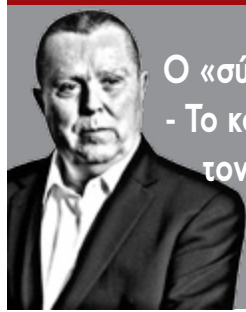

Politically Incorrect

Του Νίκου Καραμανλή

Ο «σύμβουλος» που ξέρει πολλά
- Το κόμπλεξ του Ανδρουλάκη με
τον Greg - Η συνεργάτιδα του
υπουργού «silver alert»

Σελ. 6-7

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ένας προορισμός με σπάνιο φυσικό
πλούτο, σημαντικούς αρχαιολογικούς
χώρους, ιστορικά μοναστήρια
και πληθώρα δραστηριοτήτων

Σελ. 30-35

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ_ΦΥΛΛΟ: 1.269 ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΕΟΡΤΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Παρελάσεις
με μήνυμα ενότητας,
ανάτασης και ισχύος

- Τα νέα οπλικά συστήματα
παρουσιάστηκαν στη Θεσσαλονίκη
- Οι δηλώσεις της πολιτικής
και πολιτειακής ηγεσίας
για την επέτειο του ΟΧΙ

Σελ. 4-5

«ΑΟΡΑΤΗ» ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Γιατί είναι...
ανύπαρκτη στην
κοινωνία και
την εθνική μνήμη

Σελ. 16

ΑΡΘΡΟ

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Η «Δεξιά»,
η «Αριστερά»
και η πλήξη

Σελ. 21

ΑΡΘΡΑ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΥΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ, ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ, ΧΡΙΣΤΟΣ Χ. ΛΙΑΠΗΣ,
ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΘΑΝΑΣΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΗΣ σελ. 22-28

ΓΙΑΤΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΞΟΠΛΙΖΕΙ ΤΟΝ ΤΑΡΑΞΙΑ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Πώς «κλείδωσε» η συμφωνία
για τα Eurofighter, ενώ η Άγκυρα
δεν έχει άρει το casus belli
κατά της Ελλάδας
και διατηρεί στρατεύματα
κατοχής στην Κύπρο

Σελ. 14-15

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΕΛΗΣ

Παίρνει στα χέρια του
τα δημοσιογραφικά
ντύνει του Political
Media Group

Ο πολύπειρος δημοσιογράφος
αναλαμβάνει γενικός διευθυντής
των μέσων του ομίλου

Σελ. 6

ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΕΛΙΔΑ Η ΕΛΛΑΔΑ

Σβήνει πρόωρα
μνημονιακό χρέος
και ανοίγει τον
δρόμο για παροχές

Σελ. 43

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΧΩΒΙΤΣΑΣ

Ο πρώην υπαρχηγός της ΕΛΑΣ
«ΠΑΔΑ» στο πλευρό
της κοινωνίας και
απέναντι στα ναρκωτικά

Ίδρυσε ένα καινοτόμο Ινστιτούτο με
στόχο τον αγώνα κατά των εξαρτήσεων

Σελ. 39

Στη σωστή πλευρά της Ιστορίας

Η 28η Οκτωβρίου είναι η εθνική επέτειος που μας θυμίζει τη στιγμή που ένα μικρό βαλκανικό κράτος στάθηκε απέναντι σε μια ευρωπαϊκή υπερδύναμη.

Όμως, πίσω από τον μύθο των ηρώων και του «αέρα» κρύβεται η πραγματικότητα ενός πειθαρχμένου και αξιόμαχου ελληνικού στρατεύματος που ήταν σε θέση να απαντήσει στην πρόκληση. Η Ελλάδα το 1940 δεν είπε το «ΟΧΙ» από εθνική παρόρμηση. Το είπε προετοιμασμένη.

Πίσω από τη φλόγα της ψυχής υπήρχε σχέδιο. Υπήρχε η Γραμμή Μεταξά, ένα τιτάνιο αμυντικό έργο που απλώθηκε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα - απ' όπου όλοι ανέμεναν την επίθεση. Υπήρχε οργάνωση επιστράτευσης που λειτούργησε με χειρουργική ακρίβεια. Μέσα σε λίγα εβδομάδες τετράωρα χιλιάδες άνδρες βρέθηκαν στα βουνά της Πίνδου, ξέροντας ακριβώς πού πρέπει να πάνε και τι πρέπει να κάνουν.

Υπήρχε το εθνικό φρόνημα. Δεξιόι, κεντρώοι, αριστεροί - όλοι κάτω από τη γαλανόλευκη με τον σταυρό. Το «ΟΧΙ» δεν είχε κόμμα, είχε πατρίδα. Οι φαντάροι δεν ρωτούσαν ο ένας τον άλλον τι ψήφιζαν. Μιλούσαν για το χωριό που άφησαν πίσω, τη γυναίκα, τη μάνα, τον πατέρα, τον μικρό αδελφό ή αδελφή. Αυτή ήταν η δημοκρατία της στιγμής, η ενότητα μέσα στον κίνδυνο, η υπέρβαση των διαφορών για το εθνικό χρέος. Δεν ήταν τυχαίο κατόρθωμα. Ήταν αποτέλεσμα προνοητικότητας και

πειθαρχίας, εθνικής συνοχής και ομοψυχίας.

Ο Ιωάννης Μεταξάς -όποια και αν είναι η πολιτική κριτική για το καθεστώς του- είχε ήδη αποφασίσει σε ποια πλευρά της Ιστορίας θα σταθεί η Ελλάδα. Είχε επιλέξει τη συμμαχία του ελεύθερου κόσμου, κόντρα στις αυτοκρατορίες του ολοκληρωτισμού. Ήταν ένα πολιτικό ρίσκο που του βγήκε. Γιατί η δημοκρατία νίκησε τον ολοκληρωτισμό. Και η Ελλάδα με το αίμα των παιδιών της έγινε μέρος αυτής της νίκης. Το αντάλλαγμα ήταν η εθνική αποκατάσταση: η ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων, η κατοχύρωση της εδαφικής της ακεραιότητας, η αναγνώρισή της ως συμμάχου χώρας που στάθηκε στη σωστή πλευρά της Ιστορίας.

Σήμερα, 85 χρόνια μετά, κάποιοι επιμένουν να ξεχνούν ότι η ελευθερία δεν φυτρώνει μέσα από συνθήματα «ανυπακοής». Και ότι ο σεβασμός σε σύμβολα όπως ο Άγνωστος Στρατιώτης είναι η τιμή στους προγόνους μας και η εθνική μας μνήμη.

Δεν τιμούμε την πατρίδα ασχημονώντας πάνω στα ιερά της. Δεν γινόμαστε προοδευτικοί όταν αμφισβητούμε τα μνημεία εκείνων που έπεσαν για να μπορούμε σήμερα να μιλάμε ελεύθερα.

Το «ΟΧΙ» του '40 ειπώθηκε από έναν λαό ενωμένο, με συνείδηση ιστορικής ευθύνης. Αν τότε είχε επικρατήσει η «ανυπακοή» ως δήθεν δημοκρατική αρετή, σε ποια πλευρά της Ιστορίας θα βρισκόταν άραγε σήμερα η Ελλάδα;

«P»

ΤΩΡΑ ΕΙΜΑΙ MVP ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΝΒΑ.
ΕΙΜΑΙ ΚΑΙ Ο MOST VALUABLE PROTECTOR
ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.
ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΜΟΝΟ ΕΓΩ.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΟΣΟΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΝΟΥΜΕ!
ΓΙΑΤΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ... ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ!

MVP
MOST VALUABLE
PROTECTOR OF RECYCLING

recycling-center.gr

[texansa](https://www.facebook.com/texansa)

[texan.anakiklosi](https://www.instagram.com/texan.anakiklosi)

[texan.recycling](https://www.youtube.com/channel/UCtEXanSa)

[texansa](https://www.facebook.com/texansa)

[texan-sa](https://www.youtube.com/channel/UCtEXanSa)

Στη Θεσσαλονίκη... παρέλασαν από την «Ασπίδα του Αχιλλέα» και το σύστημα «Κένταυρος» μέχρι το πυραυλικό σύστημα Spike NLOS και το μη επανδρωμένο αεροσκάφος UAV Orbiter, σηματοδοτώντας με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο την απαρχή μιας νέας εποχής για τις Ένοπλες Δυνάμεις της πατρίδας μας

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τα όπλα του μέλλοντος και το μήνυμα υπερηφάνειας

Γράφει ο
Βασίλης Σκουλαράκος

Η φετινή στρατιωτική παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου στη Θεσσαλονίκη σηματοδότησε με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο την απαρχή μιας νέας εποχής για τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις. Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε το Τμήμα Καινοτομίας και Νέων Οπλικών Συστημάτων, μια πρωτοβουλία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας που εντάσσεται στην «Ατζέντα 2030» και το νέο Δόγμα Αποτροπής. Η παρουσία του δεν αποτέλεσε απλώς μια επίδειξη τεχνολογίας, αλλά την απτή απόδειξη ότι η Ελλάδα μπαίνει δυναμικά στην εποχή της αμυντικής και επιχειρησιακής καινοτομίας.

Στο επίκεντρο αυτής της νέας φιλοσοφίας βρίσκεται η «Ασπίδα του Αχιλλέα», ένα ολοκληρωμένο σύστημα πολλαπλών επιπέδων άμυνας που συνδυάζει τεχνολογία αιχμής και στρατιωτική εμπειρία. Τα συστήματα που παρουσιάστηκαν στην παρέλαση αντικατοπτρίζουν αυτόν τον μετασχηματισμό και προετοιμάζουν τις Ένοπλες Δυνάμεις για το πεδίο μάχης του μέλλοντος.

Το πυραυλικό σύστημα Spike NLOS

Ξεχώρισε το μη επανδρωμένο αεροσκάφος Heron, το οποίο επιτηρεί τα σύνορα της χώρας με αυτονομία άνω των 40 ωρών και δυνατότητα πτήσης σε ύψη που ξεπερνούν τα 30.000 πόδια. Εξίσου σημαντική παρουσία είχε το πυραυλικό σύστημα Spike NLOS, ένα προηγμένο όπλο ακριβείας με δυνατότητα πλήγματος στόχων έως 32 χλμ., σε συνδυασμό με το UAV Orbiter, που αναγνωρίζει στόχους σε βάθος 50 χλμ.

Στον τομέα της αντιμετώπισης εναέριων απειλών, παρουσιάστηκαν δύο συστήματα ελληνικής ανάπτυξης. Ο «Κένταυρος», προϊόν συνεργασίας του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας και της ΕΑΒ, εντοπίζει και εξουδετερώνει εχθρικά drones μέσω ηλεκτρονικών παρεμβολών, έχοντας ήδη επιχειρησιακή εφαρμογή στις

φρεγάτες που συμμετέχουν στην αποστολή «Ασπίδες» στην Ερυθρά Θάλασσα. Η επόμενη γενιά αυτής της τεχνολογίας είναι ο «Υπερίων», που προσφέρει αυτόματη, κυκλική κάλυψη 360 μοιρών, παρέχοντας απόλυτη προστασία από μη επανδρωμένες απειλές.

Στον ναυτικό χώρο, το S-100, ενταγμένο στις νέες φρεγάτες Belh@rra (FDI HN), έχει τη δυνατότητα στοχοποίησης απειλών σε βάθος έως 100 χλμ. Το «Αρχύτας», αποτέλεσμα συνεργασίας της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, του ΕΜΠ και ελληνικών εταιρειών, διαθέτει δυνατότητα κάθετης απογείωσης και επιχειρεί ήδη από πολεμικά πλοία, ενώ το A900, μη επανδρωμένο ελικόπτερο, ενισχύει τις ναυτικές επιχειρήσεις. Στο υποβρύχιο πεδίο, το Rotinor, ειδικό όχημα για δύτες των Υποβρυχίων Καταστροφών, επιτρέπει αφανείς και ταχείες αποστολές σε εχθρικό περιβάλλον.

«Κύριε επισμηναγέ, στα φτερά σας όλη την Ελλάδα»

Ωστόσο, τη συγκίνηση και το εθνικό αίσθημα της ημέρας κορύφωσε ο επισμηναγός Γεώργιος Σωτηρίου από την ομάδα «Ζευς» της Πολεμικής Αεροπορίας. Μετά την εντυπωσιακή του επίδειξη στον ουρανό της Θεσσαλονίκης, ο έμπειρος ιπτάμενος, με πάνω από 1.700 ώρες πτήσης σε F-16, απηύθυνε το μήνυμά του: «Καλημέρα Θεσσαλονίκη, καλημέρα Ελλάδα. Σήμερα τιμάμε εκείνους που ύψωσαν το «ΟΧΙ» και πέταξαν πάνω από κάθε φόβο. Με φτερά πίστης και τιμής συνεχίζουμε να φυλάμε τον ουρανό της Πατρίδας. Χρόνια πολλά, Ελλάδα!».

Από το έδαφος, ο συντονιστής της πτήσης αφιέρωσε μία από τις διελεύσεις «σε όλους τους άνδρες και τις γυναίκες των σωμάτων ασφαλείας που δίνουν μάχη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας και στις οικογένειες των συναδέλφων που έπεσαν εν ώρα καθήκοντος».

Στην αντιφώνησή του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κωνσταντίνος Τασούλας, απάντησε συγκινημένος: «Κύριε επισμηναγέ, στα φτερά σας σπκώσατε ψηλά όλη την Ελλάδα. Συνεχίστε να προστατεύετε την ελευθερία και την ακεραιότητα της Πατρίδας, πάντα ψηλά, πάντα ψηλότερα».

Η φετινή παρέλαση δεν ήταν απλώς μια επίδειξη δύναμης ήταν ένα μήνυμα πίστης, τεχνολογικής προόδου και εθνικής αυτοπεποίθησης, δείχνοντας πως η Ελλάδα πορεύεται στο μέλλον με σιγουριά, υπερηφάνεια και αμείωτο φρόνημα.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

05
POLITICAL

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ 28^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Να μεταλαμπαδεύσουμε το μήνυμα της ενότητας»

Γράφει ο
Μίλτος Σακελλάρης

Με λαμπρότητα τελέστηκε στη Θεσσαλονίκη η στρατιωτική παρέλαση, με σύσσωμο τον πολιτικό κόσμο να στέλνει μηνύματα για την εθνική επέτειο. Παρόντες ήταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Τασούλας, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, οι υπουργοί Εθνικής Άμυνας Ελλάδας και Κύπρου Νίκος Δένδιας και Βασίλης Πάλλας, πολιτικοί αρχηγοί και εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Εκκλησίας και των Ενόπλων Δυνάμεων.

Νωρίτερα οι εορταστικές εκδηλώσεις είχαν ξεκινήσει με τους 21 κανονιοβολισμούς στον Λυκαβηττό, ενώ ακολούθησαν η έπαρση της ελληνικής σημαίας στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης και η ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Τασούλας μίλησε για το νόημα της θυσίας όσων πολέμησαν: «Το παράδειγμά τους μας καθοδηγεί ώστε ενωμένοι να ανταπεξέλθουμε για μια πατρίδα ισχυρή. Μια πατρίδα πυλώνει σταθερότητας. Αυτό το παράδειγμα των πολεμιστών του '40 ο ελληνικός λαός το έχει στην καρδιά του».

«Το μήνυμα της ενότητας καλούμαστε να μεταλαμπαδεύσουμε»

Από την πλευρά του, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωσε: «Στην πραγματικά εντυπωσιακή πολιτική και στρατιωτική παρέλαση της Θεσσαλονίκης αντανακλάται η εικόνα μιας χώρας η οποία σέβεται και τιμά τις ένδοξες στιγμές του παρελθόντος της, ταυτόχρονα όμως είναι σε θέση να ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση. Πριν από 85 χρόνια οι Έλληνες παραμέρισαν τις διαφορές τους, ενώθηκαν για να πολεμήσουν για την ελευθερία τους και κατήγαγαν μία νίκη περήφανη. Και αυτό το μήνυμα της ενότητας καλούμαστε εμείς να το μεταλαμπαδεύσουμε στις ευθύνες της δικής μας γενιάς».

Στη συνέχεια ο πρωθυπουργός τόνισε πως «ζούμε σε ταραγμένους και δύσκολους καιρούς, όμως η στρατιωτική παρέλαση, την οποία παρακολουθήσαμε σήμερα, μας κάνει όλους να αισθανόμαστε ήσυχoi ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις είναι πάντα εδώ για να υπερασπιστούν αυτή την ελευθερία για την οποία οι πρόγονοί μας αγωνίστηκαν. Οι Ένοπλες Δυνάμεις βρίσκονται σήμερα σε μια διαδικασία ίσως του σημαντικότερου μετασχηματισμού στην ιστορία τους,

Η πολιτική και πολιτειακή ηγεσία με αφορμή τους εορτασμούς του «ΟΧΙ» έστειλε μήνυμα εθνικής ανάτασης αλλά και ετοιμότητας για την προάσπιση της ανεξαρτησίας της πατρίδας μας

για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις μεγάλες, στις ξεχωριστές προκλήσεις των καιρών. Και πράγματι αυτή η μέρα, αυτή η εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου, είναι πρώτα και πάνω απ' όλα αφιερωμένη σε αυτές και σε αυτούς που δεν κοιμούνται τα βράδια, 365 μέρες τον χρόνο, για να μπορούμε όλοι εμείς να απολαμβάνουμε τα αγαθά της ελευθερίας μας. Χρόνια πολλά στη Θεσσαλονίκη μας. Χρόνια πολλά στις Ελληνίδες και στους Έλληνες απανταχού της Γης».

Νωρίτερα, στο Γ' Σώμα Στρατού στη Θεσσαλονίκη είχαν πραγματοποιηθεί τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στη μνήμη των νεκρών του ελληνοϊταλικού πολέμου, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, του πρωθυπουργού, του υπουργού Άμυνας και του προέδρου της Νίκης. Από την τελετή απουσίαζαν οι εκπρόσωποι των άλλων κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Η μαθητική παρέλαση στο Σύνταγμα

Πλήθος κόσμου έσπευσε από νωρίς το πρωί της Τρίτης και στο Σύνταγμα για να παρακολουθήσει τη μαθητική παρέλα-

ση της 28ης Οκτωβρίου, η οποία ολοκληρώθηκε λίγο πριν από τις 12 το μεσημέρι. Μαθητές και μαθήτριες των σχολείων της Αθήνας συμμετείχαν συνοδεία της φιλαρμονικής του Δήμου Αθηναίων στην παρέλαση της εθνικής επετείου στο κέντρο της πόλης.

Της παρέλασης προηγήθηκαν η ανάκρουση του εθνικού ύμνου και η κατάθεση στεφάνων στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη, μεταξύ άλλων, από την υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Σοφία Ζαχαράκη, την αναπληρώτρια περιφερειάρχη Αττικής Χριστίνα Κεφαλογιάννη και τον δήμαρχο Αθηναίων Χάρη Δούκα.

Μετά την ολοκλήρωση της παρέλασης η υπουργός Παιδείας δήλωσε: «Η χώρα μας δυνατή, αγέρωχη, στέκεται δυναμικά και πορεύεται μέσα στα χρόνια έχοντας μια βαριά ευθύνη, την οποία φέρουμε όλοι: να κρατάμε την Ελλάδα ψηλά έτσι ώστε να μπορεί να υπερασπίζεται τα δίκαιά της και συνάμα να δημιουργεί ανάπτυξη, έτσι ώστε σε αυτά τα μικρά παιδιά που παρέλασαν μπροστά μας να δώσει προοπτική».

Τα δημοσιογραφικά ννία του Political Media Group στον Δημήτρη Μιχαλέλη

Καλή σας ημέρα και χρόνια πολλά! Γνωρίζετε καλά ότι η πυξίδα του Political Media Group έχει σταθερά δύο συντεταγμένες: την ισχυροποίηση της επιχειρηματικής μας παρουσίας στον τομέα των ΜΜΕ αλλά και την ενίσχυση του δημοσιογραφικού μας αποτυπώματος. Τα πρόσφατα εγχειρήματά μας -erolitical και nohappyers- είναι δείγμα αυτής της χάραξης, αλλά κυρίως ο βατήρας για τον προορισμό μας. Σε αυτό το ταξίδι το πηδάλιο θα κρατήσει ο πολύπειρος δημοσιογράφος Δημήτρης Μιχαλέλης ως γενικός διευθυντής των μέσων του ομίλου μας και είμαστε βέβαιοι ότι και με τη δική του υπογραφή θα γραφτεί ακόμη ένα κεφάλαιο επιτυχίας.

Επιλογή ή... επιβολή;

Τώρα, για παραίνεση προς τον πρόεδρο Ανδρουλάκη, θα μπορούσα να του συστήσω έναν tutora μελλοντικών πρωθυπουργών, αλλά ακόμη και αν εκπαιδευτεί, κάποια πράγματα είναι και έμφυτα. Εκτός αν δεν ήταν το ελλειμματικό ταλέντο στο σκάουτινγκ η αιτία αυτού του πολιτικού αυτογκόλ. Εγώ απλώς θα υποβάλω το εξής ερώτημα: Αυτός ο Παπαβασιλείου ήταν προσωπική του επιλογή ή... επιβολή; Γιατί πολλά ακούγονται σε διαδρόμους συγκεκριμένων... ΜΜΕ. Κάτι για καφεδάκια μαθαίνω και θα επανέλθω, αν χρειαστεί.

Η «γαλάζια» νεολαία ψηφίζει δαγκωτό Δημητριάδη

Δεν ήταν ένας απλός γάμος, αλλά μια πραγματική γιορτή της «γαλάζιας» νεολαίας. Ο Χρυσόστομος Τσατσούλης, πρώην πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ Θεσσαλονίκης και νυν διευθυντής του γραφείου του υφυπουργού Υγείας Δημήτρη Βαρτζόπουλου, παντρεύτηκε την Ελευθερία Πατρινού, επίσης από το πολιτικό γραφείο Βαρτζόπουλου, και το γλέντι που ακολούθησε θύμιζε περισσότερο κομματικό συνέδριο παρά γαμήλια δεξίωση. Όλη η ΟΝΝΕΔ ήταν εκεί, με συνθήματα, χειραψίες, αγκαλιές και φιλιές - και φυσικά με τον Greg.

Ο Γρηγόρης Δημητριάδης για τους ΟΝΝΕΔίτες όμως είναι ο δικός τους άνθρωπος. Η παρουσία του στον γάμο δεν πέρασε απαρατήρητη: μόλις εμφανίστηκε, οι νεολαίοι της ΝΔ ξέσπασαν σε συνθήματα: «Ζήτω η Ελλάδα, ζήτω η θρησκεία, ζήτω η ΝΔ», ενώ οι αγκαλιές και τα φιλιές έδιναν κι έπαιρναν. Ο Greg με το γνωστό του χαμόγελο χαιρέτησε έναν έναν τους παλιούς και νέους ΟΝΝΕΔίτες, επιβεβαιώνοντας πως διατηρεί τον απόλυτο έλεγχο στη «γαλάζια» νεολαία. Όσοι πίστευαν ότι είχε απομακρυνθεί από τα κομματικά δρώμενα πήραν την απάντησή τους: ο Greg είναι εδώ και η βάση τον ακολουθεί.

Φοβερός... σκάουτερ ο Νικόλας!

Δυσκολεύτηκα, να σας πω την αλήθεια, από την είδηση που έπρεπε να δώσω «πρώτη». Νομίζω ότι αυτή είναι η παραίτηση του συντρόφου Παπαβασιλείου, ο οποίος έσπασε κάθε ρεκόρ... διάρκειας (ούτε παρέλαση δεν μπόρεσε να κάνει!) και εξέθεσε τον «πράσινο» μηχανισμό(.). Δεν θα αναφερθώ στον πρώην πλέον διευθυντή του Ανδρουλάκη, ο οποίος ξέρω ότι έχει τη δική του ιστορία στο ΠΑΣΟΚ. Δεν μπορώ να κάνω το ίδιο και με τον πρόεδρο Νικόλα, ο οποίος καταλαβαίνω ότι δεν είναι και τρομερός... σκάουτερ! Είναι δυνατόν σε μια θέση που είναι η πιο... σημαντική, δίπλα στον πρόεδρο, να μην εντοπίζει τους θούριους Παπαβασιλείου για Μητσοτάκη και Γρηγόρη; Ούτε ο Καρχιμάκης, βρε αδερφέ, που τους γνωρίζει όλους; Με τέτοιες «πρακτικές» πώς μπορεί να τους... εμπιστευτεί ο ελληνικός λαός;

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Η χειραψία Κυριάκου - Δένδια που την έκαναν... trend

Θα αναφερθώ φυσικά και στη χειραψία του Κυριάκου με τον Δένδια! Ω, τι είδηση! Ω, τι θέμα! Μάλιστα, περιέργως κατάλαβα ότι είχε δοθεί... εντολή να καλυφθεί live, λες και ήταν μεγάλο γεγονός! Όπερ και εγένετο... Δεν ξέρω αν η ακραία «αριστεροσύνη» ορισμένων έχει χτυπήσει κόκκινο, διαπιστώνω όμως τη βλακεία κάποιων να μεγαλοποιήσουν τη δήθεν κόντρα ανάμεσα στον πρωθυπουργό και τον υπουργό Άμυνας, επειδή αντιλαμβάνονται ότι δεν έχουν βρει νέο αφήγημα και πρέπει να το συντηρήσουν. Και όχι τίποτε άλλο, διάβασα κάπου ότι το φετινό... ΟΧΙ στην παρέλαση της Θεσσαλονίκης είναι η λέξη-αφιέρωση του Δένδια στον Κυριάκο και για τον Άγνωστο Στρατιώτη! Συγγνώμη, πάτε καλά; Ε, σίγουρα ΟΧΙ!

Οι κλειστές πόρτες...

Ακόμη και στα πιο «ανοιχτά» θεσμικά σπίτια της Ευρώπης υπάρχουν πόρτες που μένουν κλειστές. Το διαπίστωσε ο Στέλιος Κυμπουρόπουλος, όταν η ερώτησή του για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία δεν βρήκε δίοδο προς την Κομισιόν. Χρειάστηκε η συνδρομή του Κύπριου Λουκά Φουρλά για να ακουστεί τελικά στις Βρυξέλλες. Και όπως λέει ο λαός, όταν μια πόρτα κλείνει, πάντα υπάρχει ένα άλλο... μονοπάτι.

Η εθνική ελαφρότητα μιας ψήφου

Στη Νέα Δημοκρατία και στον ΣΥΡΙΖΑ δύο ευρωβουλευτές -ο Δημήτρης Τσιόδρας και ο Κώστας Αρβανίτης- ψήφισαν υπέρ της ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ χωρίς προϋποθέσεις. Απόφαση ακατανόητη και πολιτικά επικίνδυνη, που αγνοεί το casus belli, τις προκλήσεις στο Αιγαίο και την κατοχή στην Κύπρο. Δεν είναι «ευρωπαϊκή γενναιοδωρία» είναι εθνική ελαφρότητα.

Οι άφαντοι πολιτικοί που θέλουν να το παίξουν και... επαναστάτες

Θα σταθώ ιδιαίτερα στα όσα συνέβησαν χθες στο Γ' Σώμα Στρατού, που προκάλεσαν όχι έκπληξη αλλά... ντροπή! Βλέποντας τις εικόνες, είδα ότι μπροστά ήταν ο Μπτσotάκης, ο Δένδιας, οι στρατηγοί και ο Νασιός. Ανδρουλάκης, Φάμελλος, Κουτσούμπας, Χαρίτσος και Βελόπουλος δεν βρήκαν χρόνο να τιμήσουν τους νεκρούς του '40. Όλοι κατάλαβαν ότι οι επαναστάτες του... καναπέ έχουν πλέον επιλέξει τη γραμμή της αποχής από τα αυτονόητα. Τους είναι πιο εύκολο να κραυγάζουν, π.χ., για τον Άγνωστο Στρατιώτη, αλλά δεν σκύβουν το κεφάλι στη μνήμη. «Όποιος δεν μπορεί να σταθεί σε μια στιγμή εθνικής μνήμης, δεν μπορεί να σταθεί πουθενά», έλεγαν οι παλιοί.

Η συνεργάτιδα του υπουργού «silver alert»...

Σε υπουργικό γραφείο όπου η σοβαρότητα θεωρείται αυτονόητη, μια συνεργάτιδα ξεχωρίζει για το... καλλιτεχνικό ταπεραμέντο της. Ανάμεσα στη Eurovision και τα social media, βρίσκει χρόνο να παίρνει συνεντεύξεις από θαυμαστές του Τσίπρα και επικριτές της κυβέρνησης. Πολυσιχδής, δραστήρια και -φυσικά- πολύτιμη για το επιτελείο. Αν μη τι άλλο, το υπουργείο διαθέτει... καλλιτεχνική ποικιλία.

Το κόμπλεξ του Ανδρουλάκη με τον Greg και ο χαμός στα social media

Χαμός γίνεται στα social media, καθώς οι χρήστες τρολάρουν τον Νίκο Ανδρουλάκη για το κόμπλεξ του με τον Γρηγόρη Δημητριάδη, που τον οδήγησε να διώξει μέσα σε ένα 24ωρο τον διευθυντή του γραφείου του Γιώργο Παπαβασιλείου. Όλα ξεκίνησαν όταν ήρθε στο φως η... αμαρτωλή ανάρτηση του κ. Παπαβασιλείου από τον Απρίλιο του 2021, όταν τόλμησε να πει μια καλή κουβέντα για τον τότε γενικό γραμματέα του πρωθυπουργού με αφορμή τη συγχώνευση 25 πιστοποιητικών από τα υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης. «Επιτέλους υπάρχουν και σοβαροί άνθρωποι, μπράβο», είχε γράψει ο αθεόφοβος. Αυτό ήταν! Ο Ανδρουλάκης, ο οποίος, όπως φαίνεται, έχει αναπτύξει ένα μικρό (ή και μεγάλο) κόμπλεξ με τον «Ψηλό» του Μαξίμου, δεν άντεξε στη σκέψη ότι κάποιος στο επιτελείο του μπορεί να εκτιμά μεταρρυθμίσεις που έκανε ο Δημητριάδης. Έτσι, ο Παπαβασιλείου είδε την πόρτα της εξόδου προτού καν προλάβει να καταλάβει τι έγινε. Στα social media το τρολάρισμα πάει σύννεφο: «Ανδρουλάκης, ο μόνος αρχηγός που διώχνει στελέχη επειδή είπαν “μπράβο” σε αντίπαλο», γράφουν κάποιοι, ενώ άλλοι αναρωτιούνται αν στο ΠΑΣΟΚ θα αρχίσουν να ψάχνουν και τα likes του 2015. Αλήθεια, τι κακό έκανε ο κ. Παπαβασιλείου; Την αλήθεια είπε. Αλλά φαίνεται πως για τον Νίκο Ανδρουλάκη η αλήθεια πονάει... ειδικά όταν αφορά τον Γρηγόρη Δημητριάδη. Γιατί, όπως λένε και οι κακές γλώσσες, το κόμπλεξ δεν κρύβεται, όσο και αν προσπαθείς να το διαγράψεις!

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Ο «σύμβουλος» που ξέρει πολλά

Εκεί, απέναντι από τη Βουλή, εντός ενός νεοκλασικού κτιρίου, τα μεσημέρια γίνονται πολλές συναντήσεις. Μαθαίνω ότι το φαγητό είναι υπέροχο και πως τον ουρανίσκο μαγεύει μια παλιά συνταγή της γιαγιάς για τυρόπιτα. Το άλλο «μενού» πάντως, εκείνο των συζητήσεων, κάνει εξίσου ενδιαφέροντα τον συγκεκριμένο τόπο. Άλλωστε, εκεί συναγελάζονται «σύμβουλοι» που έχουν άριστη γνώση των όσων διαδραματίζονται, ενώ κάνουν προβλέψεις για το μέλλον του πολιτικού σκηνικού, με πιο hot εκείνες που αφορούν τα υπό σύσταση κόμματα. Θα πω μόνο τούτο: Αυτοί οι «σύμβουλοι» αποδεικνύουν ότι είναι ένα πραγματικό «χρυσάφι» στα χέρια ακόμη και ενός πρωθυπουργού. Αυτά προς το παρόν και θα επανέλθω.

Το «Όχι» στην επαναστατική γυμναστική

Καλημέρα σας και χρόνια πολλά για την επέτειο του υπερήφανου «Όχι». Χωρίς επαναστατικές γυμναστικές, όλα κύλησαν στο πνεύμα που επέτασσε η μέρα - αλλά και η συγκυρία. Εδώ διαβάσατε άλλωστε πως μετά και τα σόου με τα γιλέκα και τις λοιπές κορόνες πόλωσης, ήταν εμφανής η αγωνία για την έκβαση των εκδηλώσεων. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχουν και άλλα ορόσημα, τα οποία είναι ξεκάθαρο ότι θεωρούνται και crash test για την εφαρμογή του νόμου. Άλλωστε, έπονται εντός των προσεχών, εβδομάδων η επέτειος της 17ης Νοεμβρίου, καθώς επίσης και εκείνη του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου - η κυβέρνηση δεν θα επιτρέψει να γίνουν θρυαλλίδα για γεγονότα και καταστάσεις που θα εκπέμπουν το μήνυμα μιας ανεξέλεγκτης συγκυρίας. «Ο νόμος θα εφαρμοστεί και ουδείς είναι υπεράνω αυτού», είναι το μήνυμα που εκπέμφθηκε με σαφήνεια και συντονισμένα.

Φυγή προς τα εμπρός

Είναι ξεκάθαρο βέβαια ότι πληθαίνουν οι φωνές που ζητούν τον απεγκλωβισμό από το θέμα του Αγνώστου Στρατιώτη και την προσήλωση σε θέματα «που γράφουν στο κοντέρ της φθοράς», όπως έλεγε κυβερνητικός παράγοντας. Το ίδιο πρόσωπο ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «η νομοθέτηση τελείωσε, αποδείξαμε τη συνέπειά μας - πάμε παρακάτω». Την ίδια άποψη μοιράζονται και αρκετά μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας που βιώνουν την αγωνία αλλά και την πίεση στις εκλογικές τους περιφέρειες για την υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ. «Πρώτο ζητούμενο είναι να μη φανούμε ασυνεπείς», σύμφωνα με άλλον παράγοντα.

Το επιχειρησιακό σχέδιο

Η οδηγία πάντως του Μεγάλου Μαξίμου στο υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, το οποίο έχει και την ευθύνη της περιφρούρησης του μνημείου, είναι σταδιακά αλλά αποφασιστικά να μη δώσει κανένα περιθώριο στις δυνάμεις που εκμεταλλεύονται τον πόνο των συγγενών θυμάτων των Τεμπών να μετατρέψουν τον περιβάλλοντα χώρο ξανά σε τόπο συγκέντρωσης των αλληλέγγυων και να διασφαλιστεί ότι θα υπάρξει ο δέων σεβασμός σε όσα συμβολίζει ο ιερός χώρος. Για αυτό και τις επόμενες μέρες η ΕΛΑΣ διακριτικά αλλά ουσιαστικά θα βρίσκεται στον χώρο σε 24ωρη βάση προκειμένου να μην αναγκαστεί εκ των υστέρων να αναγκάσει σε διάλυση όσους θελήσουν να... κατασκηνώσουν στον χώρο.

ΧΡΟΝΙΚΟ του ΧΡΟΝΟΥ

Η έκπληξη

Καταλαβαίνω πάντως ότι στην αντιπολίτευση τους περιμένει ακόμη ένα πολιτικό στραπάτσο που αφορά την εξωτερική πολιτική, ένα θέμα στο οποίο επένδυσαν πολιτικά. Στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή κάποιοι εκ των αρχηγών μπορεί να προφυλάχθηκαν αποφεύγοντας άλλες πολιτικές νύξεις για το συγκεκριμένο θέμα. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι μετά τις εξελίξεις που αναμένονται εντός του προσεχούς διαστήματος όλα όσα είπαν θα τους επιτρέψουν να γλιτώσουν από την κρησσάρα του κόσμου.

Φόρος τιμής: Ο Κώστας Καραμανλής στη Βόρεια Ήπειρο

Μια συγκινητική στιγμή μνήμης έζησε ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής, ο οποίος ταξίδεψε στη Βόρεια Ήπειρο για να αποτίσει φόρο τιμής στους πεσόντες Έλληνες στρατιώτες του Έπους του '40. Ο Καραμανλής βρέθηκε στα μνημεία των Βουλιαράτων και της Κλεισούρας, εκεί όπου γράφτηκαν με αίμα οι πιο κρίσιμες σελίδες του ελληνοϊταλικού πολέμου, και στάθηκε σιωπηλός μπροστά στους σταυρούς των ηρώων. Η επίσκεψή του είχε και προσωπικό βάρος, καθώς στο μέτωπο πολέμησε και ο πατέρας του, Αλέκος Καραμανλής. Με απλότητα, χωρίς κάμερες και δηλώσεις, ο πρώην πρωθυπουργός τίμησε τη μνήμη των Ελλήνων μαχητών, στέλνοντας μήνυμα σεβασμού και ιστορικής συνέχειας - την ώρα που κάποιοι άλλοι, στις ίδιες μέρες μνήμης, έλαμψαν διά της απουσίας τους.

Χ.Μ.

Το υπουργικό συμβούλιο

Με αυτά και με αυτά, αναμένονται με ενδιαφέρον τα μηνύματα που θα εκπέμψει ο Κυριάκος Μητσοτάκης στο σημερινό υπουργικό συμβούλιο. Ένα από αυτά θα αφορά σίγουρα το νομοσχέδιο για ΟΠΕΚΕ-ΠΕ-ΑΑΔΕ. Παρέμβαση που θα συζητηθούν, μαζί με τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Κωστή Χατζηδάκη, ο οποίος χειρίστηκε τις λεπτές διαπραγματεύσεις με τις Βρυξέλλες, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης αλλά και ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Κώστας Τσιάρας. Από εκεί και πέρα βέβαια καταλαβαίνω ότι θα πρέπει να αναμένουμε, όπως μου είπαν, και «άλλες πενιές» από τον πρωθυπουργό.

Αλληπάλληλες εκρήξεις

Το πόσο καταστροφικό λάθος έκανε η αντιπολίτευση με την απουσία της από την κηδεία του Διονύση Σαββόπουλου δεν φάνηκε μόνο στις άδειες καρέκλες - μια εικόνα που ταπεινώνει ολόκληρο πολιτικό χώρο - αλλά και στις εκρήξεις που ακολούθησαν στα ίδια τα μέσα της Αριστεράς. Δημοσιογράφοι και παλιοί υποστηρικτές μίλησαν για αυτοεξευτελισμό, για εμπάθεια που ξεπέρασε τα όρια, για ανικανότητα να σταθείς μπροστά στο έθνος. Η κίνηση αυτή, που βαφτίστηκε «στάση αρχής», εξελίχθηκε σε πολιτική χειροβομβίδα που εξερράγη στα χέρια τους. Ακόμη και φίλιες πένες παραδέχονται πια ότι ο Νικό- νιος τούς ένωσε μόνο στην ήττα.

Χ.Μ.

Η αριστερή αλλεργία

Δεν άντεξαν στα γνωστά «αντι-αμερικανικά» στέκια την πρώτη συνέντευξη της νέας πρέσβειρας των ΗΠΑ στην Αθήνα Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, που δημοσιεύτηκε στο «Vogue». Ενοχλήθηκαν, λέει, επειδή «διεμήνυσε πως είναι στην Ελλάδα για να υπηρετήσει τα αμερικανικά συμφέροντα». Μα τι άλλο να πει μια πρέσβειρα των Ηνωμένων Πολιτειών;

Ότι ήρθε να υπηρετήσει εκείνα του Φιντέλ Κάστρο; Η Γκίλφοϊλ μίλησε με καθαρότητα: η Ελλάδα είναι ο πιο αξιόπιστος σύμμαχος των ΗΠΑ στην περιοχή, με σταθερές θέσεις σε άμυνα, NATO και ενέργεια. Όμως, για τα «προοδευτικά» Μέσα το να αναγνωρίζεις τη γεωπολιτική σου αξία ισοδυναμεί με έγκλημα. Μόνο που η πραγματικότητα είναι πως όσο πιο ισχυρή η Αθήνα στην Ουάσιγκτον, τόσο πιο ασφαλής η Ελλάδα στον χάρτη.

Χ.Μ.

Τα ελληνικά αντίμετρα

Η Αθήνα κρατάει χαμηλούς τόνους, αλλά αξιολογεί τα δεδομένα που προστίθενται στη «σκακιέρα» του Αιγαίου μετά το «φιρμάνι» Στάρμερ και το «ja» του ομογάλακτου καγκελάριου Μερτς, χάρη στα οποία βάφονται με τουρκικά χρώματα 20 μαχητικά Eurofighter Typhoon. Το μήνυμα ψυχραιμίας που εκπέμπεται συμπυκνώνεται στην εξής φράση: «Κοιτάμε την ενίσχυση της δικής μας

αμυντικής θωράκισης». Εντάξει, η συζήτηση δεν είναι συνολικά ήπια, αλλά αυτό που λένε από την κυβέρνηση είναι ότι η Ελλάδα βάζει τους όρους εκεί που μπορεί. Δείτε, για παράδειγμα, στο εξοπλιστικό πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή συλλογική άμυνα SAFE. Το γεγονός ότι οι όροι για τη συμμετοχή οποιασδήποτε χώρας στην ευρωπαϊκή συλλογική άμυνα έχουν τεθεί από την Ελλάδα, καθώς θα εξαρ-

τάται από τα εθνικά συμφέροντα κάθε κράτους-μέλους, αποτελούν ένα ατράνταχτο τεκμήριο για την επιτυχία αυτής της στρατηγικής. Και μην ξεχνάμε, όπως μου έλεγε και διπλώματης καριέρας, την τουρκική στάση απέναντι σε αυτό το «βέτο». Τώρα, για τους συμμάχους σε Λονδίνο και Βερολίνο, χωρίς διάθεση ρεβανσισμού, έχει ο καιρός γυρίσματα. Και αυτό θα γίνει σύντομα κατανοητό.

Ελλάδα σταθερή - αντιπολίτευση σε σύγχυση

Με πρωτογενές πλεόνασμα 4,8% του ΑΕΠ η Ελλάδα αναδείχτηκε τέταρτη στην Ευρώπη, επιβεβαιώνοντας ότι η δημοσιονομική πειθαρχία της κυβέρνησης παράγει αποτελέσματα. Τα πλεονάσματα δεν είναι «λογιστικό κατόρθωμα», όπως ισχυρίζονται στην αντιπολίτευση - είναι η ασπίδα αξιοπιστίας της χώρας, το εισιτήριο για νέες επενδύσεις, χαμηλότερα επιτόκια και σταθερό νόμισμα. Ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ βλέπουν παντού «στεγνότητα» και «λιτότητα», η πραγματικότητα είναι ότι η Ελλάδα κερδίζει χώρο για ρευστότητα και ανάπτυξη μέσα από συνετή διαχείριση και στοχευμένες ελαφρύνσεις. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη δείχνει ότι η υπευθυνότητα φέρνει ασφάλεια, ενώ οι κραυγές της αντιπολίτευσης απλώς θυμίζουν τις εποχές που η χώρα βούλιαζε στα ελλείμματα.

Χ.Μ.

Όταν ο Παύλος διαλύει τη «γραμμή άμυνας»

Προσπάθησε εμμέσως πλην σαφώς ο γραμματέας του ΣΥΡΙΖΑ Στέργιος Καλπάκης σε τηλεοπτική του εμφάνιση να πείσει ότι η παρουσία της Νίνας Κασσιμάτη στην κηδεία του Διονύση Σαββόπουλου ήταν «κομματική» και όχι «προσωπική», ώστε να αποκρούσει την κριτική που δέχονται το κόμμα και ολόκληρη η Αριστερά για την απουσία της. Ήρθε όμως -για πολλοστή φορά- ο Παύλος Πολάκης να διαλύσει τη συγκεκριμένη «γραμμή άμυνας», γράφοντας καθαρά και ξάστερα «καλά κάναμε και δεν πήγαμε στην κηδεία. Ούτε ο Σαββόπουλος θα ήθελε να πάμε, γιατί τα νιάτα του τα αποστράφηκε». Τελικά εκπροσωπήθηκε ή δεν εκπροσωπήθηκε; Και αν δεν εκπροσωπήθηκε, καλώς ή κακώς;

Το γαρ πολύ της θλίψεως

Αντί να κοιταχτούν στον καθρέφτη μετά το φιάσκο των άδειων καθισμάτων στην κηδεία του Σαββόπουλου, στο ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ ανακάλυψαν στο πρόσωπο του πολιτικού αναλυτή Ανδρέα Δρυμιώτη τον νέο «εχθρό» τους. Τόλμησε να πει δημοσίως αυτό που είδε όλη η Ελλάδα -ότι η Αριστερά έχει αποκοπεί από την κοινωνία και τα εθνικά της σύμβολα- και τα κόμματα της αντιπολίτευσης ξέσπασαν με ανακοινώσεις, ύβρεις και προσωπικές επιθέσεις. Αντί για αυτοκριτική... εκτόνωση. Αντί για πρόταση... θυμός. Κι έτσι όσο εκείνοι παραληρούν, ο Δρυμιώτης ανεβαίνει και η αξιοπιστία τους καταρρέει. Γιατί τελικά το είπε και ο λαός: το γαρ πολύ της θλίψεως γεννά παραφροσύνη.

Χ.Μ.

Α.Α.

Το νέο πρόσωπο στο Μαξίμου

Επισημοποιήθηκε η είδηση που είχατε διαβάσει εδώ από το Κεντρί για τον αναπληρωτή καθηγητή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης Σωτήρη Σέρμπο. Ο πολύπειρος Σωτήρης Σέρμπος αναλαμβάνει χρέη συμβούλου του πρωθυπουργού για θέματα εξωτερικής πολιτικής και η προσθήκη του δεν σηματοδοτεί κάποια αλλαγή στο διπλωματικό επιτελείο του Κυριάκου Μητσοτάκη. Ο κ. Σέρμπος είχε δώσει και τη μάχη του σταυρού στις ευρωεκλογές με το ψηφοδέλτιο της Νέας Δημοκρατίας.

ΧΡΟΝΙΚΟ του ΧΡΟΝΟΥ

Μια ωραία ατμόσφαιρα...

Το ότι στο ΠΑΣΟΚ είναι αυτό που λέμε ειρωνικά... μια ωραία ατμόσφαιρα δεν είναι είδηση. Εξάλλου αυτή είναι η γοητεία του Κινήματος. Όμως, όταν η ατμόσφαιρα μυρίζει μπαρούτι, χάνεται η γοητεία. Και τώρα αυτό συμβαίνει. Ειδικά δε με τη φημολογία που κυκλοφορεί σε όλους τους ορόφους του ιστορικού κτιρίου για τον «δικό τους» άνθρωπο που έβγαλε στη σέντρα τις δημοσιεύσεις του παραλίγο διευθυντή του προέδρου. Εντάξει, κλέβοντας μια φράση του συναγωνιστή Παύλου Μαρινάκη, εμάς δεν μας πέφτει λόγος, αλλά παραβιάζονται εκεί στον 5ο όροφο της Χαριλάου Τρικούπη.

ΑΝΤΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΔΕΚΑ και κάτι

11
POLITICAL

ΡΙΠΕΣ... ΕΛΛΑΔΑΣ

«Σήμερα τιμούμε εκείνους που
ύψωσαν το ΟΧΙ και πέταξαν
πάνω από κάθε φόβο. Με φτερά
πίστης και τιμής συνεχίζουμε να
φυλάμε τον ουρανό της πατρίδας.
Χρόνια πολλά, Ελλάδα», είπε δι'
ασυρμάτου μέσα από το κόκπιτ
ο σμηναγός της Πολεμικής
Αεροπορίας Γιώργος Σωτηρίου.

«Ξεχασμένοι» ήρωες

Γράφει η

Μαρία Δεδούση

dedoussimaria@hotmail.com

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, περίπου το 60% της Ευρώπης (19 χώρες) βρέθηκε υπό ναζιστική κατοχή, ή υπό άμεση/έμμεση γερμανική επιρροή. Στις χώρες αυτές πολλοί άνθρωποι αντιστάθηκαν, ορισμένοι απλώς προσπάθησαν να επιβιώσουν και κάποιοι τρίτοι συνεργάστηκαν με τους κατακτητές. Τα τρία αυτά είδη «αντίδρασης» είχαν διαφορετικές αναλογίες ανά χώρα, όμως υπήρξαν παντού.

Η Ελλάδα είχε μια ιδιαιτερότητα ανάμεσα στις χώρες της Δύσης, καθώς η δική της Εθνική Αντίσταση, που αναγνωρίστηκε επίσημα μόλις το 1982 από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και του Ανδρέα Παπανδρέου, ήταν έντονα πολιτικοποιημένη. Πολύ μεγάλο μέρος της αποτελείτο από αριστερούς αντιστασιακούς, οι οποίοι ηττήθηκαν στον επακόλουθο εμφύλιο -ή για να ακριβολογούμε, είχαν ηττηθεί ήδη απ'όταν έγινε η μοιρασιά της Ευρώπης στη Γιάлта- και έκτοτε πέρασαν στην απαξίωση ή στην παρανομία. Κάποιοι έφυγαν από τη χώρα, κάποιοι άλλοι κυνηγήθηκαν και κατέληξαν στις εξορίες.

Είναι παράλογο να συμπεριφέρεται μια χώρα έτσι στους ανθρώπους που πολέμησαν για την ελευθερία της, όμως η Ελλάδα δεν είναι η μόνη περίπτωση. Σε χώρες του πρώ-

ην ανατολικού μπλοκ, κυρίως, συνέβη το ίδιο, από την άποψη όμως: Στην Πολωνία ο Εσωτερικός Στρατός (Armia Krajowa - AK), αποτέλεσε το κύριο αντιστασιακό σώμα της χώρας, φτάνοντας να αριθμεί έως και 600.000 μέλη κατά τη διάρκεια της Εξέγερσης της Βαρσοβίας. Υπάγονταν στην εξόριστη πολωνική κυβέρνηση στο Λονδίνο και θεωρείται, σε ρόλο και σημασία, αντίστοιχος με την ελληνική, τη Γιουγκοσλαβική και τη σοβιετική Εθνική Αντίσταση.

Μετά τον πόλεμο, τα μέλη της κυνηγήθηκαν με μένος από το σοβιετικό καθεστώς και τις κομμουνιστικές Αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στην Πολωνία και πολλοί από τους ανθρώπους αυτούς εκτελέστηκαν ή κατέληξαν στα γκούλαγκ. Διότι η δική τους «πλευρά της ιστορίας» είχε επίσης ηττηθεί στη συγκεκριμένη χώρα και οι ίδιοι θεωρήθηκαν «εχθροί του καθεστώτος». Η AK αποκαταστάθηκε, επίσημα, το 1991.

Αυτή ήταν η μοίρα πολλών ανθρώπων που πολέμησαν για τη χώρα τους, ένθεν και ένθεν του παραπετάσματος. Το οποίο δεν χώρισε μόνο την Ευρώπη και τον κόσμο στα δύο, αλλά έριξε και ένα πέπλο λήθης πάνω από την πρόσφατη ιστορία των λαών. Οι αντιστασιακοί μετατράπηκαν σε «εχθρούς του έθνους» ή «αντεπαναστάτες», εν μια νυκτί, σε έναν κόσμο που δεν χωρούσε πολλές αποχρώσεις και έβλεπε τα πράγματα μονοσήμαντα. Μέχρι σήμερα φωτίζουν την τραγικότητα της ανθρώπινης μοίρας μέσα στις συγκρούσεις των ιδεολογιών. Κι όπως ξαναβρίσκουν τη θέση τους στη συλλογική μνήμη των λαών, κάποιοι παίρνουν την ευκαιρία για να τσακωθούν και πάλι.

Οι ίδιες κοινωνίες που ορκίζονται ότι τιμούν τους αγώνες του λαού τους εξακολουθούν να διαλέγουν ποιοι άξιζαν να αγωνιστούν και ποιοι όχι. Ίσως, τελικά, αυτό να είναι το τίμημα της Ιστορίας: να ξεχνά, να ξαναθυμάται και να ξαναμοιράζει το δίκιο και το άδικο ανάλογα με τις εποχές. Οι «ξεχασμένοι» ήρωες δεν ζητούν εκδίκηση· ζητούν μόνο να ακουστεί ξανά η φωνή τους και να αναγνωριστεί η ανθρώπινη διάσταση του αγώνα τους. Γιατί πέρα από ιδεολογίες και στρατόπεδα, ήταν εκείνοι που αντιστάθηκαν στο σκοτάδι. Κι αν κάτι μένει σήμερα, δεν είναι ποιος νίκησε, αλλά ποιος δεν έπαψε να πιστεύει στην ελευθερία, ακόμη κι όταν όλα γύρω του τη διέψευδαν.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

13
POLITICAL

Η εφαρμογή μιας σειράς μέτρων-ανάσα για τα μεσαία στρώματα που ξεκινά στα τέλη Νοεμβρίου, καθώς και το νομοσχέδιο που έρχεται στη Βουλή για τη μείωση των φορολογικών συντελεστών αποτελούν για την κυβέρνηση κρίσιμο διακύβευμα για το χτύπημα της ακρίβειας, που οι πολίτες ιεραρχούν ως το σημαντικότερο πρόβλημα

«Γαλάζια» προτεραιότητα η ενίσχυση των εισοδημάτων

Γράφει η
Λίδα Μπόλα

Σε πρώτο πλάνο επανέρχονται το επόμενο διάστημα η οικονομία και τα μέτρα στήριξης των εισοδημάτων, που η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει το προηγούμενο διάστημα, με κεντρικό άξονα τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού από το βήμα της ΔΕΘ.

Στα τέλη Νοεμβρίου αναμένεται η εφαρμογή του πρώτου από μια σειρά μέτρων, η επιστροφή ενός ενοικίου στους ενοικιαστές, ενώ το νομοσχέδιο με τίτλο «Φορολογική μεταρρύθμιση για το δημογραφικό και τη μεσαία τάξη - Μέτρα στήριξης για την κοινωνία και την οικονομία», που περιλαμβάνει τη νέα φορολογική κλίμακα, με έμφαση τα μεσαία εισοδήματα, τους νέους και τις οικογένειες με παιδιά, παίρνει πλέον την κοινοβουλευτική οδό και η συζήτηση προγραμματίζεται τις επόμενες ημέρες.

Η οικονομία σε πρώτο πλάνο

Με την εφαρμογή των μέτρων από την 1η Ιανουαρίου αναπροσαρμόζονται οι φορολογικές κλίμακες για μισθούτους και συνταξιούχους, οι οποίοι θα δουν αύξηση των αποδοχών τους άμεσα, με το ύψος της μείωσης των φορολογικών συντελεστών να εξαρτάται απόλυτα από τον αριθμό των παιδιών κάθε οικογένειας.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει, ακόμη, αλλαγές στη φορολόγηση των ενοικίων, μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 50% για το 2026 και κατάργησή του από το 2027 σε οικισμούς έως 1.500 κατοίκων και μείωση των συντελεστών ΦΠΑ κατά 30% στα νησιά του Βορείου Αιγαίου, των Δωδεκανήσων και της Σαμοθράκης. Στο ίδιο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται και οι αυξήσεις στο μισθολόγιο των Σωμάτων Ασφαλείας και των διπλωμάτων.

Η συζήτηση του νομοσχεδίου, όπως και η συζήτηση του προϋπολογισμού τον Δεκέμβριο, αναμένεται να επαναφέρει και την πολιτική αντιπαράθεση στο πεδίο της οικονομίας. Η κυβέρνηση στέλνει το μήνυμα ότι η ενίσχυση των εισοδημάτων αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα

στο υπόλοιπο της τετραετίας, ως η σημαντικότερη απάντηση και στην ακρίβεια, που οι πολίτες ιεραρχούν ως το σημαντικότερο πρόβλημα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι δεν αποκλείεται να υπάρξουν νέες παρεμβάσεις πολύ νωρίτερα από τη ΔΕΘ της επόμενης χρονιάς -της τελευταίας πριν από τις εθνικές εκλογές- ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια της συζήτησης για τον προϋπολογισμό, αναλόγως των δεδομένων της ελληνικής οικονομίας. Στην κριτική της προς την αντιπολίτευση, η κυβέρνηση θα επιμείνει στην έλλειψη κοστολογημένων προγραμμάτων, αντιπαράθετοντας ένα πρόγραμμα, που όπως θα σημειώνει, διατηρεί σε τροχιά ανάπτυξης την ελληνική οικονομία, χωρίς να διακινδυνεύει όσα έχουν επιτευχθεί έως σήμερα.

Για την κυβέρνηση εξαιρετικής σημασίας είναι και η αξιοποίηση του συνόλου των χρηματοδοτικών εργαλείων, που η χώρα έχει στη διάθεσή της, ως μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας.

Στην κυριακάτικη ανάρτησή του, ο Κυριάκος Μητσοτάκης επεσήμανε ότι «το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το 2025, με πόρους 14,6 δισ. ευρώ (ο μεγαλύτερος προϋπολογισμός της τελευταίας 15ετίας), έχει ήδη υλοποιηθεί κατά 93,6%», υπογραμμίζοντας ότι «υλοποιούνται 855 έργα, επίδοση που μας διατηρεί στις πρώτες θέσεις μεταξύ των 27 της ΕΕ στην απορρόφηση πόρων».

Όπως υπογράμμισε, «η Αναπτυξιακή Τράπεζα έχει ήδη στηρίξει δεκάδες χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις με δάνεια συνολικού ύψους 13,7 δισ. ευρώ», επαναλαμβάνοντας ότι στόχος της κυβέρνησης είναι «να μη καθεί ούτε ένα ευρώ, να επενδυθεί κάθε πόρος σε δράσεις που στηρίζουν την επιχειρηματικότητα, βελτιώνουν τις υποδομές και δημιουργούν καλές δουλειές».

Ιστορικό ρεκόρ ξένων επενδύσεων

Ένδειξη για την πορεία της οικονομίας αποτελεί για το κυβερνητικό επιτελείο και η πορεία των ξένων επενδύσεων, με τον πρωθυπουργό να τονίζει ότι «οι άμεσες ξένες επενδύσεις στη χώρα μας έφτασαν ήδη, μέσα στους πρώτους οκτώ μήνες του 2025, σε ιστορικό ρεκόρ, υπερβαίνοντας τα 8 δισ. ευρώ», υπενθυμίζοντας ότι «μέσα σε 6 χρόνια έχουμε συνολικά περισσότερες επενδύσεις από όσες έγιναν τα προηγούμενα 20 χρόνια».

«Η Ελλάδα δεν θεωρείται πια “τοξική” οικονομία, όπως κάποτε. Είναι μια χώρα που εμπνέει εμπιστοσύνη και προοπτική. Και αυτό είναι κέρδος για όλους» κατέληξε ο κ. Μητσοτάκης, κάνοντας σαφές ότι το διακύβευμα της οικονομίας θα είναι στην κορυφή των διλημάτων που θα τεθούν στους πολίτες όσο πλησιάζουμε στην εκλογική αναμέτρηση, αποτελώντας κι ένα μέτρο σύγκρισης με τα πεπραγμένα προηγούμενων κυβερνήσεων.

Ποιος ήταν ο καθοριστικός παράγοντας που οδήγησε στη συμφωνία για πώληση 20 βρετανικών μαχητικών αεροσκαφών στον «σουλτάνο», ενώ την ίδια ώρα η Τουρκία συνεχίζει να έχει στρατεύματα κατοχής στην Κύπρο και δεν έχει άρει το casus belli εναντίον της Ελλάδας

EUROFIGHTER ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Γιατί η Ευρώπη εξοπλίζει τον ταραξία Ερντογάν

Γράφει ο
Βασίλης Σκουλαράκος

Θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «μοιραίοι», «αφελείς», «κοντόφθαλμοι». Τι είναι τελικά οι «εταίροι» και «σύμμαχοί μας» στην Ευρώπη που αποφάσισαν να πουλήσουν μαχητικά Eurofighter στην Τουρκία, η οποία διατηρεί το casus belli εναντίον της Ελλάδας και στρατεύματα κατοχής στην Κύπρο; Αν όχι επικίνδυνοι για την ασφάλεια στην περιοχή, σίγουρα «επιπόλαιοι».

Η μπλόφα της Άγκυρας

Με τη συμφωνία για 20 ολοκαίνουργια μαχητικά, που οριστικοποιήθηκε με την επίσκεψη του Βρετανού πρωθυπουργού Κιρ Στάρμερ στην Τουρκία τη Δευτέρα 27 Οκτωβρίου, η Άγκυρα επιχειρεί να απαντήσει στην ελληνική αεροπορική υπεροχή στο Αιγαίο και να «κλείσει» την ψαλίδα ισχύος που διαθέτει η χώρα μας με 24 Rafale, 82 F-16 Viper και σε περίπου τρία χρόνια 20 «αόρατα» F-35.

Μπορεί η όλη συζήτηση για απόκτηση ευρωπαϊκών μαχητικών από την Τουρκία να ξεκίνησε ως μπλόφα της Αγκύρας ώστε να πείσει τους Αμερικανούς να την επαναφέρουν στο πρόγραμμα των F-35, όμως η διαρκής αιμορραγία της Τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας (TuAF) αλλά και η ανάγκη των Ευρωπαίων να δώσουν ώθηση στην αμυντική τους βιομηχανία με ζεστό τουρκικό χρήμα ανέτρεψαν τις εκτιμήσεις. Πώς άλλωστε να πουν «νο» οι Ευρωπαίοι στα περίπου 10,3 δισ. ευρώ για 20 μαχητικά;

Μία από τις μεγαλύτερες συμφωνίες εξαγωγών μαχητικών αεροσκαφών θα δώσει τεράστια ώθηση στις ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες, οι οποίες αναζητούν «καύσιμο» για να λειτουργήσουν σε υψηλή ένταση με το βλέμμα και στη Ρωσία.

Οι αριθμοί

Η Τουρκία αντιμετωπίζει επείγουσα ανάγκη εκσυγχρονισμού της πολεμικής της αεροπορίας, η οποία φυλλορροεί με τα παλαιότερης γενιάς F-16 Block 30 και F-16 Block 50.

Η εισαγωγή των Eurofighter προσφέρει σημαντική ανάσα στην TuAF, η οποία αναζητούσε ενδιάμεση λύση μέχρι να ολοκληρωθεί η κατασκευή των Made in Turkey μαχητικών Kaan το 2028.

Όπως ανακοίνωσε το υπουργείο Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου, η συμφωνία αξίας έως και 8 δισ. λιρών για 20 μαχητικά Typhoon θα βοηθήσει στη διατήρηση ενός εργατικού δυναμικού 20.000 ατόμων σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο με γραμμές παραγωγής στο Εδιμβούργο, το Γουόρτον, το Σάλμεσμπορι και το Μπρίστολ.

Ο απαρχαιωμένος στόλος των F-16

Σύμφωνα με όσα υποστηρίζουν οι Τούρκοι, πέραν των 20 καινούργιων μαχητικών, έχουν συμφωνήσει να αποκτήσουν 12 μαχητικά Eurofighter από το Κατάρ και άλλα τόσα από το Ομάν. Οι δύο αραβικές χώρες φαίνονται θετικές στο ενδεχόμενο δανεισμού ή πώλησης των μαχητικών τους στην Τουρκία, παρά το γεγονός ότι τα παρέλαβαν μόλις πριν από τρία χρόνια.

Ο λόγος που Ντόχα και Μουσκάτ θέλουν να «ξεφορτωθούν» αεροσκάφη είναι πιθανότατα η έκδοση Tranche 3A των Eurofighter, που θεωρείται παρωχημένη σε σχέση με τους άλλους τύπους μαχητικών που διαθέτει το οπλοστάσιό τους αλλά και το μεγάλο κόστος υποστήριξης και χρήσης. Οι Τούρκοι ωστόσο θέλουν να βρουν άμεσα αντικαταστάτες για τα F-4 Phantom, ευελπιστώντας πως σύντομα θα βρεθεί λύση και για τον απαρχαιωμένο στόλο των F-16 της.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

15
POLITICAL

EUROFIGHTER ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Η βιασύνη για μαχητικά αεροπλάνα εδώ και τώρα

Το χάσμα στον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας θα συνεχίσει να είναι αγεφύρωτο, παρά τις κινήσεις της Άγκυρας για απόκτηση νέων αεροσκαφών, τα οποία όμως είναι παλαιότερης γενιάς σε σχέση με αυτά που έχει η πατρίδα μας

Η Τουρκία φέρεται να επιθυμεί 20+20 Eurofighter, σχεδιάζοντας και νέα παραγγελία ευρωπαϊκών μαχητικών. Η έκδοση ωστόσο δεν έχει διευκρινιστεί και φαίνεται πως είναι αυτή που θα αποτελέσει το «κλειδί» για τον αριθμό των μαχητικών και το χρονοδιάγραμμα παραλαβής.

Αυτήν τη στιγμή η γραμμή παραγωγής των Eurofighter βγάζει την έκδοση Tranche 4, με τη Γερμανία όμως να έχει ήδη προχωρήσει σε παραγγελία 20 μαχητικών της πιο σύγχρονης έκδοχής Tranche 5, τα οποία σχεδιάζεται να παραλάβει μεταξύ 2031 και 2034.

Πότε θα τα παραλάβει

Πόσα μαχητικά μπορεί να βγάλει ετησίως η γραμμή παραγωγής; Συνολικά 14. Αυτό σημαίνει πως αν η

Τουρκία επιλέξει την πιο σύγχρονη έκδοχή, ίσως χρειαστεί να περιμένει μέχρι τα μέσα της επόμενης δεκαετίας για να παραλάβει νέα μαχητικά.

Μέχρι τότε βεβαίως θα έχει παραλάβει τα μεταχειρισμένα από Κατάρ και Ομάν, με τους Τούρκους πιλότους να εκτιμάται πως θα έρθουν σε επαφή με το ευρωπαϊκό cockpit εντός του 2026. Πρόκειται σαφώς για ένα εντελώς διαφορετικό περιβάλλον από τα αμερικανικά που έχουν συνηθίσει οι Τούρκοι πιλότοι, ενώ μιλάμε για αεροσκάφη 4.5 γενιάς που δεν έχουν καμία σχέση με τα απαραιτωμένα Block 30 της Τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας (TuAF). Επομένως, για να καταστούν πλήρως επιχειρησιακά θα περάσει αρκετός καιρός.

Η Τουρκία όμως βιάζεται. Θέλει μαχητικά και τα θέ-

λει άμεσα. Για τον λόγο αυτό αναλυτές χαρακτηρίζουν την απόκτηση των Eurofighter από την Τουρκία ως «λύση ανάγκης». Τι εννοούν; Στην καλύτερη των περιπτώσεων, η TuAF θα αρχίσει να παραλαμβάνει τα καινούργια Eurofighter το 2030.

Δεν ανησυχεί η Αθήνα

Μέχρι τότε η Ελλάδα θα έχει ήδη παραλάβει μία ντουζίνα μαχητικά 5ης γενιάς F-35, με αποτέλεσμα το χάσμα στον συσχετισμό δυνάμεων να μοιάζει αγεφύρωτο.

Με F-16 Viper, Rafale F3R και F-35 στη φαρέτρα της Πολεμικής μας Αεροπορίας, η Ελλάδα δεν έχει λόγο να ανησυχεί για τις κινήσεις της Άγκυρας. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι παύει να παρακολουθεί κάθε εξοπλιστική ενέργεια της γείτονος.

Ο τρόπος που ενημερώνεσαι άλλαξε...

PARASKHNIO.gr

...αλλά η αλήθεια είναι πάντα πίσω από την είδηση!

Ανύπαρκτοι στις δημοσκοπήσεις, στην κηδεία του Σαββόπουλου, στη δοξολογία και την κατάθεση στεφάνου για την 28η Οκτωβρίου στη Θεσσαλονίκη, ανύπαρκτοι, τελικά, στα προβλήματα του λαού

Άφαντη η αντιπολίτευση στην κοινωνία και την εθνική μνήμη

Γράφει ο
Χρήστος Μυτιλινιός

Υπάρχει ένα σημείο όπου η πολιτική παύει να είναι τηλεοπτικό πάνελ και γίνεται παρουσία ή απουσία. Η αντιπολίτευση, αυτές τις μέρες, διάλεξε την απουσία. Όχι τυχαία, όχι από σύμπτωση. Από επιλογή. Και αυτό είναι που την εκθέτει.

Το πρώτο σοκ ήρθε στην κηδεία του Διονύση Σαββόπουλου. Ο Σαββόπουλος δεν ήταν «ένας καλλιτέχνης». Ήταν ένας άνθρωπος που πέρασε μέσα από πέντε δεκαετίες ελληνικής ζωής, άγγιξε την πολιτική, τη διαμαρτυρία, την ταυτότητα, την αυτοειρωνεία του ίδιου του έθνους. Είναι από τις ελάχιστες φιγούρες που τις αναγνωρίζει ο πατέρας, ο γιος και ο εγγονός στο ίδιο σπίτι.

Άδειες καρέκλες

Εκεί, στην τελευταία δημόσια στιγμή του, ήταν παρούσα η κυβέρνηση. Ήταν παρών ο πρωθυπουργός, ήταν παρούσα η πολιτειακή ηγεσία, ήταν παρόν το ίδιο το κράτος. Και απέναντι; Άδειες καρέκλες, εκεί όπου θα έπρεπε να κάθεται η αντιπολίτευση. Οι αρχηγοί των κομμάτων της αντιπολίτευσης δεν εμφανίστηκαν. Δεν στάθηκαν ούτε για ένα «ευχαριστούμε», ούτε για ένα «αντίο». Ήταν μια εικόνα που δεν χωρούσε δικαιολογίες. Γιατί όταν σε αποχαιρετά μια μορφή που σημάδεψε την πολιτισμική Μεταπολίτευση, δεν πας ως κόμμα. Πας ως χώρα.

Και η αντιπολίτευση δεν πήγε. Αυτό το είδε ο κόσμος. Δεν χρειάζεται ανάλυση, δεν χρειάζονται δελτία Τύπου, δεν χρειάζεται «ηθικό πλεονέκτημα». Η εικόνα μίλησε μόνη της.

Αν κάποιος ήλπιζε ότι ήταν ένα ατυχές στιγμιότυπο, η συνέχεια ήταν χειρότερη. 28η Οκτωβρίου. Θεσσαλονίκη. Η πιο φορτισμένη ημέρα εθνικής μνήμης, το «ΟΧΙ» που μας όρισε, η τιμή στους πεσόντες του '40. Πριν την παρέλαση, προηγείται πάντα η δοξολογία και η κατάθεση στεφάνου. Είναι η στιγμή όπου το κράτος

υποκλίνεται στην Ιστορία. Ποιοι ήταν εκεί; Ο πρωθυπουργός, ο υπουργός Άμυνας, η στρατιωτική ηγεσία. Το θεσμικό βάρος του κράτους, σύσσωμο. Ποιοι δεν ήταν εκεί; Οι αρχηγοί της αντιπολίτευσης. Η εικόνα στη Θεσσαλονίκη ήταν ξανά η ίδια: η κυβέρνηση μπροστά στο στεφάνι, η αντιπολίτευση απούσα.

Και ας μην το ξεπερνάμε αυτό σαν να είναι διαδικαστικό. Δεν μιλάμε για μια τυπική συνάντηση επιτροπής. Μιλάμε για την τελετή μνήμης της πατρίδας, μπροστά στους ανθρώπους των Ενόπλων Δυνάμεων, μπροστά στους απόστρατους, μπροστά στα σχολεία που στέκονται προσοχή. Είναι η στιγμή που η Πολιτεία λέει: «Τιμούμε όσους έδωσαν τη ζωή τους για να υπάρχουμε ως ελεύθεροι». Και η αντιπολίτευση; Απούσα.

Ας το πούμε ωμά: όταν λείπεις από εκεί, δεν λείπεις από μια εκδήλωση· λείπεις από την Ιστορία της χώρας σου. Και το μήνυμα που παίρνει ο πολίτης -ο κανονικός πολίτης, όχι το twitter- είναι απλό: «Αυτοί οι άνθρωποι, που ζητούν να κυβερνήσουν τη χώρα, δεν μπόρεσαν να σταθούν ούτε πέντε λεπτά δίπλα σε μια σημαία και σε ένα στεφάνι».

Αυτά τα δύο στιγμιότυπα -ο Νιόνιος και το «ΟΧΙ»- δεν είναι άσχετα μεταξύ τους. Είναι ο καθρέφτης.

Μπροστά στον πολιτισμό; Απόντες. Μπροστά στην πατρίδα; Απόντες. Μπροστά στον λαό; Απόντες. Και έρχεται η ερώτηση που καίει: πού είναι τελικά η αντιπολίτευση; Γιατί δεν είναι ούτε στις δημοσκοπήσεις. Τα ποσοστά τους είναι στάσιμα, φθαρμένα, χωρίς πειστική δυναμική. Δεν είναι στο «εθνικό κάδρο» - αποφεύγουν κάθε στιγμή που ενώνει τους πολλούς. Δεν είναι στις λύσεις όταν η κοινωνία ζητά συγκεκριμένες απαντήσεις για ακρίβεια, στέγη, ασφάλεια, παιδεία, έρχεται μόνο ξύλινη καταγγελία.

Αυτό παράγει ένα επικίνδυνο κενό. Μια χώρα δημοκρατική χρειάζεται αντιπολίτευση που να μπορεί να μπει απέναντι στην κυβέρνηση και να πει «σε αυτό έχεις δίκιο, σε αυτό κάνεις λάθος, εδώ θα σε πιέσω μέχρι να αλλάξεις». Χρειάζεται αντιπολίτευση σοβαρή, εθνικά παρούσα, θεσμική. Σήμερα δεν την έχει.

Οι πολίτες βλέπουν και κρίνουν

Αντί γι' αυτό, έχει μια αντιπολίτευση που παίζει μικροκομματικά παιχνίδια. Που φοβάται να σταθεί δημόσια δίπλα σε κάτι που έχει εθνικό βάρος, μην τυχόν και κατηγορηθεί εσωκομματικά ότι «νομιμοποιεί την κυβέρνηση». Που προτιμά να τιμωρήσει συμβολικά τον αντίπαλο, παρά να τιμήσει συμβολικά την Ιστορία. Που φοβάται το κέντρο, τον μετριοπαθή πολίτη, τον πατριωτισμό χωρίς υστερία. Που έχει μάθει να απευθύνεται σε κλειστό ακροατήριο και όχι στη χώρα.

Το αποτέλεσμα είναι το εξής: η κυβέρνηση εμφανίζεται ως ο μοναδικός θεσμικός πυλώνας σοβαρότητας και συνέχειας του κράτους. Στην κηδεία ενός δημιουργού που μίλησε σε τρεις γενιές; Εκεί. Στην τελετή μνήμης των πεσόντων του '40; Εκεί. Στη δημόσια εικόνα της Εθνικής Επετείου; Εκεί. Με ενιαίο πρόσωπο, με πρωθυπουργό και υπουργό Άμυνας δίπλα-δίπλα, ακυρώνοντας μάλιστα και τα φθηνά σενάρια περί «εσωτερικής κρίσης».

Ας μην ωραιοποιούμε τίποτα: η αντιπολίτευση δεν είναι απλώς πολιτικά αδύναμη. Είναι πολιτικά απούσα. Και όταν είσαι απούσα από τον Πολιτισμό και την Πατρίδα, μην απορείς που είσαι απούσα και από τις δημοσκοπήσεις. Γιατί ο κόσμος βλέπει. Δεν ακούει μόνο τι λες. Βλέπει πού πας. Και -χειρότερα- βλέπει πού δεν πας.

Βράζει το εσωκομματικό τοπίο μετά και την γκάφα με τον διορισμό του νέου διευθυντή του γραφείου του Νίκου Ανδρουλάκη - Η αδυναμία να ανακάμψει δημοσκοπικά το κόμμα οξύνει την κριτική από κορυφαία στελέχη, όπως έδειξε και η παρέμβαση του δημάρχου Αθηναίων Χάρη Δούκα, ο οποίος μίλησε για ανάγκη αλλαγής πλεύσης

ΠΑΣΟΚ

Αναζητούν διέξοδο στον πολιτικό... λαβύρινθο

Γράφει ο
**Αντώνης Ι.
Αντωνόπουλος**

Εγκλωβισμένο σε έναν φαύλο κύκλο βρίσκεται το ΠΑΣΟΚ, αφού όταν επιλύεται ένα πρόβλημα, δημιουργείται ένα άλλο, το οποίο οδηγεί ξανά στο αρχικό και κατ' επέκταση φτάνει σε αδιέξοδο. Το αποτέλεσμα είναι από τη μία να κορυφώνεται η αγωνία στο εσωτερικό και από την άλλη να τροφοδοτείται διαρκώς η εσωστρέφεια.

Η γκάφα με τον διορισμό του νέου διευθυντή του γραφείου του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος αναγκάστηκε σε παραίτηση μία μέρα μετά τον διορισμό του εξαιτίας εγκωμιαστικών σχολίων που είχε κάνει στο παρελθόν για τον Κυριάκο Μητσοτάκη και τον Γρηγόρη Δημητριάδη, προκάλεσε δυσφορία στο εσωτερικό του Κινήματος. Οι πιο επιεικείς χαρακτηρισμοί έκαναν λόγο για αυτογκόλ.

Απόπειρα αποσταθεροποίησης

Ο Κώστας Τσουκαλάς, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που κατέβαλε, δεν κατόρθωσε να κάνει το μαύρο άσπρο. «Οι δύο αναρτήσεις στην αρχή της θητείας του πρωθυπουργού δεν συνιστούν συνολική αναγνώριση της πορείας του. Αντίθετα, στο τέλος ανέφερε και ακριβώς ποια είναι η σημερινή του άποψη για τα δεδομένα της διακυβέρνησης Μητσοτάκη. Το ζήτημα έχει κλείσει και η στάση τόσο του ίδιου όσο και του προέδρου του ΠΑΣΟΚ είναι καθαρή. Το ότι η παραίτηση έγινε δεκτή αμέσως εκτιμώ πως δεν αφήνει περιθώρια για ερμηνείες της στάσης του προέδρου», υποστήριξε.

Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ, σε μια προσπάθεια να περάσει στην αντεπίθεση, καταλόγισε απόπειρα αποσταθεροποίησης του ΠΑΣΟΚ. «Ο κ. Ανδρουλάκης δεν είναι ο Κυριάκος Μητσοτάκης που παρακολουθούσε τους υπουργούς του, για να γνωρίζει τι ακριβώς δηλώνουν κάθε συνεργάτης του και κάθε στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Έχει

μια μεγάλη διαφορά στα ζητήματα αυτά. Είναι προφανές ότι κάποια κέντρα επιχειρούν να αποσταθεροποιήσουν το ΠΑΣΟΚ και αυτά βρίσκονται εκτός των τειχών. Αυτές οι πρακτικές στοχοποίησης του ΠΑΣΟΚ και του Νίκου Ανδρουλάκη εκπορεύονται από το Μέγαρο Μαξίμου».

Το χειρότερο όμως για την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ είναι ότι πλέον όλες οι κινήσεις και οι πρωτοβουλίες μπαίνουν είτε στο εσωκομματικό μικροσκόπιο είτε στο κυβερνητικό στόχαστρο. Ενδεικτική είναι η διάσταση που πήρε η επιλογή του κ. Ανδρουλάκη να μην παραβρεθεί στην κηδεία του Διονύση Σαββόπουλου, καθώς απουσίαζε στο εξωτερικό για ιδιωτική του υπόθεση.

Στο εσωτερικό του κόμματος ο προβληματισμός αρχίζει να είναι πιο έντονος και ενισχύεται καθημερινά από την αδυναμία να ανακάμψει δημοσκοπικά. Ήδη ο Παύλος Γερούλανος έχει θέσει με τον τρόπο του ένα χρονικό τελεσίγραφο μέχρι το τέλος της χρονιάς, ενώ ο Χάρης Δούκας πληθαίνει τις παρεμβάσεις του για την ανάγκη αλλαγής πλεύσης.

«Το ΠΑΣΟΚ πρέπει να ενώσει δυνάμεις στην κοινωνία και αφού το ίδιο έχει καθαρή θέση, δεν βρίσκω τον λόγο να μην είναι ανοικτό στον διάλογο. Δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα, θεωρώ ότι πρέπει να μιλήσουμε με όσους θέλουν να μιλήσουν μαζί μας», υποστήριξε ο κ. Δούκας μιλώντας τη Δευτέρα στο Open. Ερωτηθείς μάλιστα αν εννοεί και τον Αλέξη Τσίπρα, απάντησε πως «ναι, και τον

κ. Τσίπρα, εφόσον κάνει κόμμα, και τους Φάμελλο, Χαρίτση, Κόκκαλη».

«Το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να έχει έωλα μηνύματα»

Αναφερόμενος στην εικόνα του Κινήματος, ο κ. Δούκας εμμέσως πλην σαφώς εξέφρασε την αντίθεσή του για τον τρόπο που πορεύεται το ΠΑΣΟΚ και έκανε λόγο για «έωλα» μηνύματα, τα οποία μπερδεύουν την κοινωνία. «Το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να έχει έωλα μηνύματα. Η θέση μας πρέπει να είναι ξεκάθαρη και αυτή η θέση να είναι ότι δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να συγκυβερνήσουμε με τη Νέα Δημοκρατία».

Τα καρφιά του δημάρχου της Αθήνας αυτήν τη φορά είχαν και άλλους στόχους εντός του Κινήματος: «Αυτό που συμβαίνει όμως είναι ότι υπάρχουν στελέχη που πολλές φορές σφίχταγκαλιάζονται με τη ΝΔ, γιατί πιστεύουν ότι υπάρχει δυνατότητα συγκυβέρνησης. Αυτό είναι πρόβλημα στρατηγικής, αλλά και πολιτικό και συλλογικό πρόβλημα. Πρέπει να πάμε στο συνέδριο και να αποφασίσουμε συνολικά ότι δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Έχουμε μπροστά μας μια χρυσή ευκαιρία, να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη ψηφοφόρων που είναι πικραμένοι, απογοητευμένοι, οργισμένοι. Πρέπει να τους κερδίσουμε για να κάνουμε δημοσκοπικό άλμα», κατέληξε ο κ. Δούκας.

Στη διακριτική διαφορά μεταξύ σύγκλισης και συμπόρευσης εντοπίζεται πλέον η φύση της συνεργασίας με τον πρώην πρωθυπουργό, καθώς με την πρόσφατη απόφασή της η Πολιτική Γραμματεία άνοιξε διάπλατα την αγκαλιά της στο νέο πολιτικό εγχείρημά του, όποτε αυτό ανακοινωθεί

ΣΥΡΙΖΑ

Χαμένοι στη μετάφραση για τη σχέση τους με τον Τσίπρα

Ρεπορτάζ
Αντώνης
Αναστασόπουλος

Για παράλληλες πορείες του ΣΥΡΙΖΑ και του Αλέξη Τσίπρα έκανε λόγο η πρόσφατη απόφαση της Πολιτικής Γραμματείας του κόμματος, η οποία εξέτασε, μεταξύ άλλων, το ζήτημα της παραίτησης του πρώην πρωθυπουργού από τη βουλευτική του έδρα και -έστω σιωπηρά- από το ίδιο το κόμμα. Η συζήτηση αυτή έκλεισε στην πραγματικότητα το πρώτο κεφάλαιο του δράματος που συνιστά η εξέλιξη της αποχώρησης του Αλέξη Τσίπρα.

Όπως όμως εύστοχα εντοπίζει και ο στιχουργός, «όλα είναι ακατάλληλα για να σμίξουμε πάλι». Όσοι μάλιστα θυμούνται λίγη γεωμετρία δημοτικού θα γνωρίζουν ότι οι παράλληλες ευθείες δεν έχουν κανένα κοινό σημείο και δεν τέμνονται ποτέ. Όσοι διάβασαν την απόφαση της Πολιτικής Γραμματείας κατάλαβαν ότι ο Σωκράτης Φάμελλος ουσιαστικά προσέφερε το κόμμα «πεσκέσι» στον Αλέξη Τσίπρα, όταν και όποτε εκείνος αποφασίσει να ανακοινώσει επίσημα τη δημιουργία του νέου του φορέα.

Δεν υπήρχε άλλος δρόμος

Ο ίδιος ο Σωκράτης Φάμελλος πάντως, κληθείς να σχολιάσει την απόφαση, τόνισε ότι δεν μιλάμε για «συμπόρευση» με τον Αλέξη Τσίπρα αλλά για «σύγκλιση των προοδευτικών δυνάμεων», προσπαθώντας έτσι να κρατήσει αποστάσεις.

Αντίθετα, ο γραμματέας του κόμματος Στέργιος Καλπάκης σε τηλεοπτική του εμφάνιση δέχτηκε χωρίς κανέναν ενδοιασμό τον όρο «συμπόρευση». Είναι προφανές ότι ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, αν και εισηγήθηκε την απόφαση που

τελικώς εγκρίθηκε από την Πολιτική Γραμματεία, δεν φαίνεται να είναι από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της.

Η απόφαση, και κατ' επέκταση η εισήγηση, λήφθηκε γιατί δεν υπήρχε άλλος δρόμος. Η συντριπτική πλειοψηφία τόσο της Πολιτικής Γραμματείας όσο και της Κεντρικής Επιτροπής έχει στραμμένο πλέον το βλέμμα στις κινήσεις του Αλέξη Τσίπρα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μοιάζει με προσωρινό «καταφύγιο», καταδικασμένο όμως να αυτοδιαλυθεί στο πρώτο νεύμα του πρώην πρωθυπουργού. Οι φωνές που ζητούν τη σύγκρουση και τη ρήξη με τον Αλέξη Τσίπρα χρεώνοντάς του μια πέμπτη διάσπαση του κόμματος μοιάζουν περιθωριακές.

Περιμένοντας την «Ιθάκη»

Το μεγάλο ερώτημα βέβαια είναι αν ο Αλέξης Τσίπρας έχει οποιαδήποτε διάθεση να δεχτεί το «δώρο» που του προσέφερε ο ΣΥΡΙΖΑ. Πολλοί είναι εκείνοι που περιμένουν με αγωνία την «Ιθάκη» του, το βιβλίο που θα κυκλοφορήσει στις 24 Νοεμβρίου. Το ενδιαφέρον είναι έντονο, καθώς τα επόμενα Σαββατοκύριακα έχουν προγραμματιστεί τρεις αναδημοσιεύσεις αποσπασμάτων, δύο σε ελληνικές εφημερίδες και μία σε διεθνές Μέσο.

Το ερώτημα που πλανάται είναι αν ο Τσίπρας θα κατονομάζει στο βιβλίο τούς ανθρώπους εντός του ΣΥΡΙΖΑ που θεωρεί πως του έβαλαν «τρικλοποδιές» και, κατ' επέκταση, αν θα τους αποκλείσει από οποιαδήποτε μελλοντική συνεργασία.

Την Πέμπτη πάντως αναμένεται να ανακοινωθούν τα 30 στελέχη που έχει επιλέξει για το Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου του. Τα πρόσωπα αυτά -πολλά είναι ήδη γνωστά- θα δείξουν την κατεύθυνση στην οποία σκοπεύει να κινηθεί το επόμενο διάστημα ο πρώην πρωθυπουργός. Δεν θα εκπροσωπούν μόνο το Ινστιτούτο αλλά και μια νέα πολιτική φιλοσοφία: τη δική του αντίληψη για τα τεκταινόμενα και το μέλλον της Κεντροαριστεράς στην Ελλάδα.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

19
POLITICAL

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

Ελλάδα - Κύπρος πυλώνες της «γαλάζιας» οικονομίας στην Ανατολική Μεσόγειο

Γράφει ο
**Γιώργος Σ.
Σκορδίλης**

Η Ελλάδα και η Κύπρος μπορούν να μετατραπούν σε βασικούς πυλώνες ανάπτυξης για τη «γαλάζια» οικονομία και τον θαλάσσιο τουρισμό στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτό ήταν το κεντρικό μήνυμα του υφυπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής Στέφανου Γκίκα, κατά τη συμμετοχή του στο πάνελ «Θαλάσσιος τουρισμός και στρατηγικές επενδύσεις σε μαρίνες και άλλα σύγχρονα έργα στρατηγικής ανάπτυξης», στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Θαλάσσιου Τουρισμού 2025, που πραγματοποιείται στην Αγία Νάπα.

Επενδυτικές ευκαιρίες

Το Φεστιβάλ, με τη συμμετοχή εκπροσώπων κυβερνήσεων, επενδυτών και τουριστικών φορέων, έχει στόχο να αναδείξει στρατηγικές προοπτικές και επενδυτικές ευκαιρίες στον αναδυόμενο τομέα της «γαλάζιας» οικονομίας.

Στο ίδιο πάνελ συμμετείχαν ο Κώστας Κουμής, υφυπουργός Τουρισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Σταύρος Καραμοντάνης, πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Μαρινών, και ο Σταύρος Σταύρου, πρόεδρος του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, υπό τον συντονισμό του δημοσιογράφου Γιάννη Αδάμου.

Ο κ. Γκίκας υπογράμμισε την ανάγκη να ενισχυθεί ο θαλάσσιος τουρισμός και η «γαλάζια» οικονομία ως μοχλοί ανάπτυξης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. «Για να μπορέσει να υπάρξει υγιής ανταγωνισμός και νέες επενδύσεις, απαιτείται κυβερνητική σταθερότητα. Είναι πολύ σημαντικό μια χώρα να έχει μια σταθερή κυ-

βέρνηση», ανέφερε, προσθέτοντας ότι χρειάζεται «ένα ισχυρό πολιτικό και νομικό πλαίσιο που να διευκολύνει τις επενδύσεις ώστε να είναι ελκυστικές». Τόνισε ότι η Ελλάδα και η Κύπρος διαθέτουν το γεωγραφικό και θεσμικό υπόβαθρο για να γίνουν κόμβοι ανάπτυξης του θαλάσσιου τουρισμού στην περιοχή, εφόσον διασφαλιστεί ένα σταθερό και προβλέψιμο περιβάλλον για τους επενδυτές.

Ο υφυπουργός αναφέρθηκε εκτενώς στις επενδύσεις που προωθεί η ελληνική κυβέρνηση από το 2019, με στρατηγικό στόχο την ενίσχυση του θαλάσσιου τουρισμού. Μεταξύ αυτών, ανέφερε τη μεγάλη μαρίνα mega yacht στο Πλατυγιάλι Αιτωλοακαρνανίας, τη μαρίνα της Κέρκυρας, της οποίας η σύμβαση παραχώρησης κυρώνεται αυτή την εβδομάδα από τη Βουλή, καθώς και τις νέες μαρίνες σε Λευκάδα και Κεφαλονιά.

Παράλληλα, η Ελλάδα δίνει έμφαση σε επενδύσεις στις δυτικές ακτές και στα Ιόνια Νησιά, δημιουργώντας, όπως είπε, «ένα νέο hub θαλάσσιου τουρισμού που θα λειτουργεί ως πυλώνας ανάπτυξης και εξωστρέφειας».

Η στρατηγική αυτή, σύμφωνα με τον κ. Γκίκα, απαντά στην αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα χωρών όπως η Κροατία, το Μαυροβούνιο και η Αλβανία, που επενδύουν μαζικά στον ίδιο τομέα.

Ο υφυπουργός στάθηκε ιδιαίτερα στη σημασία της επιστημονικής τεκμηρίωσης των επενδύσεων, ώστε αυτές να αποδίδουν πραγματικά οφέλη.

Αναφέρθηκε στη μελέτη της Ένωσης Μαρινών Ελλάδος, σε συνεργασία με το ΕΚΠΑ και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, η οποία αξιολόγησε πάνω από 180 νησιωτικούς και παράκτιους δήμους ως προς την ελκυστικότητά τους για επενδύσεις στον θαλάσσιο τουρισμό, βάσει 23 κριτηρίων. Η μεθοδολογία αυτή, όπως τόνισε, επιτρέπει τον ορθολογικό σχεδιασμό και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Ενιαία στρατηγική

Ο Στέφανος Γκίκας εξέφρασε την πεποίθηση ότι η Ελλάδα και η Κύπρος με την κοινή τους ιστορική, πολιτισμική και ευρωπαϊκή ταυτότητα μπο-

ρούν να διαμορφώσουν ενιαία στρατηγική στη «γαλάζια» οικονομία.

«Οι δύο χώρες έχουν τη δυναμική επενδύοντας στον θαλάσσιο τουρισμό να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία, αναπτύσσοντας τη «γαλάζια» οικονομία. Η συνεργασία αυτή μπορεί να φέρει απτά, αμοιβαία επωφελή αποτελέσματα», δήλωσε.

Κατά τον χαιρετισμό του στα εγκαίνια του Φεστιβάλ, παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη,

τόνισε ότι οι σχέσεις Ελλάδας - Κύπρου είναι στρατηγικής υφής στους τομείς της ναυτιλίας, της κρουαζιέρας και του θαλάσσιου τουρισμού, θεμελιωμένες «στις αξίες του Ελληνισμού και στη βαθιά πολιτισμική συνάφεια των δύο χωρών».

«Με σαφείς κατευθύνσεις από τον υπουργό Βασίλη Κικίλια, στηρίζουμε κάθε πρωτοβουλία που ενισχύει τη διασύνδεση των δύο χωρών, την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των θαλάσσιων δραστηριοτήτων», σημείωσε.

**Ο απώτερος σκοπός
δεν είναι η εκπαίδευση
είναι η δράση,
με φυσικό επακόλουθο
την Νίκη!**

Και οι 3 οδηγοί Πολιτικής Αυτοβελτίωσης

μόνο με 29€ (συν έξοδα αποστολής)

Λ. Συγγρού 206, 17672 Καλλιθέα

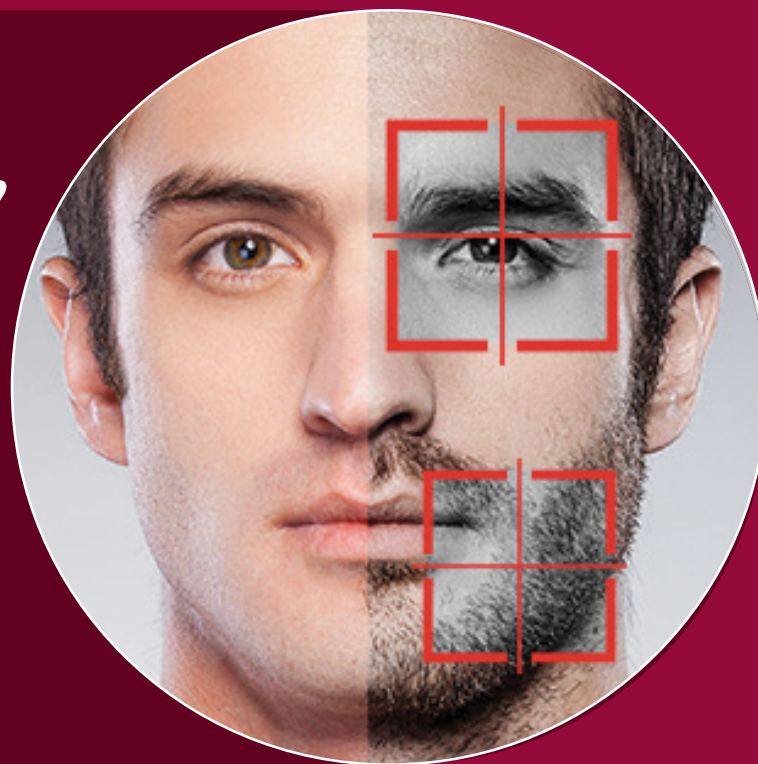
Τηλ: 210 9246 770 | Email: thanasis.papamichail@yahoo.gr

f: Think Politics

Ο υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συμμετέχει στο Διεθνές Φεστιβάλ Θαλάσσιου Τουρισμού στην Αγία Νάπα - Επενδύσεις, σταθερότητα και συνεργασία στο επίκεντρο

Εμφύτευση Τριχών σε Γένια - Φρύδια

Με την Τεχνική Μεταφοράς
Μεμονωμένων Τριχοθυλακίων

Σε περιπτώσεις ανεπιθύμητης αραίωσης

Σε Γένια, Φρύδια, Ουλές και λοιπά Σημεία του σώματος

Εφαρμόζεται η μέθοδος **Μεταμόσχευσης FUE** για την αποκατάσταση της τριχοφυΐας

kord.gr

● Χαλάνδρι: Λεωφ. Κηφισίας 348, Τ.Κ.: 152 33, Τ.: 210 68 28 888

● Νέα Σμύρνη: Λεωφ Συγγρού 203, Τ.Κ.: 171 21, Τ.: 210 93 11 111

ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ

ΛΑΡΙΣΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Η «Δεξιά», η «Αριστερά» και η πλήξη

του Γιώργου Καραμανλή

Για τη σημερινή νεολαία η πολιτική δεν είναι ούτε πάθος ούτε εχθρός. Είναι κάτι χειρότερο: βαρετή. Κάποτε η «Δεξιά» και η «Αριστερά» έμοιαζαν με δύο διαφορετικούς κόσμους. Τώρα θυμίζουν δύο διαφορετικές εκδόσεις του ίδιου app - αλλάζουν logo, υπόσχονται αναβάθμιση και μετά κρασάρουν με την πρώτη κρίση.

Η νέα γενιά δεν συγκινείται με σημαίες και συνθήματα. Της μιλάνε για «πατρίδα» και «λαό» κι εκείνη σκέφτεται: «Ωραία λέξη, αλλά σε ποιον ανήκει;». Της μιλάνε για «πρόοδο» και «συντήρηση» και εκείνη απαντά: «Εγώ απλώς ψάχνω σπίτι με νοίκι κάτω από 500 ευρώ». Η πολιτική γλώσσα έχει γίνει αρχαϊκή. Δεν απευθύνεται σε ανθρώπους, αλλά σε φαντάσματα μιας εποχής που τελείωσε.

Η Δεξιά μιλάει σαν πατέρας που προσπαθεί να δείξει «σύγχρονος», πετώντας άβολες λέξεις όπως «innovation» και «startups». Η Αριστερά απαντά σαν θεός στο οικογενειακό τραπέζι που θυμάται «τα παλιά, τα ωραία» και υπόσχεται «να ξαναπάρουμε τους δρόμους». Οι νέοι κοιτάζουν και τους δύο με το ίδιο βλέμμα που κοιτάς δύο γονείς που τσακώνονται για το ποιος θα κρατήσει το παλιό αυτοκίνητο. Ενώ εσύ σκέφτεσαι Uber.

Η πολιτική αντιπαράθεση έχει χάσει το συναισθηματικό της φορτίο. Δεν υπάρχει πια «εμείς και αυτοί». Υπάρχει «όλοι τους». Και κάπου ανάμεσα, μια γενιά που δεν νιώθει καμία ταύτιση, καμία αναπαράσταση. Όχι επειδή είναι απολιτίκ - αλλά επειδή είναι ρεαλιστική. Έχει δει πώς λειτουργεί το σύστημα από μέσα. Έχει δουλέψει με συμβάσεις-φαντάσματα, έχει ακούσει υποσχέσεις που έληξαν πριν καν αρχίσουν,

Όταν τα πολιτικά «στρατόπεδα» μοιάζουν με ξεπερασμένα brands και η νέα γενιά αναζητά νέο λεξιλόγιο για τη δημοκρατία

έχει μάθει να μην πιστεύει κανέναν που μιλάει χωρίς να ρωτάει.

Η ειρωνεία είναι πως αυτή η «βαρεμάρα» μπορεί να είναι η αρχή μιας νέας πολιτικής συνείδησης. Οι νέοι δεν ζητούν μεγάλες ιδεολογίες - ζητούν απλότητα, διαφάνεια, ειλικρίνεια. Ζητούν πολιτικούς που ξέρουν πότε να μιλούν και πότε να σωπαίνουν. Που δεν ανεβάζουν stories από εγκαίνια, αλλά ιδρώνουν πραγματικά για να λύσουν κάτι. Θέλουν λιγότερη αφήγηση και περισσότερη συνέπεια.

Η «Δεξιά» και η «Αριστερά» ως όροι μοιάζουν να τελειώνουν εκεί όπου αρχίζει η καθημερινότητα. Γιατί η γενιά των 20-35 δεν χωρά σε στρατόπεδα. Θέλει να εργάζεται αξιοπρεπώς, να πληρώνει το νοίκι της, να μη χρειάζεται πολιτική ταυτότητα για να διεκδικήσει αυτονόητα. Θέλει δημοκρατία χωρίς manual.

Η πολιτική δεν χρειάζεται να ξαναγεννηθεί από επαναστάσεις αλλά από ειλικρίνεια. Αν η Δεξιά και η Αριστερά θέλουν να μιλήσουν στη νέα γενιά, πρέπει πρώτα να μάθουν τη γλώσσα της: εκείνη που δεν λέει «εμείς και οι άλλοι», αλλά «όλοι μαζί, αλλιώς δεν πάμε πουθενά». Γιατί, όπως έλεγε και ένας παλιός αναρχικός με χιούμορ, το πρόβλημα δεν είναι ποιος έχει το τιμόνι, είναι ότι κανείς δεν κοιτάει τον δρόμο.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ελλάδα έχει καλή αρχή, αλλά αργή κλιμάκωση

του Στέλιου Κυμπουρόπουλου

Ο παγκόσμιος «πυρετός» επενδύσεων στην Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) είναι αδιαμφισβήτητος. Η θέση της Ελλάδας, όμως, παραμένει συγκριτικά υποτονική. Και ενώ έχουν καταβληθεί προσπάθειες εκ μέρους της κυβέρνησης, ο δρόμος για να μη μείνει πίσω είναι ακόμη μακρύς.

Σύμφωνα με τη Eurostat, το 2024 το 13,48% των επιχειρήσεων της ΕΕ με 10+ εργαζόμενους χρησιμοποιούσε τεχνολογίες ΤΝ, ποσοστό που εκτοξεύεται στο 41,17% για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Την ίδια χρονιά, στην Ελλάδα μόλις το 9,81% των επιχειρήσεων υιοθέτησε ΤΝ (ενδεικτικά κάτω από τον μέσο όρο και στο κάτω μισό της κατάταξης των κρατών-μελών). Το πρόβλημα δεν περιορίζεται στην ΤΝ: με βάση την «Digital Decade» της Επιτροπής, το 2023 μόνο το 33,5% των ελληνικών επιχειρήσεων είχε υιοθετήσει τουλάχιστον μία από τις τεχνολογίες AI/Cloud/ανάλυση δεδομένων, έναντι 54,6% στην ΕΕ.

Μια πρόσφατη, κοινή μεθοδολογική δουλειά ΟΟΣΑ - Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτιμά για πρώτη φορά τις συνολικές επενδύσεις στην ΤΝ ανά κράτος-μέλος. Για το 2023, η Ελλάδα εκτιμάται στα €6,6 δισ., περίπου 12η στην ΕΕ, αισθητά χαμηλότερα από τη Γερμανία (€59,2 δισ.), τη Γαλλία (€44,1 δισ.) και την Ολλανδία (€24,3 δισ.). Τα νούμερα αυτά δεν είναι μόνο θέμα μεγέθους οικονομιών. Αντανακλούν και επιλογές... οι πρωτοπόροι επενδύουν συστηματικά σε R&D, υπολογιστική ισχύ, δεδομένα και δεξιότητες, δημιουργώντας «οικοσυστήματα» που πολλαπλασιάζουν την απόδοση του κεφαλαίου.

Στο εσωτερικό, η πολιτική βούληση είναι ορατή. Το υπουργείο μετονομάστηκε σε «Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνητής Νοημοσύνης», με εξαγγελίες για στρατηγική ΤΝ, γραμματεία ΤΝ και διακυβέρνησης δεδομένων και στοχευμένες δράσεις. Αυτό είναι σωστή κατεύθυνση. Αναγνωρίζει ότι η ΤΝ είναι μοχλός παραγωγικότητας, ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και ανάπτυξης. Όμως τα δεδομένα μάς

προσγγίζουν. Η υιοθέτηση παραμένει χαμηλή και το επενδυτικό κενό μεγάλο.

Τι χρειάζεται λοιπόν; Πρώτον, να μη χάσουμε άλλο χρόνο. Δεν πρέπει να αφήσουμε και αυτήν την εξέλιξη να μας προσπεράσει. Η χώρα οφείλει να «κυνηγήσει» ιδιωτικές επενδύσεις, κινητοποιώντας κεφάλαια, ανθρώπινο δυναμικό και συνεργασίες παντού: από την υγεία και τον τουρισμό μέχρι τη μεταποίηση τροφίμων και τις δημιουργικές βιομηχανίες. Η ΤΝ κερδίζεται με «κάθετες» λύσεις, δηλαδή σαφή roadmaps ανά κλάδο, πρότυπα δεδομένων, σχήματα επιμερισμού ρίσκου και γρήγορες πρώτες εφαρμογές με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Και έτσι, ερχόμαστε στο δεύτερο με ένα ευέλικτο ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την ΤΝ (AI Act) απαιτεί από κάθε κράτος-μέλος να έχει τουλάχιστον ένα εθνικό ρυθμιστικό sandbox σε λειτουργία έως 2 Αυγούστου 2026. Τα sandboxes επιτρέπουν ασφαλή πειραματισμό, δίνουν σαφήνεια συμμόρφωσης, ιδίως για ΜμΕ, και μειώνουν τον χρόνο από το εργαστήριο στην αγορά. Η Ελλάδα πρέπει να το αξιοποιήσει επιθετικά: να ανοίξει θεματικά sandboxes σε κρίσιμους κλάδους, να τα στελεχώσει επαρκώς και να τα συνδέσει με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Τρίτον, «one-stop» υπηρεσίες για δεδομένα και υπολογιστική ισχύ. Χώρους δοκιμών, πρόσβαση σε δημόσια σύνολα δεδομένων με ποιοτικά metadata. Χωρίς αυτά, η υιοθέτηση θα μείνει ρηχή.

Συνολικά, οι κυβερνητικές κινήσεις είναι από τις πιο αξιόλογες των τελευταίων ετών, οι οποίες πρέπει και να επιταχυνθούν. Όμως οι δείκτες μιλούν καθαρά, βρισκόμαστε χαμηλά. Η επιλογή είναι μπροστά μας. Είτε θα κλιμακώσουμε ιδιωτικές επενδύσεις και θα «κουμπώσουμε» ευέλικτη ρύθμιση και εφαρμογές στον πραγματικό παραγωγικό ιστό ή θα παρακολουθούμε τους άλλους να χτίζουν την αξία της επόμενης δεκαετίας. Χρόνος για πολλές σκέψεις δεν υπάρχει.

Πρώην
ευρωβουλευτής
της ΝΔ,
ψυχίατρος

Πρόεδρος ΕΒΕΠ

Η ορθή στρατηγική, κρίσιμος παράγοντας αξιοποίησης των ευκαιριών

του Βασίλη Κορκίδη

Η ύπαρξη ευκαιριών δεν εγγυάται επιτυχία. Η ορθή στρατηγική είναι αυτή που μετατρέπει τις ευκαιρίες σε πραγματικά οφέλη. Η στρατηγική πρέπει να είναι ευέλικτη, στοχευμένη, ρεαλιστική και καινοτόμα. Η στρατηγική δεν είναι απλώς ένας από τους πολλούς παράγοντες αλλά καθοριστικός για την επιτυχία. Χωρίς στρατηγική ακόμη και οι μεγαλύτερες ευκαιρίες μπορεί να χαθούν ή να οδηγήσουν σε λανθασμένες κινήσεις. Τώρα λοιπόν είναι η ώρα τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα, συνεπικουρούμενα από τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον ναυπηγικό - ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα, να «κάσουν σε ένα τραπέζι» προκειμένου να αξιολογήσουν από κοινού σωστά τις ευκαιρίες και να τις εντάξουν στον στρατηγικό σχεδιασμό. Πρέπει να γίνει κατανοητό πως τα ναυπηγεία δεν λειτουργούν πλέον μόνο ως βιομηχανικές μονάδες αλλά ως στρατηγικοί παίκτες σε ένα σύνθετο, παγκόσμιο περιβάλλον. Η ικανότητά τους να αντιληφθούν τις εξελίξεις, να επενδύσουν στο μέλλον και να εφαρμόσουν ορθή στρατηγική είναι αυτή που θα καθορίσει αν θα είναι απλοί θεατές ή πρωταγωνιστές στη νέα εποχή της ναυπηγικής, συμπαρασύροντας στην ανάπτυξη ή μη όλο το cluster των επιχειρήσεων που τα περιβάλλει.

Δεν είναι ώρα για λόγια αλλά για πράξεις που θα καταστήσουν ισχυρή προτεραιότητα της κυβέρνησης τη συνεχή, σχεδιασμένη και έμπρακτη στήριξη της ναυπηγικής βιομηχανίας. Όχι μόνο γιατί έχει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας, της ανταγωνιστικότητάς της, αλλά και στην ασφάλεια της πατρίδας μας. Άλλωστε, οι γεωπολιτικές προκλήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο -και όχι μόνο- δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολιών για το τι δέον γενέσθαι στο πεδίο ανάπτυξης της «αμυντικής μας» βιομηχανίας.

Για να αξιοποιηθούν οι όποιες ευκαιρίες απαιτούνται στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως το Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης της Αμυντικής Βιομηχανίας, η διακυβερνητική δέσμευση και η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ενώ είναι πρόδηλο και προφανές ότι χρειάζεται ένα σταθερό θεσμικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο που να επιτρέπει εξαγωγές, συμπαραγωγές και συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα όπως το EDF και το EDIP.

Δεν θα κουραστώ να επισημαίνω ότι η μεταφορά τεχνογνωσίας μέσω διεθνών συμπράξεων είναι απαραίτητη ώστε η Ελλάδα να περάσει από τον ρόλο του απλού αγοραστή σε ρόλο συμπαραγωγού. Η Ελλάδα διαθέτει ιστορική ναυπηγική παράδοση, στρατηγική γεωγραφική θέση και πλέον γεωπολιτική βαρύτητα.

Αυτό που χρειάζεται είναι αποφασιστική βούληση για να μετατραπεί η αμυντική και ναυπηγική βάση της χώρας από παθητικό αποδέκτη σε ενεργό παραγωγό ισχύος και οικονομικής αξίας.

Σε αυτό τον στρατηγικό σχεδιασμό δεν μπορεί να λείπει και το κεφάλαιο «ανθρώπινο δυναμικό». Είδαμε ότι στις ΗΠΑ η προσπάθεια αναζωογόνησης της ναυπηγικής της βιομηχανίας «χωλαίνει» από την έλλειψη του κατάλληλα εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Η πολυετής αποβιομηχάνιση οδήγησε τα έμπειρα στελέχη στην αποστρατεία, δημιουργώντας έτσι ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Στις ασιατικές γυάρδες αναζητούνται χέρια και δεν υπάρχουν. Και στην ελληνική πραγματικότητα η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό -σε τεχνίτες, μηχανικούς και ναυπηγούς- μπορεί να είναι δύσκολη, αλλά είναι προαπαιτούμενο για να υπάρξει διαδοχή και σύγχρονη κατάρτιση. Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς, ευθύς εξαρχής των προσπαθειών για την επιτευχθείσα ευτυχώς αναζωογόνηση του ναυπηγοεπισκευαστικού τομέα, στην οποία πρωτοστάτησε, έθεσε το ζήτημα της «μεταλαμπάδευσης» της τεχνογνωσίας από τα στελέχη που ευτυχώς παρέμειναν ενεργά τα χρόνια της «αδράνειας» σε νέους, όπως επίσης έθεσε και το ζήτημα της ανάπτυξης γνώσεων προσαρμοσμένων στις νέες τεχνολογίες που εντάσσονται με καταγιγιστικούς ρυθμούς στην «πράσινη» ναυτιλία αλλά και στα αμυντικά συστήματα.

Δεν είναι δυνατόν η πατρίδα μας να είναι στις πρώτες ναυτικές δυνάμεις της Γης και να μην είναι μεταξύ των πρώτων χωρών στη ναυπηγική βιομηχανία. Και αυτή είναι μια προτεραιότητα που έχουμε αναλάβει όλοι. Πρέπει τώρα όλα τα ελληνικά ναυπηγεία να ενώσουν τις δυνάμεις και τις δυνατότητές τους, συμμετέχοντας ενεργά στην Ένωση Ελληνικών Ναυπηγείων, ώστε να διεκδικήσουν με αξιώσεις την αυτάρκεια της ελληνικής ναυπηγικής βιομηχανίας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

Η Ελλάδα διαθέτει ιστορική ναυπηγική παράδοση, στρατηγική γεωγραφική θέση και πλέον γεωπολιτική βαρύτητα. Αυτό που χρειάζεται είναι αποφασιστική βούληση για να μετατραπεί η αμυντική και ναυπηγική βάση της χώρας από παθητικό αποδέκτη σε ενεργό παραγωγό ισχύος και οικονομικής αξίας. Δεν αρκούν οι διαπιστώσεις και οι εκφράσεις καλών προθέσεων. Χρειάζεται στρατηγική. Γιατί ενίοτε οι ευκαιρίες εμφανίζονται και εξαφανίζονται με ταχύτητες διαττόντων αστερών.

Επικοινωνιολόγος-
συγγραφέας
Οδηγών Πολιτικής
Αυτοβελτίωσης
(Σ.Ο.Π.Α.)

Η συγγνώμη ενός πολιτικού: Πράξη γενναιότητας ή επικοινωνιακό τέχνασμα;

του Θανάση Παπαμιχαήλ

Οι πολιτικοί δεν χρειάζεται να ζητούν συγγνώμη, γιατί κρίνονται από τα έργα και όχι από τα λόγια τους. Άλλωστε, ένας πολιτικός δεν απολογείται ποτέ και για τίποτα, γιατί σύμφωνα με τους συμβούλους επικοινωνίας αυτό είναι μία κίνηση passé, παρωχημένη, παλιάς σχολής.

Το πολιτικό «mea culpa» είναι πια ένα ξεπερασμένο εργαλείο μιας παλιάς επικοινωνιακής εποχής. Μιας εποχής που πίστευε πως η εικόνα μπορεί να καλύψει την ουσία. Την είπε τη φράση «mea culpa» πρώτος ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου, παραδεχομένος ότι φέρει ο ίδιος την ευθύνη για την πορεία των ελληνοευρωπαϊκών σχέσεων. Ήταν μια φράση-σύμβολο πολιτικής αυτογνωσίας, σε μια εποχή όπου η δημόσια απολογία μπορούσε να θεωρηθεί πράξη θάρρους.

Σήμερα η λογική του «mea culpa» έχει εξαντλήσει την δύναμή της. Οι πολίτες δεν αναζητούν συγγνώμες και εξομολογήσεις από τους πολιτικούς, αλλά λύσεις στα πραγματικά τους προβλήματα. Το «mea culpa» έχει γίνει επικοινωνιακή διαχείριση πάρα ειλικρινής φράση ευθύνης.

Στην πολιτική η αυτοκριτική σπανία αποδίδει, «οι δικοί σου» δεν την απαιτούν, οι αντίπαλοί σου δεν θα την πιστέψουν. Αποτέλεσμα: η δημόσια «μετάνοια» λειτουργεί περισσότερο ως αυτοπαγίδευση παρά ως πράξη γενναιότητας.

Οι πολίτες απαιτούν από τον σύγχρονο πολιτικό να δείχνει με τη στάση του ότι κατανοεί τα λάθη του χωρίς όμως να εγκλωβίζεται σε αυτά. Η πολιτική δεν είναι εξομολόγηση, είναι ευθύνη, συνέπεια και προοπτική. Οι πολίτες εμπιστεύονται τον πολιτικό που μαθαίνει γρήγορα, που ενεργεί αποφασιστικά, αδιαφορώντας για ένα συγγνώμη του.

Στον δημόσιο λόγο το 2025 η απολογία ενός πολιτικού ακούγεται περισσότερο ως επικοινωνιακό τέχνασμα παρά ως ένδειξη ειλικρίνειας.

Οι πολίτες δεν ζητούν εξιλέωση, αλλά υπευθυνότητα. Δεν περιμένουν να ακούσουν τα λάθη που έκανε ένας πολιτικός, αλλά να δουν πώς αυτά διορθώνονται.

Η πολιτική αντίληψη απαιτεί πράξη αντί για απολογία, αποτέλεσμα αντί για συγγνώμη και θάρρος να προχωράς αντί να κοιτάς συνεχώς πίσω.

Ποιο νόημα έχει η συγγνώμη ενός πολιτικού όταν δεν αλλάζει τίποτα;

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΑΡΘΡΟ

25
POLITICAL

Επικ. καθηγητής
Ψυχιατρικής ΔΠΘ,
αναπλ. πρόεδρος
Επιστημονικού
Συμβουλίου ΕΟΠΑΕ

Ο «ήρωας του χειμώνα»...

του Χρίστου Χ. Λιάνη

Η 28η Οκτωβρίου επικαιροποιεί κάθε χρόνο τα πολύτιμα εθνικά μηνύματα της θυσίας, της ομοψυχίας, της αξιοπρέπειας και της ικανότητας των Ελλήνων να μεγαλουργούν όταν βάζουν το εθνικό συμφέρον υπεράνω ακόμη και της ίδιας τους της ζωής. Ο υπολοχαγός Ζιώγας Δημήτριος του Θεοδώρου έπεσε μαχόμενος για την Ελευθερία στο Έπος του '40. Ήταν ένας από τους ήρωες της Πίνδου και παππούς μου. Ο άνθρωπος που το πρωί της 30ής Οκτωβρίου χάρισε στα ελληνικά όπλα την πρώτη τους νίκη και στους Ιταλούς την πρώτη από τις συνεχείς ήττες τους, καθώς φιλοδώρησε τον φασιστικό εισβολέα με τον πρώτο του νεκρό, στον ελληνοϊταλικό πόλεμο, καταλαμβάνοντας «πρώτος αυτός μεταξύ των αξιωματικών του Συντάγματος» το ορόσημον «Σμάρδεσι». Πατέρας τριών κοριτσιών, εκ των οποίων μόνον η μητέρα μου είναι εν ζωή. Δεν τον θυμάται πλέον, όχι επειδή δεν τον γνώρισε εξαιτίας της φρίκης του πολέμου, αλλά επειδή ξενά, καθώς δίνει καθημερινώς μια άνιση μάχη απέναντι στη νόσο της λήθης... Δεν θυμάται πως ο άνθρωπος στη φωτογραφία ήταν ο ήρωας πατέρας της. Εμείς οι υπόλοιποι ας μην τον ξεχάσουμε και ας τον διαβάσουμε μέσα από τις σελίδες της ιστορίας που ο ίδιος έγραψε με το αίμα του... Ίσως και ο φονευθείς Ιταλός επικεφαλής να είχε αφήσει και εκείνος πίσω του ορφανά τέκνα. Αν είναι εν ζωή, εύχομαι εκείνα τουλάχιστον να θυμούνται τον πατέρα τους για τη δική του μάχη που έδωσε σώμα με σώμα με τον παππού μου σε μια ξένη πατρίδα...

Όλοι θυμόμαστε τους ηρωικούς αγωνιστές του Υψώματος 731 που απέκρουσαν την «Εαρινή Επίθεση» του Μουσολίνι. Θυμόμαστε τον Διάκο και τον Τσαβαλιάρη ως Πρωτεσίλαους πεσόντες του '40, πρώτο αξιωματικό και πρώτο στρατιώτη που θυσιάστηκαν, στο Έπος της Αλβανίας, αντίστοιχα. Ας θυμηθούμε και τον «ήρωα του χειμώνα», τον άνθρωπο που έπεσε για την πατρίδα πριν έρθει η Άνοιξη, στις 9 Ιανουαρίου του 1941, έχοντας ανδραγαθήσει πάμπολλες φορές στο πεδίο της μάχης και έχοντας προλάβει να χάρισει στους Έλληνες την πρώτη τους νίκη και στους Ιταλούς την πρώτη τους ήττα και την πρώτη τους απώλεια.

«Ολίγον προ της χαραυγής της 28ης Οκτωβρίου το 28ο Σύνταγμα Πεζικού ειδοποιήθη υπό της XV Μεραρχίας ότι ο πόλεμος εκηρύχθη. Η Διοίκσις του Συντάγματος άμα τη ως άνω ειδοποίησει διέταξε την λήψιν των ενδεικνυόμενων μέτρων και απέστειλεν εις Μάλι-Μάδι τον Υποδιοικητήν

του Συντάγματος. Εις εκτέλεσιν διαταγής της Μεραρχίας ομάς μάχης του 10ου Λόχου υπό τον Ανθυπολοχαγόν Ζιώγαν Δημήτριον κατέλαβεν το ορόσημον Σμάρδεσι. Κατά την ημέραν ταύτην ουδεμία απώλεια εσημειώθη επί των ημετέρων.

Την 29η Οκτωβρίου ο καιρός ήτο ομιχλώδης μετά ελαφράς βροχής. Η επί του Σμάρδεσι ομάς ενισχύθη διά δύο εισέτι ομάδων μάχης. Περί την 1ην πρωινήν ώραν της 30ής Οκτωβρίου εχθρική περίπολος, επιχειρήσασα να πλησιάσει εις ορόσημον Σμάρδεσι, εξηναγκάσθη υπό των ημετέρων να τραπεί εις άτακτον φυγήν φονευθέντος του επί κεφαλής Ιταλού Λοχίου».

Πράγματι, όπως αναφέρεται σε σχετική παραγωγή του Κινηματογραφικού Αρχείου του Πολεμικού Μουσείου, το πρωί της 30ής Οκτωβρίου οι Ιταλοί γνώρισαν την πρώτη από τις συνεχόμενες ήττες τους, ερχόμενοι σε επαφή με το 28ο Σύνταγμα ΠΖ, στο Ύψωμα [ορόσημον] «Σμάρδεσι» [Ν.

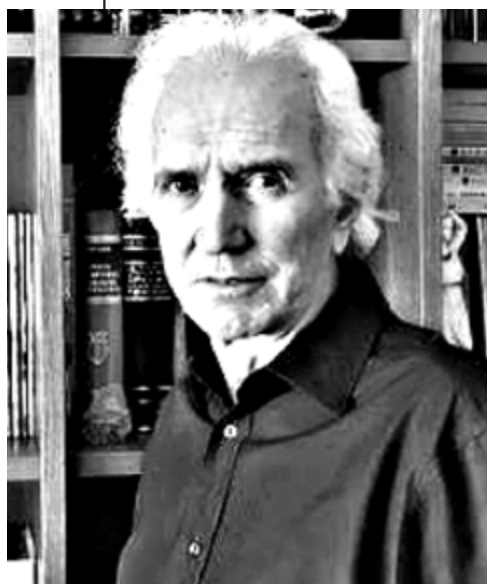
2954 / Ν. 295535 - Μεθωριακό Ύψωμα (υψ. 1.343) ΝΔ της Κρυσταλλοπηγής, όπου ο ΕΣ είχε εγκαταστήσει παρατηρητήριο προς την Αλβανία. Σήμερα, στους βόρειους πρόποδες του βρίσκονται τα δύο τελωνεία Ελληνικό και Αλβανικό], από το οποίο φαινόταν όλη η κοιλάδα του Άνω Δέβολου, αφήνοντας μάλιστα στο πεδίο της μάχης τον πρώτο τους νεκρό, έναν λοχία επί κεφαλής αναγνωριστικής περιπόλου.

Στην «Ημερησία Διαταγή» της 27ης Νοεμβρίου 1940, του 28ου Συντάγματος Πεζικού, ο διοικητής αντισυνταγματάρχης Νικόλαος Παπαδόπουλος [ο θρυλικός «παππούς» ο οποίος αντιμετώπισε επιτυχώς, το 1949, ως φρούραρχος της Φλώρινας μεγάλη επίθεση του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας κατά τον Εμφύλιο Πόλεμο] αναφέρει:

«Έχων υπ' όψιν τον Α.Ν. υπ' αριθμ. 2646/1940 κοινοποιηθέντα διά της υπ' αριθμ. 368 / 1940 Ε.Δ.Υ.Σ. Περί ηθικών αμοιβών διά διακεκριμένας πράξεις, τους κάτωθι αξιωματικούς προτείνω προς απονομήν ηθικής αμοιβής διά την δράσιν ην επεδείξαντο κατά τας επιθετικές ενεργείας τους Συντάγματος [από] της 1ης Νοεμβρίου μέχρι της 23ης ιδίου μηνός.

Τον Έφεδρον Ανθυπολοχαγόν Πεζικού Ζιώγαν Δημήτριον [του] Θεοδώρου, Διοικητήν Διμοιρίας 10ου Λόχου προτείνω όπως προαχθεί εις τον βαθμόν του εφέδρου Υπολοχαγού επί διακεκριμένει πράξει επί του πεδίου της μάχης».

Φιλόλογος
Blog ΙΔΕΟπολις

Τα «ΟΧΙ» στη ζωή μας...

του **Ηλία Γιαννακόπουλου**

«Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα/ που πρέπει το μεγάλο ΝΑΙ ή το μεγάλο ΟΧΙ/ να πούνε...» (Καβάφης)

Η ανθρώπινη ζωή και ο πολιτισμός αιωρούνται ανάμεσα στη θαλπωρή του «ναι» και την αβεβαιότητα του «όχι». Άλλοι χρεώνουν στο «ναι» τη συμμόρφωση, την υποταγή, τον συμβιβασμό, την πειθαρχία, την ιδιοτέλεια, τη σκοπιμότητα και τη φοβία. Κάποιοι άλλοι χρεώνουν στο «όχι» την απειθαρχία, την ανιδιοτέλεια, την πρόοδο και την εξέλιξη. Πολλοί στο «ναι» του ανθρώπου ανιχνεύουν μια «γονιδιακή φοβία» και πολλοί άλλοι στο επαναλαμβανόμενο «όχι» μια εξωγενή πίεση που ασκείται στο υποκείμενο.

Οι άνθρωποι του «ναι» χάνονται στην άμορφη μάζα του ανθρώπινου πλήθους και η ιστορία αδιαφορεί γι' αυτούς. Αντίθετα, οι άνθρωποι του «όχι» με όλες τις αποχρώσεις του γνωρίζουν τη δόξα και την προσοχή των ιστορικών. Οι χρυσές σελίδες της Ιστορίας είναι αφιερωμένες στους ανθρώπους του «όχι», που ξεχώρισαν και προκάλεσαν με τη στάση τους την επικρατούσα σοφία, ηθική και λογική. Τα «όχι» αυτών των ανθρώπων φόβισαν, αλλά και ενθουσίασαν τα πλήθη. Τα περισσότερα αγάλματα εμπεριέχουν το «όχι» των πρωταγωνιστών της Ιστορίας. Αυτή δικαιώνει τους «αρνητές» που τρόμαξαν την εξουσία και γέννησαν την ελπίδα και την αισιοδοξία στους καταπιεσμένους.

Τα κίνητρα - οι αντιφάσεις

Μια λεπτομερής καταγραφή της ψυχοδομής των αρνητών και των ανθρώπων του «όχι» θα μας αποκαλύψει τα κίνητρά τους αλλά και τις αντιφάσεις τους. Το «όχι» δηλαδή μπορεί να αποτυπώνει την αυτοπεποίθηση, τη βεβαιότητα, τη σιγουριά και τον σταθερό προσανατολισμό του προσώπου. Το «όχι» επίσης αισθητοποιεί τον υψηλό δείκτη αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης. Η

αυτογνωσία και η αυτοσυνειδησία βαδίζουν παράλληλα με πράξεις και συμπεριφορές που χρωματίζονται από το ηχηρό «όχι».

Το «όχι» ως εξέγερση

Αυτή η αντιφατική εικόνα των αρνητών και των φορέων του «όχι» μάς αναγκάζει να ανιχνεύσουμε βαθύτερα τις πηγές του. Οι οπαδοί του «όχι» διαβλέπουν μια στάση αντίστασης απέναντι στα «ναι» της ζωής που την υποβιβάζουν σε μια απλή διαδικασία επιβίωσης. Μια άρνηση στα ανορθολογικά κελεύσματα της εξουσίας, μια άρνηση απέναντι στο μέλλον που κάποιοι άλλοι το σχεδιάζουν για εμάς. Τη θετική εικόνα των ανθρώπων του «όχι» τη συμπληρώνουν όσοι υποστηρίζουν πως το «όχι» εκφράζει τη συνεχή αμφισβήτηση, την ακούραστη αμφιβολία και την εξέγερση της συνείδησης.

Οι κοινωνιολόγοι στους αρνητές διαβλέπουν την κοινωνική καταπίεση και ερμηνεύουν το «όχι» ως προστάδιο επανάστασης. Το «όχι» εμπεριέχει, σύμφωνα με τους ηθικολόγους, μια «ηθική στάση» και έναν επαναστατικό ρεαλισμό. Οι αντίπαλοι βέβαια του «όχι» μεταφράζουν αυτό ως προσπάθεια πρόκλησης ενδιαφέροντος και ως μια κίνηση για επιβεβαίωση.

Ιστορικά και καθημερινά «όχι»

Το «όχι» των Σπαρτιατών και των Θεσπιέων (μάχη Θερμοπυλών), το «όχι» των Ελλήνων στον πόλεμο του 1940, το «όχι» του τελευταίου αυτοκράτορα του Βυζαντίου, το «όχι» του Σωκράτη στις προτάσεις των μαθητών του για φυγή από τη φυλακή και το «όχι» των απλών ανθρώπων της καθημερινής ζωής απέναντι σε αυτούς που σχεδιάζουν τον ευτελισμό της ανθρώπινης ύπαρξης συνθέτουν το μωσαϊκό της ταυτότητας του αρνητή τόσο σε εθνικό - ιστορικό επίπεδο όσο και στο γήπεδο της καθημερινότητας.

Καθηγητής
Πολιτικής
Επιστήμης

Τα δύο «ΟΧΙ»

του Θανάση Διαμαντόπουλου *

«Ημέρα που οι Έλληνες εκοιμήθησαν απόγονοι και εξύπνησαν πρόγονοι», χαρακτήρισε εν θερμώ την 28η Οκτωβρίου 1940 ο Γεώργιος Βλάχος. Πράγματι...

Το πρωινό εκείνο, μεγάλο, πιθανόν το μεγαλύτερο, τμήμα του ελληνικού λαού, με αυταπάρνηση, αυθυπέρβαση και φιλότιμο, ακολούθησε τον δρόμο της εθνικής προσφοράς και αυτοθυσίας, τον οποίον υπέδειξαν με το, λόγω και πράξει εκφρασθέν, ΟΧΙ ένας -πολιτισμικά υπερσυντηρητικός, αλλά κοινωνικά φιλολαϊκός- δικτάτορας και ο γόνος μιας ξενόφερτης αλλά αφομοιωμένης δυναστείας με τεράστιες εθνικές προσφορές(1), όπως όμως και με μεγάλα θεσμικοπολιτικά ατοπήματα/ανομήματα(2).

Δυστυχώς, το ΟΧΙ αυτό δεν υπήρξε το μόνο της νεότερης ιστορίας μας...

Το 2015 το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού λαού, παρωπούμενο από έναν λαοπρόβλητο, τότε δε λαοφιλή, δημοκρατικά εκλεγμένο ηγέτη, απάντησε ΟΧΙ στην ανάληψη των ευθυνών του: αφού επί χρόνια -με μοναδικό και μυωπικό κριτήριο τον άμετρο καταναλωτισμό και τη χαζοχαρούμενη ευημερία(3)- ψήφιζε όποιον πλειοδοτούσε στην παροχολογία και την ανέμελη δημοσιονομία. Έτσι, ενώ...

Το 1940 ο ελληνικός λαός στην πλειοψηφία του αποδέχθηκε θυσίες, λέγοντας ΟΧΙ σε έναν φανφαρόνο υπερεθνικιστή δικτάτορα, που αξίωσε υποταγή/εξανδραποδισμό του...

Το 2015 η πλειοψηφία των Ελλήνων είπε ΟΧΙ σε δημοκρατικούς Ευρωπαίους ηγέτες που -πράγματι με όρους σκληρούς και δυσβάστακτους για την κακομαθημένη, πλέον δε τότε κακοπαθημένη κοινωνία μας- προσπαθούσαν να καταστήσουν πολιτικά διαχειρίσιμη ενώπιον της κοινής γνώμης των χωρών τους την κοστοβόρο για το δημόσιο ταμείο τους σωτηρία της χώρας μας... Αυτό το έκαναν με την υιοθέτηση του χαρακτηρισμού του χρέους ως «επονείδιστου» από μια αχαρακτήριστη προσωπικότητα της Δημόσιας Ζωής! (Επονείδιστο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μόνο για την ίδια την κοινωνία και το πολιτικό προσωπικό της, που δανείζονταν με τη νοοτροπία του «δανεικά και αγύριστα» ή την αιώνια μετακύλιση του διαρκώς διογκούμενου και μη εξυπηρετήσιμου χρέους στις επόμενες γενιές...)

Εύλογα, λοιπόν, το πρώτο ΟΧΙ κληροδότησε στη χώρα μας λόγους εθνικής περηφάνιας, το δεύτερο λόγους ντροπής. Το πρώτο το θυμόμαστε για να αναδεικνύουμε το εθνικό μεγαλείο, το δεύτερο το ανακαλούμε και το χρησιμοποιούμε στο πλαίσιο των εσωτερικών πολιτικών αντιπαραθέσεων, για

να τονίζουμε τις ευθύνες -και την ανευθυνότητα- ακόμη ενεργών σήμερα δημοσίων προσώπων, που τότε «παρέσυραν» έναν λαό αενάως πάσχοντα από αθεράπευτη πολιτική ανηλικιότητα...

1. Παρότι πολλοί τις συσκοτίζουν, τέτοιες υπάρχουν πολλές, άλλες πιο γνωστές, άλλες άγνωστες στους ανιστόρητους συμπατριώτες μας: Η απόκτηση των Επτανήσων χάρη σε συγγενικούς δεσμούς -η αδυναμία πλέον αξιοποίησης τέτοιων δεσμών αποτελεί έναν από τους λόγους που η βασιλεία θα ήταν άχρηστη στη σημερινή Ελλάδα- και τους συνακόλουθους γεωπολιτικούς συσχετισμούς... Η για τους ίδιους λόγους ελαχιστοποίηση της συμφοράς του 1897... Η απόκτηση το 1913 της Καβάλας... Ο τιτάνιος αγώνας ενός εστεμμένου αρχιστράτηγου στους βαλκανικούς πολέμους, ο οποίος μετέχοντας κάθε προσωπικής διακινδύνευσης και όλων των κακουχιών -αυτά κατ' αναγνώριση και των πιο εκθρικά διακείμενων προς αυτόν, όπως ο στρατηγός Πάγκαλος ή οι ιστορικοί Βεντήρης, Παπαδάκης- Παπαδής, Μαυρογορδάτος κ.λπ.- ενέπνευσε τον Έλληνα φαντάρο, για να γράψει εκείνο το στρατιωτικό έπος... Αλλά και η αγορά από τη Μαρία Βοναπάρτη ενός μεγάλου πλοίου και η διαμόρφωσή του σε πλήρως εξοπλισμένο και στελεχωμένο πλωτό νοσοκομείο κατά τους βαλκανικούς πολέμους, το οποίο έπλεε όσο πλησιέστερα στα πεδία των μαχών ήταν δυνατόν, για να περιθάλπει τραυματίες...

2. Από αυτά που διέπραξε στο πλαίσιο της μυστικής καθαρά ανακτορικής διπλωματίας το 1915 η τριανδρία Κωνσταντίνου-Μεταξά-Στρέιτ, μεγαλύτερο, ίσως, θεωρώ τη μη ενημέρωση του πρωθυπουργού Ζαΐμη για τις προσφορές και τις εγγυήσεις που προσέφερε τον Σεπτέμβριο εκείνης της χρονιάς ο Κάιζερ. Επιλογή που έκαναν, επειδή προεξοφλούσαν πως αυτός θα ενημέρωνε τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον οποίο ο Μεταξάς θεωρούσε υπηρέτη όχι ελληνικών αλλά αγγλογαλλικών συμφερόντων! Ενώ αναμφίβολα έβλαψε την ακόμη εμπόλεμη χώρα, αποστερώντας της ισχυρά διεθνή ερείσματα, η απόφαση του Κωνσταντίνου να αποδεχθεί το 1920 την επιστροφή του στον θρόνο...

3. Την περίοδο 2000-2008 η μέση αύξηση μισθών, ημερομισθίων και συντάξεων στην ΕΕ ήταν 9% (στη Γερμανία 3%), αλλά στην Ελλάδα 27%...

* Ο καθηγητής Θανάσης Διαμαντόπουλος είναι συγγραφέας του έργου «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ως πλαστοουργός ιστορίας». Στις 11 Νοεμβρίου κυκλοφορεί το νέο του βιβλίου «Οι πρωθυπουργοί της Μεταπολίτευσης», που ανατέμνει τη διανυόμενη πολιτική περίοδο με σκληρή κατανομή ευθυνών στους πρωταγωνιστές της.

Φιλόλογος-
δημοσιογράφος

Ο πολίτης δεν ενδιαφέρεται για τα εσωκομματικά σας...

του Στρατή Κοκκινέλλη

Κάθε μέρα που περνά, γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο πως υπάρχει ένα χάσμα ανάμεσα στους πολίτες και στα πολιτικά κόμματα. Όχι το γνωστό ιδεολογικό χάσμα. Αλλά εκείνο το χάσμα της πραγματικότητας ανάμεσα σε όσους παλεύουν να τα βγάλουν πέρα και σε όσους ασχολούνται με το ποιος «ανήκει στην κάστα», ποιος «έχει ρεύμα» στις δημοσκοπήσεις ή ποιος θα κρατήσει το μαγαζί μετά την επόμενη διάσπαση.

Γιατί, αλήθεια, πόσο μπορεί να ενδιαφέρει έναν νέο που πληρώνει 600 ευρώ ενοίκιο για ένα δωάρι αν στη Νέα Δημοκρατία μαίνεται πόλεμος για το ποιος έχει πρόσβαση στο Μέγαρο Μαξίμου ή αν ήδη συζητείται η μετά Μητσοτάκη εποχή; Πόσο να αγγίζει τον συνταξιούχο που μετράει τα ρέστα στο σούπερ μάρκετ η εσωτερική αμφισβήτηση του Νίκου Ανδρουλάκη στο ΠΑΣΟΚ; Και τι να πει κανείς για τον ΣΥΡΙΖΑ, που έχει φτάσει να μετρά τέσσερα διαφορετικά κόμματα και τώρα βλέπει και τον Αλέξη Τσίπρα να φτιάχνει το δικό του πολιτικό όχημα;

Ο πολίτης δεν έχει χρόνο για κομματικά σίριαλ. Δεν περιμένει με αγωνία ποιος θα επιβληθεί στις κομματικές τάσεις, ούτε ποιος θα γίνει πρόεδρος μιας παράταξης που δείχνει να έχει χάσει τον προσανατολισμό της. Ο πολίτης ζητά λύσεις. Θέλει να ξέρει πώς θα πληρώσει τον λογαριασμό του ρεύματος, πώς θα μπορέσει να μείνει στον τόπο του χωρίς να χρειάζεται να ξενιτευτεί, πώς θα αποκτήσει στέγη χωρίς να είναι προνομιούχος.

Η ακρίβεια δεν κάνει διάκριση ανάμεσα σε μπλε, πράσινους ή κόκκινους. Το καλάθι του νοικοκυριού, το ενοίκιο, η βενζίνη, η φορολογία είναι κοινές αγωνίες. Και εκεί η πολιτική, όπως τη γνωρίζουμε, δείχνει να έχει χάσει την επαφή με τον ρυθμό της κοινωνίας. Οι πολίτες ζητούν πράξεις και όχι παραγοντισμούς. Ζητούν ηγεσίες που θα μιλούν τη γλώσσα της αλήθειας, όχι της αυλής.

Η νέα γενιά, αυτή που μεγάλωσε με κρίσεις, πανδημία και ανασφάλεια, δεν έχει πολυτέλεια για κομματικούς εσωτερικούς αγώνες. Θέλει σταθερότητα, αξιοκρατία και προοπτική. Δεν ενδιαφέρεται ποιος θα γίνει γραμματέας της ΝΔ ή ποιος θα ηγηθεί της επόμενης τάσης στο ΠΑΣΟΚ. Ενδιαφέρεται αν η πολιτική εξουσία -όποια κι αν είναι- έχει σχέδιο για να ζήσει αξιοπρεπώς στην Ελλάδα του 2025.

Αν τα κόμματα θέλουν πραγματικά να ανασυνδεθούν με την κοινωνία, πρέπει να σταματήσουν να κοιτούν προς τα μέσα και να κοιτάξουν γύρω τους. Να ακούσουν, να κατανοήσουν και να μιλήσουν με τη γλώσσα των πολιτών, όχι των μηχανισμών. Γιατί διαφορετικά, η πολιτική θα συνεχίσει να είναι ένα θέατρο που παίζεται μπροστά σε άδεια καθίσματα.

Η εποχή δεν χωρά άλλους εσωκομματικούς μικρόκοσμους. Ο κόσμος αλλάζει, οι ανάγκες τρέχουν και η υπομονή των πολιτών εξαντλείται. Όποιος δεν το αντιληφθεί εγκαίρως, θα μείνει να μιλά μόνος του μέσα σε ένα κόμμα που μπορεί να έχει οργανόγραμμα, αλλά δεν θα έχει κοινό.

Οι στόχοι του Τραμπ στην Ασία

Γράφει η
**Αλεξία
Τασούλη**

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ έγινε δεκτός από τη νεοεκλεγείσα πρωθυπουργό της Ιαπωνίας Σανάε Τακαϊτσι, για συνομιλίες σχετικά με θέματα άμυνας και εμπορίου. Η πρωθυπουργός της Ιαπωνίας μάλιστα εξέφρασε την πρόθεσή της να προτείνει τον Αμερικανό πρόεδρο για Νόμπελ Ειρήνης. «Μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, ο κόσμος άρχισε να απολαμβάνει περισσότερη ειρήνη», είπε η νεοεκλεγείσα πρωθυπουργός της Ιαπωνίας στον Αμερικανό πρόεδρο κατά τη συνάντησή τους. «Εντυπωσιάστηκα και με εμπνεύσατε πολύ, κύριε πρόεδρε», συμπλήρωσε η Σανάε Τακαϊτσι.

Η απονομή του Νόμπελ Ειρήνης αποτελεί διακαή πόθο του Ρεπουμπλικάνου προέδρου των ΗΠΑ, ο οποίος ισχυρίζεται πως έχει τερματίσει αρκετές ένοπλες συγκρούσεις ανά τον κόσμο μετά την επιστροφή του στον Λευκό Οίκο. Με στάσεις σε Μαλαισία, Ιαπωνία και Νότια Κορέα, ο Αμερικανός πρόεδρος επιχειρεί μια αναδιάταξη δυνάμεων στην πιο κρίσιμη γεωπολιτική περιοχή του πλανήτη. Στόχος του είναι να αποκαταστήσει την αμερικανική επιρροή σε μια Ασία που τα τελευταία χρόνια έχει γείρει -ποικιλοτρόπως- προς το Πεκίνο και να το κάνει όχι μέσα από συμβολισμούς, αλλά μέσω πράξεων, επενδύσεων και σκληρών διαπραγματεύσεων.

Η Ουάσιγκτον είναι σύμμαχος του Τόκιο στο υψηλότερο επίπεδο, σε μια εποχή που οι ΗΠΑ πιέζουν τη χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου να αυξήσει τις αμυντικές δαπάνες της.

Όλα τα μάτια στραμμένα στο τετ α τετ με τον Σι Τζινπίνγκ

Η προσοχή όμως είναι στραμμένη στη συνάντηση που θα έχει ο Τραμπ με τον πρόεδρο της Κίνας, καθώς έχει λάβει

Με την πρωθυπουργό της Ιαπωνίας Σανάε Τακαϊτσι, που του είπε πως θα τον προτείνει για Νόμπελ ειρήνης

Περιοδεύει σε Ιαπωνία, Μαλαισία και Νότια Κορέα για να αποκαταστήσει την αμερικανική επιρροή στην περιοχή, που τα τελευταία χρόνια γέρνει προς την Κίνα, μέσω επενδύσεων και σκληρών διαπραγματεύσεων

πολύ σκληρά μέτρα όσον αφορά τους δασμούς κατά της Κίνας, αλλά ο Σι Τζινπίνγκ απάντησε με τον ίδιο τρόπο, καταργώντας τις άδειες για τις εξαγωγές σπανίων γαιών. Αυτό αποτελεί σημαντικό πισωγύρισμα για τους αμερικανικούς κολοσσούς όπως η Nvidia, η Meta και η Apple.

Ωστόσο, οι δύο μεγαλύτερες οικονομίες έχουν κάθε συμφέρον να διατηρούν ρεαλιστικές σχέσεις μεταξύ τους, για να ενισχύσουν τα συμφέροντά τους. ΗΠΑ και Κίνα πιστεύουν ότι η πλήρης αποσύνδεση είναι αδύνατη και ως εκ τούτου αναγκάζονται να βρουν έναν τρόπο να την αποφύγουν, κάνοντας παραχωρήσεις ή μία στην άλλη. Ο υπουργός Εξωτερικών Ου-

άνγκ Γι είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Αμερικανό ομόλογό του Μάρκο Ρούμπιο, σύμφωνα με το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων Χίνχουα. Κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής επικοινωνίας μεταξύ των δύο διπλωματών, ο Ουάνγκ υπογράμμισε τη σημασία της αμοιβαίας προσπάθειας για τη διατήρηση σταθερών και εποικοδομητικών σχέσεων ανάμεσα στο Πεκίνο και την Ουάσιγκτον. Ο Κινέζος υπουργός δήλωσε ότι το Πεκίνο είναι έτοιμο να συνεργαστεί με τις Ηνωμένες Πολιτείες «σε πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού και ισότητας», προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για επαφές σε ανώτατο επίπεδο στο προσεχές διάστημα.

Εντολή Νετανιάχου για νέο σφυροκόπημα στη Γάζα μετά από επίθεση πυραύλου σε ισραηλινά στρατεύματα

Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπενιαμίν Νετανιάχου έδωσε εντολή στις ένοπλες δυνάμεις να πραγματοποιήσουν «ισχυρές και άμεσες» επιθέσεις στη Λωρίδα της Γάζας, μετά τις τελευταίες συγκρούσεις με τη Χαμάς. Όπως μεταδίδει το Reuters, οι Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις έπληξαν τους στόχους στη νότια Γάζα, που φέρεται να προωθηθεί από τη Χαμάς για στρατιωτικούς σκοπούς, μετά από επίθεση με αντιαρματικό πύραυλο κατά ισραηλινών στρατευμάτων στη Ράφα. Σύμφωνα με τους ισραηλινούς αξιωματούχους, το περιστατικό αποτελεί «σαφή παραβίαση της εκεχειρίας» και η απάντηση είναι «πιο ισχυρή από κάθε προηγούμενη». Η κατάσταση στην περιοχή χαρακτηρίζεται εξαιρετικά εύθραυστη, καθώς και άλλες πηγές αναφέρουν ότι ισραηλινές δυνάμεις δέχθηκαν πυρά και ανταπέδωσαν. Το Ισραήλ φέρεται να εξετάζει σειρές ενεργειών, όπως την αναστολή της εισόδου ανθρωπιστικής βοήθειας στη Γάζα, την ενίσχυση του στρατιωτικού ελέγχου σε παλαιστινιακά εδάφη ή στοχευμένες αεροπορικές επιδρομές κατά των ηγετών της Χαμάς. Παράλληλα, πληροφορίες κάνουν λόγο για 13 σορούς αιχμαλώτων που παραμένουν στη Γάζα. Η Χαμάς δήλωσε ότι ανέκτησε τα λείψανα ενός απαχθέντος, που ενδέχεται να παραδώσει εντός της ημέρας. Βιντεολήπτης του Associated Press κατέγραψε άνδρες να μεταφέρουν λευκή σακούλα για πτώματα από σήραγγα στη Χαν Γιουνς προς ασθενοφόρο, εν μέσω αυξημένης στρατιωτικής έντασης.

Φυσιολατρία και δραστηριότητες στη φύση

Πηνειός: από το ράφτινγκ στα Τέμπη μέχρι το κανόε καγιάκ στο Δέλτα

Ο Πηνειός προσφέρει δύο εντελώς διαφορετικές εμπειρίες. Στη θρυλική Κοιλάδα των Τεμπών, το ράφτινγκ (κατάβαση ποταμού με φουσκωτή βάρκα) σάς ταξιδεύει σε ένα τοπίο σπάνιας ομορφιάς, με τα γιγάντια κλαδιά των πλατάνων να σας τυλίγουν και τους ερωδιούς να σας συντροφεύουν. Η διαδρομή ξεκινά μετά τον τεκέ του Χασάν Μπαμπά, περνά κάτω από την κρεμαστή γέφυρα και καταλήγει στη γέφυρα της Ραψάνης. Με περάσματα 1ου και 2ου βαθμού, είναι ιδανική για αρχάριους, ενώ για τους πιο έμπειρους υπάρχει η διαδρομή στο Βερνέζι με 3ο και 4ο βαθμό δυσκολίας.

Στο Δέλτα του Πηνειού, επίσημα αναγνωρισμένο ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, το κανόε καγιάκ προσφέρει μια ήρεμη εξερεύνηση. Οι τελευταίοι μαϊανδροί του ποταμού αποκαλύπτουν φιόρδ, νησάκια και 225 είδη πουλιών. Η κατάβαση καταλήγει στην απέραντη παραλία του Στρίντζου, όπου η εμπειρία εμπλουτίζεται με τοξοβολία, γιόγκα και ορνιθοπαράτηρηση (birdwatching).

Όλυμπος: από την ανάβαση στον Μύτικα μέχρι την ποδηλασία στον Κάτω Όλυμπο

Η Θεσσαλική πλευρά του Ολύμπου προσφέρει μοναδικές εμπειρίες για ορειβάτες και ποδηλάτες. Από το χωριό Καλύβια ξεκινά η πιο σύντομη διαδρομή προς την κορυφή: 22 χιλιόμετρα χωματόδρομος (με τετρακίνητο όχημα) μέχρι το καταφύγιο «Καλύβα Χρηστάκη» (2.450 μ.) και στη συνέχεια πεζοπορία στο μονοπάτι Ε4 μέχρι το Σκολιό (2.905 μ.). Από εκεί, μία ώρα σάς χωρίζει από τον Μύτικα (2.918 μ.), το ψηλότερο σημείο της Ελλάδας.

Στον Κάτω Όλυμπο, μία από τις ελάχιστες σηματοδοτημένες ποδηλατικές διαδρομές της χώρας ξεκινά στην Καρυά. Η διαδρομή εισχωρεί σε υπέροχο δάσος, περνά από το οροπέδιο του Νεζερού (όπου, έως το 1911, υπήρχε η λίμνη Ασκουρίς) και καταλήγει στους Γόννους. Αν αντέχετε, συνεχίστε μέχρι τα Τέμπη και τα ιστορικά Αμπελάκια (συνολικά 46 χλμ.).

Άγραφα: στα μονοπάτια που χάραξε η Ιστορία

Τα Άγραφα είναι ένας κόσμος πέτρινος και καταπράσινος που μοιάζει να ξεφεύγει από τη μέγγενη του χρόνου. Εδώ δεν θα βρείτε τουριστικά πλήθη, αλλά μονοπάτια χαραγμένα με ιδρώτα και Ιστορία. Χάρη στον Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο Καρδίτσας και τον Ορειβατικό Σύλλογο Αγράφων, ένα δίκτυο πολλών χιλιομέτρων πεζοπορικών μονοπατιών έχει αναδειχθεί.

Το Μονοπάτι των Προσκυνητών (65 χλμ., 4 ημέρες) συνδέει τρία σημαντικά θρησκευτικά μνημεία. Το Via Agra (91 χλμ., 6 ημέρες) διασχίζει τους ορεινούς όγκους και περνά από τη λίμνη Πλαστήρα, ενώ το φιλόδοξο Pindus Trail (630 χλμ.) ενώνει τους Δελφούς με τις Πρέσπες, διασχίζοντας τα Άγραφα σε μήκος 85 χιλιομέτρων. Τα μονοπάτια φιλοδοξούν να λάβουν πιστοποίηση από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Πεζοπορίας.

Λίμνη Πλαστήρα:

ένας τόπος για μικρούς και μεγάλους

Η μαγευτική λίμνη Πλαστήρα δεν εντυπωσιάζει μόνο με την ομορφιά της φύσης, αλλά προσφέρει και μια σειρά από υπαίθριες δραστηριότητες που χαρίζουν μοναδικές εμπειρίες. Το «επίκεντρο» της δράσης βρίσκεται στην πλαζ Πεζούλας, στα Καλύβια, όπου

μπορείτε να συνδυάσετε τη χαλάρωση δίπλα στο νερό με την περιπέτεια. Ανακαλύψτε τη λίμνη κάνοντας υδροποδήλατο ή κανόε καγιάκ, απολαμβάνοντας τη θέα στα καταπράσινα βουνά των Αγράφων.

Στην ξηρά, δοκιμάστε την τοξοβολία ή επιλέξτε μια βόλτα με άλογο δίπλα στα νερά. Για τους πιο δραστήριους, οι όχθες της λίμνης και οι πλαγιές των Αγράφων είναι ιδανικές για πεζοπορία και mountain bike.

Κάρλα: η λίμνη που ξαναγεννήθηκε

Από αρχαιότατων χρόνων, όταν ονομαζόταν Βοιβής, η Κάρλα ήταν ένας ζωντανός υγρότοπος, πηγή ζωής για τη Θεσσαλία. Η λίμνη κάλυπτε 130.000 στρέμματα, δημιουργώντας έναν μοναδικό «πολιτισμό του νερού». Οι ψαράδες ζούσαν σε πασσαλόπηκτες καλύβες και διέσχιζαν με τα «καράβια» τους τα γαλήνια νερά.

Τη δεκαετία του 1960, η λίμνη αποξηράνθηκε, αλλά η φύση δεν ξεχνά. Με τη βοήθεια του Πηνειού, «αναδημιουργήθηκε», καταλαμβάνοντας περίπου 35.000 στρέμματα. Τον Σεπτέμβριο του 2023, η κακοκαιρία «Daniel» την έκανε να φτάσει τα 180.000 στρέμματα, ξεπερνώντας ακόμα και τη φυσική μορφή της.

Σήμερα, η Κάρλα είναι ιδανικός προορισμός για ορνιθοπαράτηρηση. Πλήθος πτηνών βρίσκει καταφύγιο στα νερά και στις καλαμιές της. Μην παραλείψετε να επισκεφθείτε το Μουσείο Λιμναίου Πολιτισμού Κάρλας στα Κανάλια (τηλ.: 2421058659) και τον βυζαντινό ναό του Αγίου Νικολάου (12ος-13ος αιώνας) στην ανατολική όχθη.

Βερλίγκα:

ο αλπικός παράδεισος του Ασπροποτάμου

Στο δυτικό άκρο της Θεσσαλίας, πάνω από το Χαλίκι, σε υψόμετρο 2.050 μέτρων, βρίσκεται το ομορφότερο αλπικό τοπίο της Ελλάδας. Το οροπέδιο της Βερλίγκας, με την εποχική δρακόλιμνη και τους «καλλιγραφικούς» μαϊανδρους των πηγών του Αχελώου, προσφέρει εικόνες που κόβουν την ανάσα.

Περιτριγυρισμένο από γυμνές κορυφές –στα βόρεια η Τσουκαρέλα (2.295 μ.), στα νότια ο Μέγας Τράπος (2.240 μ.)–, το οροπέδιο μεταμορφώνεται ανάλογα με την εποχή. Την άνοιξη, όταν λιώνουν τα χιόνια, η λίμνη γεμίζει και το τοπίο γίνεται επίγειος παράδεισος. Τα νερά σχηματίζουν καταρράκτη και δημιουργούν τον Ασπροπόταμο.

Η Βερλίγκα είναι καταφύγιο άγριας ζωής, όπου φύονται δεκάδες σπάνια φυτά και διαβιούν αρπακτικά πουλιά, η σπάνια οχιά των λιβαδιών και περιστασιακά αρκούδες και λύκοι. Λόγω της οικολογικής σημασίας της, απαγορεύονται αυστηρά η διέλευση οχημάτων και η κατασκήνωση.

Πρόσβαση: 3-3,5 ώρες πεζοπορία (9 χλμ.) από το Χαλίκι.

Περτούλι: χιονοδρομικό κέντρο και ιππασία στα πανέμορφα λιβάδια

Ανάμεσα στο Περτούλι και στην Ελάτη, σε υψόμετρο 1.170 μέτρων, βρίσκεται το μικρό, αλλά ιδιαίτερα δημοφιλές χιονοδρομικό κέντρο του Περτουλίου. Τα πυκνά ελατοδάση του Κόζιακα και της Νεράιδας δημιουργούν έναν χειμωνιάτικο παράδεισο, μόλις 40 χιλιόμετρα από τα Τρίκαλα. Οι πίστες είναι κατάλληλες για αρχάριους και μέτριου επιπέδου

σκιέρ, σε ένα οικογενειακό περιβάλλον μακριά από τον συνωστισμό.

Όμως, το Περτούλι δεν σταματά στο σκι. Είναι πάντα μια υπέροχη εμπειρία να κάνετε ιππασία στα χιονισμένα λιβάδια του. Τα άλογα είναι εκπαιδευμένα και πλήρως εξοικειωμένα με την ανθρώπινη παρουσία, ενώ πάντα υπάρχει η συνοδεία ειδικών εκπαιδευτών. Η ιππασία δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις, δεν έχει ηλικιακούς περιορισμούς και προσφέρει σωματικά, αλλά και ψυχικά οφέλη. Άλλωστε, χρησιμοποιείται ως μέθοδος ψυχοθεραπείας σε εξειδικευμένα κέντρα.

Σποράδες:

εξερεύνηση μέσα από πεζοπορία και θάλασσα

Τα νησιά των Βόρειων Σποράδων προσφέρουν εξαιρετικές ευκαιρίες για φυσιολατρική εξερεύνηση. Στη Σκιάθο, το μονοπάτι προς το Κάστρο ξεκινά από τον Άγιο Νικόλαο, στη βόρεια ακτή, περνά μέσα από ελαιώνες και πευκοδάση, και καταλήγει στα ερείπια της μεσαιωνικής πρωτεύουσας του νησιού, συνδυάζοντας φύση και Ιστορία.

Στη Σκόπελο, η πεζοπορία από την πόλη προς το μοναστήρι της Ευαγγελίστριας (7 χλμ.) ανηφορίζει μέσα από πυκνά δάση αλεποπέδων με θέα στο Αιγαίο. Για τους λάτρεις του κανόε καγιάκ, οι βόρειες ακτές προσφέρουν εξερεύνηση μικρών κόλπων και σπηλιών προσβάσιμων μόνο από τη θάλασσα, με το άρωμα των πεύκων να συνοδεύει την κωπηλασία.

Στην Αλόνησσο, το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Βόρειων Σποράδων προστατεύει τη μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*. Οι οργανωμένες βαρκάδες προς Κυρά Παναγιά, Πιπέρι και Γιούρα προσφέρουν ορνιθοπαράτηρηση και κολύμβηση σε παρθένα νερά, ενώ οι πεζοπορικές διαδρομές από την Παλιά Χώρα οδηγούν σε εγκαταλειμμένους οικισμούς.

Αναρρίχηση στα Μετέωρα

Ράφτινγκ σε Πηνειό - Τέμνη

Πεζοπορία στα Άγραφα

Στο πέρασμα των αιώνων

Αρχαιολογικοί χώροι της Λάρισας

Η Λάρισα φυλάσσει μνημεία που μαρτυρούν τη μακραίωνη Ιστορία της. Στο κέντρο της σύγχρονης πόλης, το Αρχαίο Θέατρο, ένα από τα μεγαλύτερα της Ελλάδας με χωρητικότητα 10.000 θεατών, αποκαλύφθηκε σε ανασκαφές που άλλαξαν το αστικό τοπίο. Χτισμένο στην αρχαϊκή εποχή και ανακαινισμένο κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο, φιλοξενούσε θεατρικές παραστάσεις, μουσικούς διαγωνισμούς και πολιτικές συγκεντρώσεις. Σήμερα έχει αναστηλωθεί και σε αυτό διεξάγονται πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνδέοντας το αρχαίο με το σύγχρονο.

Στον αρχαιολογικό χώρο του Γυμνασίου, τα ερείπια της Αρχαίας Αγοράς και των δημόσιων κτιρίων αποκαλύπτουν την οργάνωση της πόλης-κράτους της Λάρισας. Το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης στεγάζει σημαντικά ευρήματα από την περιοχή: νεολιθικά ειδώλια, αρχαϊκά αγάλματα, επιτύμβιες στήλες και ψηφιδωτά που μαρτυρούν τον πλούτο και τον πολιτισμό της αρχαίας Θεσσαλίας.

Το σημαντικότερο μουσείο της πόλης, το Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας, είναι μοναδικό στο είδος του σε ολόκληρη την Ελλάδα, καθώς συνδυάζει σε μία ενιαία αφήγηση όλες τις ιστορικές περιόδους από την παλαιολιθική εποχή έως τον 19ο αιώνα. Με οκτώ βασικές ενότητες που ακολουθούν τη χρονική εξέλιξη του θεσσαλικού πολιτισμού, το μουσείο προσφέρει ένα πανόραμα της κοινωνικής και θεσμικής οργάνωσης στο πέρασμα των αιώνων.

Η Λάρισα, που φιλοξένησε μεγάλους γιατρούς, όπως ο Ιπποκράτης, ο οποίος έζησε εδώ τα τελευταία χρόνια της ζωής του, συνεχίζει να αποκαλύπτει τα μυστικά της μέσα από τις συνεχιζόμενες ανασκαφές.

Νεολιθικοί οικισμοί της Μαγνησίας: Σέσκλο και Διμήνι

Στον Βόλο και στα περίχωρά του, δύο σημαντικοί νεολιθικοί οικισμοί αποκαλύπτουν την αυγή του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Το Σέσκλο, λίγα χιλιόμετρα δυτικά της πόλης, αποτελεί έναν από τους αρχαιότερους νεολιθικούς οικισμούς της Ευρώπης, χρονολογούμενο στην 7η χιλιετία π.Χ. Τα χαρακτηριστικά κόκκινα και μαύρα διακοσμημένα αγγεία του, με γεωμετρικά σχέδια και σπειροειδή μοτίβα, θεωρούνται από τα ωραιότερα δείγματα νεολιθικής κεραμικής στον κόσμο. Ο οικισμός είχε κεντρικό μέγαρο, περιτριγυρισμένο από μικρότερες κατοικίες.

Το Διμήνι, που χρονολογείται στην 5η χιλιετία π.Χ., εντυπωσιάζει με την οργανωμένη πολεοδομική δομή του: ομόκεντρα τείχη που προστάτευαν τον οικισμό και κατοικίες με εξελιγμένη αρχιτεκτονική. Τα ευρήματα από τις ανασκαφές των δύο οικισμών (κεραμική, εργαλεία, αγγεία, ειδώλια) εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου, όπου ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τη δημιουργικότητα και την τεχνική των πρώτων καλλιτεργητών της Θεσσαλίας.

Από την παλαιολιθική στην κλασική εποχή: μνημεία της Καρδίτσας

Η Καρδίτσα φιλοξενεί μνημεία που καλύπτουν χιλιάδες χρόνια Ιστορίας.

Στους πρόποδες των Χασίων, το Σπήλαιο της Θεόπετρας αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προϊστορικά μνημεία της Ευρώπης. Φιλοξένησε ανθρώπινη ζωή για περισσότερα από 130.000 χρόνια, από την παλαιολιθική εποχή μέχρι τη Νεολιθική περίοδο. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν το αρχαιότερο ανθρώπινο κατασκεύασμα που έχει βρεθεί ποτέ: έναν τοίχο από πέτρες, που χτίστηκε πριν από 23.000 χρόνια για να προστατεύει την είσοδο από τα ψυχρά ρεύματα της Εποχής των Παγετώνων. Μέσα στο σπήλαιο βρέθηκαν λιθοτεχνίες, κόκαλα ζώων, ίχνη φωτιάς και ανθρώπινοι σκελετοί.

Πολύ αργότερα, στη Μητρόπολη, κοντά στη λίμνη Πλαστήρα, ο αρχαίος ναός του Απόλλωνα μαρτυρεί τη θρησκευτική ζωή της κλασικής εποχής. Ο ναός, χρονολογημένος στον 6ο-5ο αιώνα π.Χ., ήταν αφιερωμένος στον θεό του φωτός και της μουσικής.

Νεολιθικός οικισμός Διμήνι

Η αρχαία πόλη Μητρόπολις υπήρξε σημαντικό θρησκευτικό κέντρο της Θεσσαλίας, και η θέση του ναού, πάνω σε λόφο με θέα στην κοιλάδα, προσδίδει στον χώρο ιδιαίτερη πνευματική αύρα.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Καρδίτσας, που λειτουργεί από το 2010, παρουσιάζει την πολιτισμική εξέλιξη της περιοχής από την παλαιολιθική εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα, με σημαντικά ευρήματα που αναδεικνύουν θέματα όπως ο ιδιωτικός και δημόσιος βίος, η καθημερινότητα, η λατρεία και ο θάνατος.

Ασκληπιείο Τρίκκης: ο πρώτος ναός της ιατρικής

Στην καρδιά των Τρικάλων, κάτω από τα θεμέλια της σύγχρονης πόλης, κρύβεται ένας από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς θησαυρούς της Ελλάδας, το Ασκληπιείο της αρχαίας Τρίκκης. Σύμφωνα με τον Όμηρο και τον Στράβωνα, αυτό ήταν το πρώτο και παλαιότερο Ασκληπιείο που ιδρύθηκε στον ελληνικό κόσμο, ακόμα και πριν από τα περίφημα Ασκληπιεία της Επιδαύρου και της Κω. Η αρχαία Τρίκκη ήταν πατρίδα των Μαχάονα και Ποδαλείριου, των δύο γιων του Ασκληπιού που ακολούθησαν τον Αγαμέμνονα στην Τροία ως γιατροί του ελληνικού στρατού. Εδώ, στο ιερό του θεού της ιατρικής, οι ασθενείς έρχονταν να αναζητήσουν θεραπεία, συνδυάζοντας θρησκευτικά τελετουργικά με ιατρικές πρακτικές.

Το αρχαιολογικό πάρκο που δημιουργήθηκε πρόσφατα στο κέντρο της πόλης επιτρέπει στους επισκέπτες να περπατήσουν ανάμεσα στα ερείπια του ιστορικού χώρου, νιώθοντας τη σύνδεση με τις ρίζες της ιατρικής επιστήμης.

Αρχαίο Θέατρο Λάρισας

Μοναστήρια: πνευματικότητα και κατάνυξη

Μετέωρα: εκεί όπου η Γη συναντά τον ουρανό

Λίγα μέρη στον κόσμο συνδυάζουν τη φυσική μεγαλοπρέπεια με την πνευματική αναζήτηση όπως τα Μετέωρα. Οι γιγάντιοι βραχώδεις όγκοι που υψώνονται πάνω από την Καλαμπάκα φιλοξενούν μοναστήρια χτισμένα σε αδύνατες θέσεις, σαν να αιωρούνται μεταξύ Γης και ουρανού. Από τα 24 μοναστήρια που λειτούργησαν κάποτε, έξι παραμένουν ενεργά σήμερα: Μεγάλο Μετέωρο, Βαρλαάμ, Αγίου Νικολάου Αναπαύσας, Ρουσάνου, Αγίας Τριάδας και Αγίου Στεφάνου.

Η ανάβαση στα μοναστήρια, που γινόταν κάποτε με σχοινιά και δίκτυα, σήμερα γίνεται μέσω σκαλοπατιών χαραγμένων στον βράχο. Κάθε μοναστήρι φυλάσσει ανεκτίμητους θησαυρούς: βυζαντινές τοιχογραφίες, χειρόγραφα, εικόνες και ιερά σκεύη. Η θέα είναι συγκλονιστική. Η πεδιάδα της Θεσσαλίας απλώνεται, ενώ τα Χάσια και η Πίνδος σκιαγραφούνται στον ορίζοντα.

Τα Μετέωρα είναι Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO από το 1988 και αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς πνευματικού τουρισμού παγκοσμίως.

Μοναστήρια της Λίμνης Πλαστήρα: Κορώνη και Πελεκητή

Στη γύρω περιοχή της λίμνης Πλαστήρα, ιστορικά μοναστήρια προσφέρουν μια μοναδική εμπειρία πνευματικής ηρεμίας και φυσικής ομορφιάς.

Η μονή Κορώνης, χτισμένη το 1123, κυριαρχεί σε έναν λόφο με απaráμιλλη θέα στα γαλάζια νερά της λίμνης και στους πράσινους όγκους των Αγράφων. Το καθολικό της, αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου, εντυπωσιάζει με τις τοιχογραφίες και τη μοναδική ατμόσφαιρά του.

Η μονή Πελεκητής, η σημαντικότερη και ομορφότερη της περιοχής, η «Παναγία των Βράχων»,

ξεπροβάλλει «κρεμασμένη» στις απότομες πλαγιές των Αγράφων σε υψόμετρο 1.400 μέτρων. Ιδρύθηκε τον 15ο αιώνα και το όνομά της οφείλεται στον θρύλο ότι «πελεκήθηκε» στον βράχο έπειτα από υπόδειξη της Παναγίας. Εντυπωσιάζει με τις τοιχογραφίες του 17ου αιώνα, τις εικόνες της Κρητικής Σχολής και τα σπηλαιώδη ενδότερά της.

Αμφότερα τα μοναστήρια είναι ανδρικά και λειτουργούν μέχρι σήμερα, προσφέροντας στον επισκέπτη μια ευκαιρία για αναστοχασμό σε ένα περιβάλλον απaráμιλλης ομορφιάς.

Μονές του Πηλίου: πνευματικά καταφύγια στο βουνό των Κενταύρων

Το Πήλιο, το μυθικό βουνό των Κενταύρων, φιλοξενεί μοναστήρια που συνδυάζουν την πνευματική αναζήτηση με τη μαγεία της φύσης. Ανάμεσα στα πυκνά κάστανα και τα καταπράσινα χωριά, οι μονές του Πηλίου αποτελούν πόλους προσκυνήματος, αλλά και αρχιτεκτονικά κοσμήματα.

Η μονή Φλαμουρίου, αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου, χρονολογείται στον 14ο αιώνα και προσφέρει συγκλονιστική θέα στον Παγασπικό κόλπο. Το καθολικό της εντυπωσιάζει με τις τοιχογραφίες του, ενώ το περιβάλλον είναι γεμάτο από αιωνόβια πλατάνια και πηγές με δροσερό νερό.

Οι μονές Ξενιάς, κρυμμένες στα δάση του όρους Όθρυς κοντά στη Μακρινίτσα, αποτελούν ένα από τα πιο παλιά μοναστηριακά συγκροτήματα της περιοχής. Υπάρχουν τρεις μονές: η Άνω Μονή Ξενιάς, η Παλαιά Κάτω Μονή Ξενιάς και η Νέα Κάτω Μονή Ξενιάς. Σύμφωνα με την παράδοση, ιδρύθηκαν από τον άγιο Λαυρέντιο τον 10ο αιώνα. Η ήρεμη ατμόσφαιρα και το καταπράσινο περιβάλλον μάς καλούν σε περισυλλογή και ηρεμία.

Οι μονές του Πηλίου αποτέλεσαν κέντρα πνευματικής και εθνικής αντίστασης κατά την

Τουρκοκρατία, συμβάλλοντας στη διατήρηση του Ελληνισμού και της ορθόδοξης πίστης.

Μοναστήρια της Λάρισας

Η Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας φιλοξενεί μοναστήρια με πλούσια Ιστορία και ξεχωριστό πνευματικό και αρχιτεκτονικό χαρακτήρα.

Στα Γιαννιώτα, η μονή Αγίας Τριάδας, που χτίστηκε τον 12ο αιώνα, ξεχωρίζει για το ξυλόγλυπτο τέμπλο της και τις σπάνιες αγιογραφίες λαϊκής τέχνης. Η μονή έπαιξε σημαντικό ρόλο στην Τουρκοκρατία, λειτουργώντας ως καταφύγιο επαναστατών, ενώ μετά την καταστροφή της, το 1866, αναστηλώθηκε το 1867 και συνεχίζει με ζωντανή λειτουργία.

Στην Καρυά Λάρισας, η μονή Κανάλων, με ιδρυτές τους μοναχούς Δαμιανό και Ιωακείμ τον 11ο αιώνα, μαγνητίζει με τις αγιογραφίες και τον επιβλητικό αύλειο χώρο της. Το καθολικό της, αφιερωμένο στη Γέννηση της Θεοτόκου, χρονολογείται στο 1833 και είναι σημαντικό δείγμα της τοπικής θρησκευτικής αρχιτεκτονικής.

Η μονή της Ολυμπιώτισσας, πάνω από την πόλη της Ελασσόνας, είναι από τα παλαιότερα μοναστήρια της περιοχής, καθώς θεμελιώθηκε στα τέλη του 13ου αιώνα. Με τοιχογραφίες και στοιχεία βυζαντινής τέχνης, προσφέρει μια μοναδική εμπειρία πνευματικής γαλήνης και σύνδεσης με το παρελθόν.

Στις νοτιοδυτικές πλαγιές του Ολύμπου, η μονή Σπαρμού εντυπωσιάζει με την επιβλητική αρχιτεκτονική της που θυμίζει αγιορείτικο καστρομονάστηρο. Στον Κίσσαβο, η μονή του Αγίου Παντελεήμονα, μόλις 2,5 χιλιόμετρα έξω από την Αγιά, και η μονή του Τιμίου Προδρόμου (1550), σε υψόμετρο 1.000 μέτρων με υπέροχη θέα στον κάμπο της Λάρισας, συνεχίζουν την πλούσια μοναστική παράδοση της περιοχής.

Μετέωρα

Μονή Σπαρμού

Μονή Ολυμπιώτισσας

Στα βήματα της παράδοσης

Μνημεία και πολιτισμός της Θεσσαλίας

Η Θεσσαλία φιλοξενεί εντυπωσιακά πέτρινα γεφύρια, που μαρτυρούν την τεχνική και την Ιστορία της περιοχής.

Το πιο εντυπωσιακό γεφύρι της Θεσσαλίας είναι αυτό της Παλαιοκαρυάς, κοντά στην Πύλη Τρικάλων, ένα από τα ομορφότερα πέτρινα γεφύρια της Ελλάδας. Κατασκευασμένο γύρω στο 1550, το μονότοξο γεφύρι δεσπόζει στο φαράγγι της Παλαιοκαρυάς, πλαισιωμένο από δύο εντυπωσιακούς καταρράκτες και πυκνή βλάστηση που συνθέτουν ένα μαγευτικό φυσικό σκηνικό.

Η πόλη της Λάρισας διατηρεί σημαντικά οθωμανικά μνημεία, όπως το Μπεζεστένι, μια σκεπαστή αγορά υφασμάτων του 15ου αιώνα, χτισμένη στην κορυφή του λόφου του Φρουρίου, που σήμερα αποτελεί σημείο αναφοράς για την Ιστορία της πόλης. Στο κέντρο της πόλης, απέναντι από την πλατεία Μπλάνα (πλατεία Λαού) δεσπόζει το Γενί Τζαμί του 19ου αιώνα, που λειτούργησε ως μουσουλμανικός ναός μέχρι το 1924 και αργότερα στέγασε το Αρχαιολογικό Μουσείο Λάρισας.

Το τρενάκι του Πηλίου παραμένει μια μαγευτική διαδρομή μέσα σε δάση και παραδοσιακά χωριά, προσφέροντας μοναδική εμπειρία στον επισκέπτη που θέλει να ζήσει τη φυσική ομορφιά και τους ιστορικούς τόπους της περιοχής.

Στα Τρίκαλα, το Μουσείο Τσιτσάνη τιμά τον μεγάλο λαϊκό συνθέτη Βασίλη Τσιτσάνη, διατηρώντας ζωντανή την παρακαταθήκη της ελληνικής μουσικής και τον πλούτο της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Τρενάκι Πηλίου

Παραδοσιακά έθιμα:

ο ζωντανός πολιτισμός της Θεσσαλίας

Η Θεσσαλία διατηρεί ζωντανά έθιμα που μεταφέρουν την πολιτιστική κληρονομιά από γενιά σε γενιά. Ένα από τα πιο εντυπωσιακά είναι ο караγκούνικος γάμος, που τελείται κάθε Καθαρά Δευτέρα στα Μεγάλα Καλύβια Τρικάλων.

Οι Καραγκούνηδες, νομάδες κτηνοτρόφοι που κατοικούσαν στα θεσσαλικά βουνά, διατηρούσαν μοναδικά έθιμα που σήμερα αναβιώνουν με λαμπρότητα. Ο γάμος περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς, φορεσιές κεντημένες με χρυσό και τελετουργικά που χάνονται στα βάθη των αιώνων.

Την ίδια ημέρα, στον Τύρναβο, το μπουρανί αποτελεί το αποκορύφωμα του Τυρναβίτικου Καρναβαλιού, ένα διονυσιακό και προκλητικό έθιμο που συνδυάζει αρχαία στοιχεία με χορούς, τραγούδια, πομπή αρμάτων και τη συμβολική καύση του βασιλιά Καρνάβαλου.

Στο Πετρούλι, το ετήσιο Αντάμωμα Σαρακατσαναίων συγκεντρώνει τους απογόνους των νομάδων κτηνοτρόφων για να τιμήσουν και να διατηρήσουν ζωντανή την πολιτιστική τους κληρονομιά με παραδοσιακούς χορούς, μουσική και τα χαρακτηριστικά τους έθιμα.

Τα θερινά πανηγύρια στα χωριά της Θεσσαλίας αποτελούν κορυφαίες στιγμές κοινωνικής συνάντησης. Από τον Προφήτη Ηλία τον Ιούλιο, με παραδοσιακές ορχήστρες στον Δήμο Ιωλκού, μέχρι τον Δεκαπενταύγουστο, με μεγάλες εκδηλώσεις σε όλη την περιοχή, οι γιορτές γεμίζουν τις πλατείες με μουσική, χορό και παραδοσιακά εδέσματα.

Τα Χριστούγεννα στη Θεσσαλία συνοδεύονται από μοναδικά έθιμα, όπως το τάισμα της βρύσης, όπου οι κοπέλες αλείφουν τις βρύσες με βούτυρο και μέλι για προκοπή τον νέο χρόνο, και η γουρουνοχαρά, το σφάξιμο του γουρουνιού που γινόταν μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, συνοδευόμενο από γλέντι μέχρι τα ξημερώματα.

Στο Λιβάδι Ελασσόνας, την Πρωτοχρονιά αναβιώνουν τα μπαμπαλιούρια, όπου άνδρες με μάσκες, κουδούνια και ξύλινα σπαθιά ξεχύνονται στους δρόμους για να διώξουν τα κακά πνεύματα.

Καραγκούνηδες

Σποράδες: η ζωντανή παράδοση των νησιών

Οι Σποράδες διατηρούν έντονη πολιτιστική ταυτότητα που μαγνητίζει τους επισκέπτες.

Στη Σκιάθο, το Σπίτι-Μουσείο Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη μάς μεταφέρει στη ζωή του 19ου αιώνα. Ο σπουδαίος λογοτέχνης, που γεννήθηκε, μεγάλωσε και πέθανε εδώ, άφησε πίσω του προσωπικά αντικείμενα, χειρόγραφα και την ατμόσφαιρα του παραδοσιακού σκιαθίτικου σπιτιού, που αποτελούν γέφυρα με το παρελθόν.

Στη Σκόπελο, η βαθιά θρησκευτική πίστη αποτυπώνεται στις 120 εκκλησίες της Χώρας και στο όρος Παλούκι, το «Μικρό Άγιον Όρος» που φιλοξενεί από τον 13ο αιώνα εντυπωσιακά μοναστήρια, όπως της Αγίας Βαρβάρας, της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος και του Προδρόμου. Στο νησί, η μικροναυπηγική τέχνη ζει μέσα από το εργαστήρι του Γιάννη Μπουνταλά, κληρονόμου μιας οικογενειακής παράδοσης δύο αιώνων, όπου χειροποίητα πλοία μινιατούρες που φτάνουν τα 4 μέτρα εντυπωσιάζουν με τη λεπτομέρεια και την τέχνη τους.

Στην Αλόνησο, το Παλιό Χωριό, η ιστορική πρωτεύουσα, κυριαρχεί σε υψόμετρο 180 μέτρων με πανοραμική θέα στο Αιγαίο. Χτισμένο αμφιθεατρικά με πέτρινα σπίτια, κεραμοσκεπές και στενά λιθόστρωτα καλντερίμια, εγκαταλείφθηκε μετά τον σεισμό του 1965, αλλά αναστηλώθηκε στη δεκαετία του 1980, συνδυάζοντας σήμερα αυθεντική ατμόσφαιρα με πολιτιστικές εκδηλώσεις. Στο Πατητήρι, το Μουσείο Αλοννήσου Κώστα και Αγγέλας Μαυρίκη, γνωστό ως «Πειρατικό», είναι το μεγαλύτερο ιδιωτικό μουσείο της νησιωτικής Ελλάδας. Ιδρυθέν το 2001, παρουσιάζει την ιστορία του νησιού με αρχαιολογικά ευρήματα και την αγαπημένη αίθουσα του πειρατικού παρελθόντος με χάρτες, όπλα και ναυτικά όργανα.

Σκόπελος: μικροναυπηγική τέχνη

Ευεξία και γεύσεις

Λουτρά «Κόκκινο Νερό»

Ιαματικά λουτρά Θεσσαλίας: η θεραπευτική δύναμη της φύσης Λουτρά Σμοκόβου

Στα 450 μέτρα υψόμετρο, στους πρόποδες των Αγράφων, τα λουτρά Σμοκόβου της Καρδίτσας προσφέρουν θεραπευτική ανακούφιση εδώ και αιώνες. Τα νερά, που αναβλύζουν από τα έγκατα της Γης σε θερμοκρασία 37°C, είναι πλούσια σε θειούχα συστατικά και μέταλλα, ιδανικά για την αντιμετώπιση ρευματικών παθήσεων, αρθριτικών προβλημάτων και δερματικών νόσων.

Η ιστορία των λουτρών χάνεται στα βάθη των αιώνων. Η παράδοση αναφέρει ότι τα γνώριζαν ήδη οι αρχαίοι, ενώ στη Βυζαντινή και τη Μεταβυζαντινή περίοδο λειτουργούσαν ως σημαντικό θεραπευτικό κέντρο.

Σήμερα, σύγχρονες εγκαταστάσεις προσφέρουν υδροθεραπεία, λουτρά και υπηρεσίες σπα, ενώ το φυσικό περιβάλλον με τα ελατοδάση και τα ρυάκια δημιουργεί ιδανική ατμόσφαιρα για ξεκούραση και αναζωογόνηση.

Η εγγύτητα με τη λίμνη Πλαστήρα (μόλις 20 λεπτά) καθιστά τα λουτρά Σμοκόβου ιδανικό συνδυασμό υδροθεραπείας και φυσιολατρίας.

Το όνομα «Σμόκοβο» προέρχεται από το πλήθος των αγριοσυκιών (σμοκιές) που φύονται στην περιοχή.

Κόκκινο Νερό

Στον οικισμό Κόκκινο Νερό, στις πλαγιές του Κισσάβου, η μοναδική πηγή «Κόκκινο Νερό» οφείλει το όνομά της στα υδροξείδια σιδήρου που χρωματίζουν τα πετρώματα με έντονο κοκκινωπό απόχρωμα. Το ψυχρό νερό (17°C) προσφέρεται για ποσιθεραπεία και λουτρά, ενδεδειγμένα για παθήσεις του γαστρεντερικού και του ουροποιητικού συστήματος.

Η περιοχή, πλούσια σε αρωματικά φυτά, βρίσκεται 60 χιλιόμετρα μακριά από τη Λάρισα.

Γαστρονομία: οι γεύσεις που ορίζουν τη Θεσσαλία Τσιπουράδικα Βόλου

Στον Βόλο, το τσιπουράδικο δεν είναι απλά ένα μέρος για φαγητό και ποτό – είναι θεσμός, παράδοση, τρόπος ζωής. Από τις αρχές του 20ού αιώνα, τα τσιπουράδικα αποτελούν το πιο χαρακτηριστικό γαστρονομικό αξιοθέατο της πόλης.

Περισσότερα από 600 στέκια, από το λιμάνι μέχρι τον Άνω Βόλο, σερβίρουν τσίπουρο με έναν ξεχωριστό τρόπο: με κάθε ποτήρι έρχονται πιατάκια-μεζέδες, χωρίς να τα παραγγείλετε. Η φιλοσοφία είναι απλή: κάθε γύρος φέρνει νέες γεύσεις. Ξεκινάτε με αλμυρά, τουρσιά και παστά (ελιές, πιπεριές, γαύρος μαρινάτος), συνεχίζετε με θαλασσινά (καλαμαράκια, γαρίδες, μύδια), κρέατα (συκωτάκια, σουτζουκάκια) και καταλήγετε στις ζεστές γεύσεις (σπετζοφαί, σουπιές με σπανάκι). Το τσίπουρο ρέει απλόχερα, ενώ οι μεζέδες πολλαπλασιάζονται με κάθε καράφα. Αποτελεί μια εμπειρία που ξεπερνά το φαγητό – είναι κοινωνική συνάντηση, συζήτηση, γέλιο, που διαρκούν ώρες.

Γλυκά κουταλιού Πηλίου

Στα πανέμορφα χωριά του Πηλίου, η τέχνη των γλυκών κουταλιού διατηρείται ζωντανή από γενιά σε γενιά. Οι νοικοκυρές μετατρέπουν τα φρούτα των δέντρων τους σε υπέροχα γλυκά – βύσσινο, κεράσι, μήλο, πορτοκάλι, περγαμόντο, ακόμα και καρυδάκι. Η παραδοσιακή φιλοξενία επιβάλλει να προσφέρεis στον επισκέπτη γλυκό κουταλιού με ένα ποτήρι κρύο νερό και έναν ελληνικό καφέ.

Γλυκά κουταλιού Πηλίου

Τα γλυκά του Πηλίου ξεχωρίζουν για τη φρεσκάδα των υλικών και τη χειροποίητη επεξεργασία. Στα ζαχαροπλαστεία και τα μικρά εργαστήρια των χωριών Μακρινίτσα, Βυζίτσα, Πορταριά, Τσαγκαράδα θα βρείτε και σπάνιες γεύσεις – ρόδο, γκρέιπφρουτ, ακόμα και ντομάτα.

Το ρετζέλι, το παραδοσιακό γλυκό από πετιμέζι σταφυλιού και αμύγδαλα, είναι άλλο ένα θεσσαλικό γλύκισμα που συνοδεύει τον καφέ ή το χειμωνιάτικο τσίπουρο.

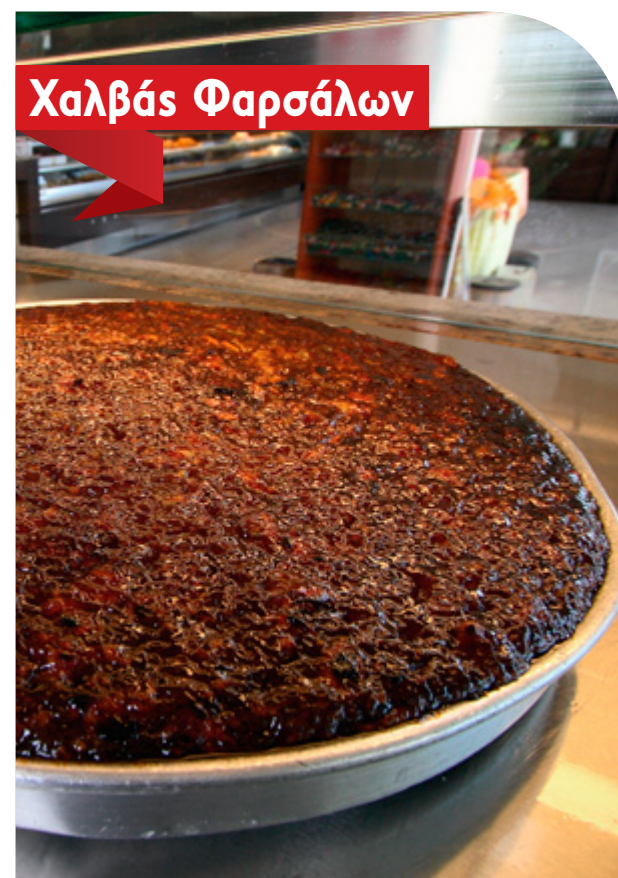
Από την τραχανόπιτα στην μπατζίνα

Η Θεσσαλία φημίζεται για τις πίτες της, καθεμιά με τη δική της ιστορία και με τοπικές παραλλαγές.

Η τραχανόπιτα των Τρικάλων συνδυάζει τον ξινό τραχανά με τη φέτα, δημιουργώντας μια γεμάτη γεύση που συνοδεύει τέλεια το κρύο κρασί. Η κρεατόπιτα της Λάρισας, με μοσχάρι, πρόβειο κρέας και γλυκό τραχανά, είναι πλούσια και χορταστική, ιδανική για γιορτές και πανηγύρια. Η μπομποτά, φτιαγμένη με αλεύρι καλαμποκιού και άγρια χόρτα (τσουκνίδες, λάπατα, σπανάκια), είναι η αγροτική πίτα που θυμίζει άλλες εποχές.

Η μπατζίνα της Καρδίτσας, μαλακή και αφράτη με φέτα και γάλα, σερβίρεται ζεστή, με τα χαρακτηριστικά της τρυπήματα στην επιφάνεια – παλιά γινόταν με τα δάχτυλα, γι' αυτό και ονομαζόταν «μουντζωτή».

Για το γλυκό φινάλε, η γαλατόπιτα της Λάρισας, ένα γλυκό με ρύζι, γάλα και κανέλα, είναι το τέλειο επιδόρπιο που κλείνει κάθε θεσσαλικό τραπέζι. Και ο περίφημος χαλβάς Φαρσάλων, με ταχίνι, σιμιγδάλι και αμύγδαλα, βελούδινος στην υφή και με γεύση που ισορροπεί ανάμεσα στο γλυκό και το ελαφρώς πικρό, αποτελεί ένα γλύκισμα με ιστορία αιώνων που αφήνουμε πάντα για το τέλος.

Χαλβάς Φαρσάλων

Ο ΤΥΠΟΣ ΤΟΥ '40

Εθνική εμφύχωση την ώρα του «ΟΧΙ»

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

Όταν το ξημέρωμα της 28ης Οκτωβρίου 1940 βρήκε την Ελλάδα σε πόλεμο, ο ελληνικός Τύπος στάθηκε -παρά τις συνθήκες λογοκρισίας και αυταρχισμού- στο επίκεντρο μιας πρωτοφανούς εθνικής συσπείρωσης. Οι εφημερίδες εκείνης της ημέρας, τυπωμένες μέσα στη νύχτα, δεν κατέγραψαν απλώς τα γεγονότα. Ανέλαβαν να διαμορφώσουν το εθνικό φρόνημα ενός λαού που ετοιμαζόταν να πολεμήσει.

Λογοκρισία και καθοδήγηση υπό το καθεστώς Μεταξά

Ο ελληνικός Τύπος του 1940 δεν ήταν ελεύθερος. Από το 1936, με την επιβολή της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου, κάθε εφημερίδα όφειλε να ευθυγραμμίζεται με τη γραμμή του καθεστώτος. Το Γραφείο Τύπου και Τουρισμού ασκούσε προληπτική λογοκρισία σε κάθε φύλλο, καθορίζοντας το περιεχόμενο, τη γλώσσα και τη θεματολογία. Παρά ταύτα, η έναρξη του πολέμου βρήκε τους δημοσιογράφους και τους εκδότες ενωμένους σε έναν κοινό σκοπό: τη στήριξη του εθνικού αγώνα. Ο Μεταξάς, αν και αυταρχικός ηγέτης, προβλήθηκε μέσα από τις στήλες των εφημερίδων ως πατριώτης ηγέτης που εκφράζει τη βούληση του έθνους.

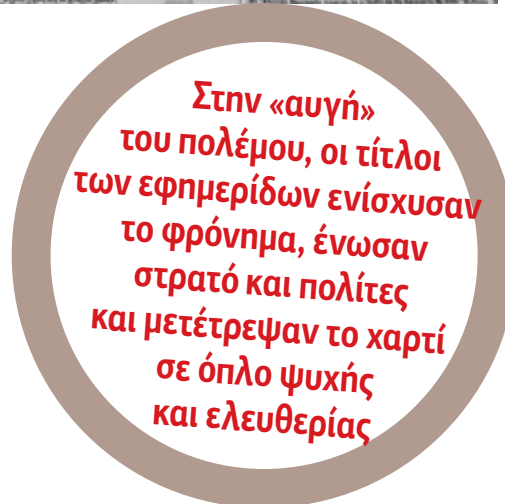
Η αντίδραση του Μεταξά στο τελεσίγραφο του Ιταλού πρέσβη Γκράτσι δεν καταγράφηκε από τους δημοσιογράφους ως ιδιωτική συνομιλία, αλλά ως ιστορική στιγμή εθνικής ενότητας. Οι τίτλοι της 28ης Οκτωβρίου αντήχησαν σε όλη τη χώρα:

- «Η Ελλάς ηρνήθη να υποδουλωθή!»
- «Η Πατρίς εις πόλεμον!»
- «Σύσσωμος ο λαός υπέρ του ΟΧΙ!»

Από εκείνη τη στιγμή, ο Τύπος του '40 ανέλαβε να μετατρέψει το «ΟΧΙ» σε εθνικό σύνθημα. Μέσα από πρωτοσέλιδα, άρθρα και πατριωτικές απεικονίσεις, οι εφημερίδες παρουσίαζαν τον απλό στρατιώτη ως ήρωα της ελευθερίας και τον Ιταλό επιτιθέμενο ως σύμβολο αλαζονείας και παρακμής.

Όταν λαός και Τύπος έγιναν ένα

Καθώς ο ελληνικός στρατός άρχισε να προελαύνει

στο αλβανικό μέτωπο, ο Τύπος μετατράπηκε σε πολεμικό εργαλείο ψυχολογικής ενίσχυσης.

Οι ανταποκρίσεις από το μέτωπο έδιναν έμφαση στην ανδρεία, τη θυσία και το χαμόγελο των φαντάρων μέσα στο χιόνι. Ποιήματα, γελοιογραφίες και σκίτσα καλλιεργούσαν αισιοδοξία, ενώ η μορφή του Μουσολίνι γινόταν αντικείμενο σάτιρας και περιφρόνησης.

Παράλληλα, τα δελτία επίσημων ειδήσεων που διανέμονταν στις εφημερίδες φρόντιζαν να αποσιωπούν απώλειες ή δυσμενείς εξελίξεις. Ο πόλεμος παρουσιαζόταν ως σειρά από διαδοχικές ελληνικές νίκες, όπου «ο εχθρός τρέπεται εις φυγήν».

Η πραγματικότητα του μετώπου έφτανε φιλτραρισμένη στο κοινό, αλλά το αποτέλεσμα ήταν ένα πρωτόγνωρο κύμα εθνικής υπερηφάνειας.

Με την κατάρρευση του μετώπου και την είσοδο των γερμανικών στρατευμάτων το 1941, ο «Τύπος του '40» έσβησε. Πολλές εφημερίδες διέκοψαν την έκδοσή τους, ενώ άλλες τέθηκαν υπό κατοχική λογοκρισία.

Ο έντονα πατριωτικός λόγος αντικαταστάθηκε από ελεγχόμενη προπαγάνδα των δυνάμεων Κατοχής. Ωστόσο, η μνήμη του Τύπου εκείνων των ημερών -της ενότητας, του θάρρους και του εθνικού παλμού- παρέμεινε ανεξίτηλη.

Ο «Τύπος του '40» δεν ήταν ελεύθερος, με τη δημοκρατική έννοια. Ήταν όμως εθνικά εμψυχωτικός. Μέσα από τις σελίδες του καταγράφεται μια στιγμή όπου ο λαός και ο Τύπος ενώθηκαν στη φωνή του «ΟΧΙ», μια στιγμή όπου το δημοσιογραφικό χαρτί έγινε φορέας εθνικής αυτογνωσίας και συλλογικής αξιολόγησης.

Το Παιδιατρικό του Φιλύρου και η πολιτική σημειολογία μιας επίσκεψης

Ο υπουργός Εθνικής Άμυνας, Νίκος Δένδιας, βρέθηκε στο Φίλυρο, εκεί όπου υψώνεται σιγά-σιγά το νέο Πανεπιστημιακό Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης -ένα έργο που αλλάζει τον υγειονομικό χάρτη της Βόρειας Ελλάδας.

Χτισμένο με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, το νοσοκομείο αναμένεται να παραδοθεί στις αρχές του 2027, σύμφωνα με τον υφυπουργό Μακεδονίας-Θράκης, Κώστα Γκιουλέκα, και να λειτουργήσει ως κόμβος παιδιατρικής φροντίδας για όλη τη ΝΑ Ευρώπη.

Ο κ. Δένδιας, συνοδευόμενος από στελέχη του Ιδρύματος και εκπροσώπους των Ενόπλων Δυνάμεων, μίλησε για «έργο υπερεθνικής σημασίας που θα προσφέρει όχι μόνο στη Θεσσαλονίκη αλλά και στα Βαλκάνια υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας και ελπίδα για κάθε παιδί και την οικογένειά του».

Η δήλωσή του ότι «η ισχυρή άμυνα μιας χώρας περιλαμβάνει και τη μέριμνα για την υγεία, την παιδεία και την ευημερία των πολιτών» ξεχώρισε -μια φράση που, για τα δεδομένα

του υπουργείου Άμυνας, ακούγεται σχεδόν προγραμματική.

Πολιτικά, η επίσκεψη είχε σαφές μήνυμα: πως η Θεσσαλονίκη μπορεί να αποτελέσει κέντρο εξωστρέφειας και συνεργασίας και όχι απλώς το σκηνικό μιας επετείου. Κι ίσως, μέσα στην πολυφωνία της 28ης Οκτωβρίου, το πιο ήσυχο στιγμιότυπο της ημέρας -ένα εργοτάξιο και μια δήλωση για «ανθρωποκεντρική ασφάλεια»- να ήταν και το πιο ουσιαστικό.

Ο καιρός υπέγραψε με το Μαξίμου

Αν υπήρχε πολιτική ευθύνη για τον καιρό, θα την είχε αναλάβει η κυβέρνηση. Ήλιος, άπνοια και ιδανική θερμοκρασία -λες και ο Θεός της Μετεωρολογίας ψήφισε Μητσοτάκη. Η φετινή παρέλαση ήταν ότι πρέπει για φωτογραφίες, crowd και πανηγυρικά πλάνα. Ουρανός μπλε, πολιτικό κλίμα το ίδιο. Οι 21 κανονιοβολισμοί ήχησαν όπως κάθε χρόνο στην ανατολή. Μόνο που φέτος, ανάμεσα στους ήχους, ακούστηκε και κάτι άλλο: μια αίσθηση σταθερότητας, οργάνωσης και σοβαρότητας.

Όταν μια χώρα παρελαύνει συντονισμένα, δεν χρειάζεται πολλά λόγια, μόνο 21 καθαρές βολές αισιοδοξίας.

Ο πρωθυπουργός που θυμάται...

«Δεν υπήρχε περίπτωση να χάσω την παρέλαση της Θεσσαλονίκης», είπε χαμογελαστός ο Κυριάκος Μητσοτάκης. Θυμήθηκε το 2019, τότε που ήρθε ως «φρέσκος» πρωθυπουργός. Πέντε χρόνια μετά, επέστρεψε με περισσότερο έργο, λιγότερα σύννεφα και πολλούς χειροκροτητές. Η φράση του «ήθελα να τα δει κι ο κόσμος» ακούστηκε σαν δικριτική υπενθύμιση πως... κάτι υπάρχει να δει.

Η χειραψία των... pixels

Πριν καλά-καλά αρχίσουν τα εμβλήματα, η χειραψία Μητσοτάκη - Δένδια έγραψε ιστορία. Χαμόγελα, κάμερες, αναλύσεις για «μήνυμα ενότητας». Αν η κυβέρνηση ήθελε να δώσει εικόνα σταθερότητας, τα κατάφερε με ένα «κλικ». Μόνο που κάποιοι μέτρησαν τα pixels για να δουν... πόσο θερμή ήταν η χειραψία. Στην πολιτική όλα μετριοούνται -ακόμη κι ο ιδρώτας της παλάμης.

Ο Τζιτζικώστας των Βρυξελλών

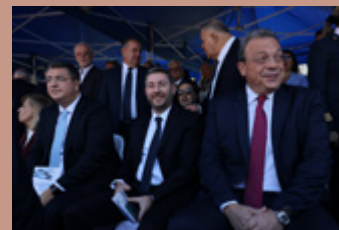
Ο Απόστολος Τζιτζικώστας έφτασε οικογενειακά, χαμογελαστός και εμφανώς άνετος. Ο πρωθυπουργός τον χαιρέτησε εγκάρδια, όχι μόνο ως Επίτροπο, αλλά και ως «παλιό γνώριμο» των επιτυχιών της Περιφέρειας.

«Εδώ νιώθω άλλος άνθρωπος», είπε ο Κυριάκος, και μάλλον το εννοούσε. Η Θεσσαλονίκη, άλλωστε, είναι η πόλη που του φέρνει τύχη... και καλούς τίτλους.

Ο Ανδρουλάκης και το «manual» της εξέδρας

Παρών και ο Νίκος Ανδρουλάκης, κομπός, ευγενικός και με βλέμμα προσεκτικά ουδέτερο. Χαιρέτησε τον πρωθυπουργό διακριτικά, απέφυγε τα παραπάνω χαμόγελα και τήρησε πιστά το πρωτόκολλο. Όπως είπε παλιός «πράσινος» στην πλατεία: «Ο Ανδρουλάκης έχει μάθει πια -κι ένα χαμόγελο στην εξέδρα χρειάζεται πολιτική ανάλυση». Και κάπως έτσι, η πολιτική σοβαρότητα νίκησε τα πλάνα των φωτογράφων.

Ο Φάμελλος των Σερρών και των selfies

Ο Σωκράτης Φάμελλος βρέθηκε στις Σέρρες μία μέρα πριν από την παρέλαση και έζησε τη δική του μικρή viral στιγμή. Ένα γκρουπ Πατρινών τον εντόπισε, σταμάτησε το πούλμαν κι έτρεξε για selfie. Το σκηνικό, ωστόσο, είχε και πολιτικό χαμόγελο: Η φωτογραφία τραβήχτηκε έξω από το γραφείο του Κώστα Καραμανλή! Η Ιστορία, λένε, δεν επαναλαμβάνεται, αλλά κάνει ωραία πλάνα.

Οι κενές καρέκλες που «μίλησαν»

Στην τελετή κατάθεσης στεφάνων Ανδρουλάκης και Φάμελλος έλειπαν. Οι λόγοι άγνωστοι, αλλά οι φωτογραφίες μίλησαν από μόνες τους. Η κυβέρνηση είχε σύσσωμη παρουσία, οι θεσμοί στη θέση τους, κι έτσι η εικόνα της χώρας προς τα έξω ήταν απολύτως θεσμική. Η αντιπολίτευση, πάλι, περιορίστηκε σε... τηλεοπτικές δηλώσεις.

Ο Φιλόθεος των νέων

Ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, κ. Φιλόθεος, ήταν -και πάλι- η πιο αγαπητή παρουσία της ημέρας. Χαμογελαστός, προσιτός και με τον τρόπο του «viral», έχει καταφέρει να κάνει τους νέους να ξανακοιτούν την Εκκλησία χωρίς προκαταλήψεις. Οι πολιτικοί τον σέβονται, οι πολίτες τον πλησιάζουν, οι κάμερες τον λατρεύουν. Αν η Θεσσαλονίκη είχε «influencer πίστης», θα ήταν εκείνος.

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ 52ΧΡΟΝΟΥ ΣΕ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΕΛΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

Μίσος 15 χρόνων πίσω από τις σφαίρες του 23χρονου

Γράφει ο
**Γιώργος
Γεραφέντης**

Σε χωράφι στο Ελαφονήσι είχε κρύψει το 22άρι πιστόλι με το οποίο ο 23χρονος πυροβόλησε και σκότωσε τον συγχωριανό του σε πανηγύρι στο χωριό Έλος Κισσάμου. Το όπλο βρήκε κλιμάκιο της Ασφάλειας Χανίων, μετά από υπόδειξη του ίδιου του δράστη, ο οποίος πήρε προθεσμία μέχρι το Σάββατο για να απολογηθεί για τη δολοφονία του 52χρονου ξαδέλφου του, με κατηγορίες για ανθρωποκτονία από πρόθεση σε ήρεμη ψυχική κατάσταση, καθώς και οπλοφορία.

Ο συνήγορος του καθ' ομολογία δράστη, Γιώργος Φραντζεσκάκης, δήλωσε πως ο 23χρονος είναι συγκλονισμένος και δηλώνει βαθιά μετανιωμένος για την πράξη του. Μάλιστα, όπως είπε ο δικηγόρος, ο ίδιος ο δράστης ήταν αυτός που υπέδειξε το σημείο στο οποίο είχε αφήσει το 22άρι όπλο του εγκλήματος.

Ο 23χρονος οδηγήθηκε στα δικαστήρια Χανίων στις 2 μετά το μεσημέρι φορώντας αλεξίσφαιρο γιλέκο, συνοδευόμενος από πάνοπλους αστυνομικούς. Προηγουμένως, η ΕΛΑΣ ανακοίνωσε ότι βρέθηκε το όπλο του εγκλήματος.

«Εδώ ο ένας κρύβει τον άλλον»

«Εδώ και 15 χρόνια οι οικογένειες δεν μιλούσαν, το χωριό του τον πρόδωσε», λέει η γυναίκα του 52χρονου. «Τα τελευταία 15 χρόνια οι οικογένειες δεν μιλούσαν. Υπόβασκε πάντα ένα μίσος», δήλωσε το πρωί

Ο δράστης κατά τη μεταγωγή του στον ανακριτή και το 22άρι πιστόλι με το οποίο σκότωσε τον ξαδέλφό του

της Τρίτης η σύζυγος του 52χρονου, που έπεσε νεκρός από τον 23χρονο το απόγευμα της Κυριακής στο χωριό Έλος στην Κίσσαμο Χανίων, κατά τη διάρκεια πανηγυριού.

Η ίδια, μιλώντας στο ΜΕΓΑ, καταφέρθηκε κατά των συγχωριανών της λέγοντας «είχε στιγματιστεί ο άνθρωπός μου. Του είχαν βγάλει αυτό το προσωνύμιο (σ.σ.: Πάσσαρης), επειδή ήταν οξύθυμος. Όταν τον πείραζες ήθελε να δικαιωθεί με κάποιον τρόπο».

«Δεν θα μάθετε ποτέ την καθαρή αλήθεια εδώ, ο ένας κρύβει τον άλλον. Τον άνθρωπό μου θα τον θάψω στο χωριό μου, τον πρόδωσε το χωριό του. Αν τους ρωτήσετε, μόνο άσχημα λόγια έχουν να πουν γι' αυτόν», συμπλήρωσε στο ίδιο πνεύμα.

Σύμφωνα με τη σύζυγο του 52χρονου, πριν από δύο χρόνια μέλη της οικογένειας του δράστη επιτέ-

Η σύζυγος του θύματος καταφέρθηκε κατά των συγχωριανών της, λέγοντας πως είχαν στιγματίσει τον άνθρωπό της: «Του είχαν βγάλει το προσωνύμιο «Πάσσαρης» επειδή ήταν οξύθυμος και όταν τον πείραζες ήθελε να δικαιωθεί με κάποιον τρόπο»

θηκαν και έσπασαν τα πάντα στο σπίτι της μητέρας του 52χρονου. «Ο σύζυγός μου ήταν αρκετά θυμωμένος μέσα του και μπορεί κάποιες φορές, εάν τον έβλεπε κάπου, θα μπορούσε να του πει κάτι», πρόσθεσε.

Απειλόνε με μαχαίρι την οικογένειά του και χτύπησε αστυνομικούς που πήγαν να τον συλλάβουν - Χειροπέδες και στην κόρη του

Άνδρας, γνωστός στις Αρχές για προηγούμενα περιστατικά βίας και φερόμενος ως άτομο με ψυχολογικά προβλήματα, προκάλεσε πανικό μέσα στο σπίτι του στον Τύρναβο, απειλώντας με μαχαίρι τα μέλη της οικογένειάς του. Στο σημείο έσπευσαν άμεσα αστυνομικοί του Τμήματος Τυρνάβου και της Ομάδας ΔΙΑΣ, που ειδοποιήθηκαν από τη σύζυγο του δράστη, επιχειρώντας να τον αφοπλίσουν. Ωστόσο, η επιχείρηση εξελίχθηκε σε έντονη συμπλοκή, κατά τη διάρκεια της οποίας τρεις αστυνομικοί τραυματίστηκαν ελαφρά από τις προσπάθειες ακινητοποίησης του άνδρα. Οι τραυματίες μεταφέρθηκαν στο Κέντρο Υγείας Τυρνάβου, όπου τους παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες και η κατάστα-

ση της υγείας τους χαρακτηρίζεται σταθερή και χωρίς ανησυχία. Ο δράστης, ο οποίος φέρεται να έχει καταδικαστεί στο παρελθόν για παρόμοια επεισόδια, συνελήφθη. Στο περιστατικό εμπλέκεται και η κόρη του, η οποία, σε κατάσταση έντονης συναισθηματικής φόρτισης, φέρεται να αντέδρασε λεκτικά κατά των αστυνομικών, οδηγούμενη επίσης στη σύλληψη.

Και οι δυο τους κρατούνται στο Αστυνομικό Τμήμα Τυρνάβου, ενώ η προανάκριση και η συλλογή μαρτυρικών καταθέσεων έχει αναλάβει η Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Λάρισας, προκειμένου να διερευνηθούν πλήρως τα αίτια του περιστατικού.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

39
POLITICAL

Ο πρώην υπαρχηγός της ΕΛΑΣ, που αφιέρωσε τη ζωή του στον αγώνα κατά των εξαρτήσεων, δημιούργησε ένα καινοτόμο Ινστιτούτο πρόληψης, ανοίγοντας ένα νέο κεφάλαιο στην αντιναρκωτική πολιτική

Ιωάννης Ραχωβίτσας: «PADA» στο πλευρό της κοινωνίας και απέναντι στα ναρκωτικά

Γράφει ο
Μίλτος Σακελλάρης

Με στόχο την ενίσχυση της αντί ναρκωτικής δράσης, ο Ιωάννης Ραχωβίτσας αποφάσισε να ιδρύσει το Ινστιτούτο PADA.

Οι συστάσεις για το πρώην υψηλόβαθμο στέλεχος της ΕΛΑΣ είναι περιττές. Υπηρέτησε στην Ελληνική Αστυνομία από τον Σεπτέμβριο του 1973 μέχρι τον Οκτώβριο του 2011. Έφτασε μέχρι τη θέση του υπαρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ έχει διατελέσει Αττικήρχης και διευθυντής της Δίωξης Ναρκωτικών Αττικής, στην οποία υπηρέτησε από το 1986 μέχρι το 2006.

Κατά το παρελθόν ήταν τακτικός καθηγητής στην Αστυνομική Ακαδημία, από το 1991 μέχρι το 2006. Είναι πτυχιούχος του Τομέα Ποινικών & Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο «παλμαρέ» του έχει ακόμη μια επιτυχία, καθώς ήταν ο εμπνευστής και δημιουργός της Ομάδας ΔΙΑΣ. Προσλήφθηκε και εργάστηκε με την DEA από τον Φεβρουάριο του 2012 μέχρι τον Μάρτιο του 2020. Από τον Μάρτιο του 2022 μέχρι και σήμερα είναι ο εμπνευστής - δημιουργός και πρόεδρος του Ινστιτούτου PADA Αντιναρκωτική Δράση.

Οι στόχοι του

Το όραμα του PADA είναι να μετατραπεί η πρόληψη σε συλλογική συνείδηση. Να γίνει ο φορέας που εμπνέει και ενεργοποιεί σχολεία, δήμους, συλλόγους, οικογένειες και νέους. Ο βασικός στόχος του είναι η προστασία των νέων από κάθε μορφή εξαρτήσεων. Μεταξύ άλλων επιδιώκει να δημιουργεί παιδεία πρόληψης, να ενημερώνει, να εκπαιδεύει, να ενώνει δυνάμεις. Μέσα από επιστημονική γνώση, κοινωνικές δράσεις, αθλητισμό, πολιτισμό και συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, το PADA εργάζεται για μια κοινωνία χωρίς φόβο, χωρίς εξαρτήσεις, με αξίες, συνοχή και αξιοπρέπεια. «Επιδιώκουμε την προαγωγή, προβολή και ανάπτυξη δράσεων που συμβάλλουν στην προστασία των νέων από τις εξαρτήσεις. Την επιλογή και εφαρμογή ολοκληρωμένων, καινοτόμων προσεγγίσεων που στοχεύουν στην ολιστική αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών. Τη διοργάνωση εκδηλώσεων, δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το κοινό και

τους φορείς», ανέφερε στην «Political» ο κ. Ραχωβίτσας.

Ένα όραμα όπου, όπως μας εξήγησε ο κ. Ραχωβίτσας, η Ελλάδα:

- γίνεται πρότυπο χώρας πρόληψης στην Ευρώπη,
- κάθε παιδί έχει πρόσβαση στη γνώση και την προστασία
- και η κοινωνία επενδύει στη ζωή, όχι στις ουσίες.

Συνέπεια και συνέχεια, φωνή ευθύνης, συμμαχίες

«Εγώ ασχολούμαι με το πρόβλημα των ναρκωτικών από το 1986. Έχουμε στην ομάδα μας έμπειρα στελέχη, επιστήμονες σχετικούς με το πρόβλημα των εξαρτήσεων, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, εγκληματολόγους, κοινωνιολόγους, αξιωματικούς, πρωταθλητές, ολυμπιονίκες, ανθρώπους της τέχνης, που όλοι αφιλοκερδώς προσφέρουν την εμπειρία τους.

Συνέπεια και συνέχεια: Να διαφυλάξω τις αξίες του PADA και να μεταφέρω την εμπειρία μου στους νεότερους. Καθοδήγηση: Να εμπνέω νέα στελέχη, να τους δείξω πώς η πρόληψη γίνεται αποστολή ζωής. Φωνή ευθύνης: Να συνεχίσω να παρεμβαίνω δημόσια, με καθαρό λόγο, εντιμότητα

και ανθρωπιά. Συμμαχίες: Να ενώνω φορείς, δήμους, σχολεία, οικογένειες και ΜΜΕ σε έναν κοινό αγώνα», τόνισε χαρακτηριστικά στην «Political» ο πρόεδρος του Ινστιτούτου.

Όσο για το πού επικεντρώνει τις πρωτοβουλίες του; Το Ινστιτούτο στοχεύει:

- Στα σχολεία και στη νεολαία. Εκεί χτίζεται το αύριο - δράσεις πρόληψης, αθλητισμού και διαλόγου.
- Στους δήμους και τις τοπικές κοινωνίες. Δημιουργία δικτύων συνεργασίας με δημοτικές αρχές, συλλόγους, γονείς.
- Στην επικοινωνία και τα ΜΜΕ. Ενίσχυση της δημόσιας φωνής του PADA με σύγχρονα μέσα και τεκμηριωμένο λόγο.
- Σε ευρωπαϊκή διάσταση. Έχουμε μέλη - επιστήμονες στην Ιρλανδία, Φινλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Βουλγαρία και Αλβανία.

Το Ινστιτούτο έχει «ταξιδέψει» ήδη με εκδηλώσεις στη μισή Ελλάδα (Αλεξανδρούπολη, Φλώρινα, Άρτα, Καρδίτσα, Βόλο, Λάρισα, Τρίκαλα, σε όλη τη Στερεά Ελλάδα, Λουτράκι, Κρανίδι, Μύκονο, Σαντορίνη, Ρέθυμνο), αλλά και στην Ήμβρο (Τουρκία), στο Βουκουρέστι και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αθήνας, Αμερικανικό Κολλέγιο, Εράσμειος Σχολή και άλλα.

Αντιδρά η ΚΕΔΕ στην αφαίρεση των εσόδων από τα πρόστιμα του ΚΟΚ

Χρειάστηκε η άμεση αντίδραση του α' αντιπροέδρου της ΚΕΔΕ και δημάρχου Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης Γρηγόρη Κωνσταντέλλου για να ενεργοποιηθεί η διοίκηση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, αλλά τελικά προχώρησε σε ανακοίνωση, με την οποία καταδικάζει τη σχεδιαζόμενη πρόθεση της κυβέρνησης να αφαιρέσει από τους δήμους την αρμοδιότητα είσπραξης των προστίμων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, σχεδιάζεται η μεταφορά του συνόλου των εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό, σε ειδικό λογαριασμό με τίτλο «Εθνικό Ταμείο Οδικής Ασφάλειας», αφαιρώντας τα συγκεκριμένα έσοδα από τα ταμεία των δήμων.

Όπως επισημαίνει στην ανακοίνωσή της η Ένωση, «αν ψηφιστεί η συγκεκριμένη ρύθμιση που έχει περιληφθεί στο άρθρο 20 του σχεδίου νόμου του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης “Ψηφιακή Ενίσχυση της Οδικής Ασφάλειας και λοιπές διατάξεις”, θα αφαιρεθούν από τα ήδη άδεια ταμεία των δήμων πολύτιμοι πόροι που μας αποδίδονταν εδώ και δεκαετίες. Πόροι με τους οποίους χρηματοδοτούνταν απαραίτητα έργα για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας στις πόλεις μας και την προστασία ανθρώπινων ζωών από τα τροχαία ατυχήματα. Δεν αντιλαμβανόμαστε με ποια λογική -και χωρίς να έχει προηγηθεί ενημέρωση της Αυτοδιοίκησης- αποφασίστηκε δικά μας χρήματα να μας αφαιρεθούν για να δοθούν, μεταξύ άλλων, και για την ενίσχυση των ασφαλιστικών ταμείων του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και του Στρατού, αντί η ενίσχυση αυτή να γίνει με χρήματα του κρατικού προϋπολογισμού».

Κατά συνέπεια, η ΚΕΔΕ ζητά την απόσυρση του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου, το οποίο με τη σημερινή του μορφή, όπως υποστηρίζουν, προσβάλλει κατάφωρα και υποβαθμίζει την Αυτοδιοίκηση. Ξεκαθαρίζουν μάλιστα ότι δεν διαφωνούν μόνο με την ανάγκη να υπάρξει μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στον τομέα της οδικής ασφάλειας με την υλοποίηση έργων που αφορούν την εγκατάσταση και συντήρηση καμερών στο οδικό δίκτυο της χώρας. «Διαφωνούμε όμως κάθετα με τη θέση ότι το έργο αυτό πρέπει να το πληρώσουν οι δήμοι, αφαιρώντας τους πολύτιμα έσοδα. Επιπλέον, δεν είμαστε διατεθειμένοι να καταστούμε όμηροι στην εκάστοτε κυβέρνηση, η οποία θα έχει την ευχέρεια

να καθορίζει με υπουργικές αποφάσεις το ποσοστό των εσόδων που θα κατανέμεται στους δήμους από τα πρόστιμα, όταν μέχρι σήμερα τα έσοδα αυτά κατέληγαν στο σύνολό τους στην Αυτοδιοίκηση. Είναι αδιανόητο, την ώρα που η εθνική οικονομία ανακάμπτει και τα δημόσια έσοδα αυξάνονται, να έρχονται στη Βουλή νόμοι που αφαιρούν πόρους από έναν θεσμό που αποτελεί βασικό πυλώνα του κράτους», υποστηρίζουν οι δήμαρχοι.

Να θυμίσουμε ότι σήμερα θα πραγματοποιηθεί συνάντηση της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΚΕΔΕ με την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, όπου ανάμεσα στα υπόλοιπα οικονομικά αιτήματα θα τεθεί και το ζήτημα των κλήσεων του ΚΟΚ.

Βάζει τάξη στο ποτάμι ο δήμαρχος Τρικκαίων

«Ο Ληθαίος ποταμός, η καρδιά της πόλης μας, δεν είναι απλώς ένα φυσικό στοιχείο. Είναι η ταυτότητά μας, είναι η ψυχή των Τρικαλών...» Με τη φράση αυτή, μεταξύ άλλων, ο δήμαρχος Τρικκαίων Νίκος Σακκάς αιτιολόγησε ουσιαστικά την απόφαση της δημοτικής αρχής να επιτρέψει την ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών -Τρικαλινών και επισκεπτών- στην παρόχθια και ήδη αναπλάσμενη ζώνη του «στολιδιού των Τρικαλών». Η σχετική απόφαση ελήφθη κατά πλειοψηφία, στο

πλαίσιο κανονιστικής διάταξης, σε πρόσφατη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου και προβλέπει ότι δεν επιτρέπεται η ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων στις όχθες του Ληθαίου. Σε όσες επιχειρήσεις ήδη λειτουργούν δίνεται ένα χρονικό διάστημα 14 μηνών, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026, να αναπυχθούν με μέτρο και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Από 1ης Ιανουαρίου 2027 θα πρέπει να αποσύρουν τα τραπεζοκαθίσματα. Υπενθυμίζεται επίσης ότι από το 2023 υπάρχει

η Κανονιστική Διάταξη απαγόρευσης έκδοσης αδειών. «Ο Ληθαίος ποταμός δεν είναι ούτε καφετέρια ούτε χώρος εμπορικής εκμετάλλευσης. Είναι ο ποταμός μας. Ο χώρος αυτός θα παραμείνει ελεύθερος, ανοιχτός και δημόσιος για όλους: για τον ποδηλάτη, για τον περιπατητή, για τη μητέρα με το καρότσι, για τον ηλικιωμένο που θέλει να χαρεί λίγη ψυχιά, για τους νέους που θέλουν να συναντηθούν και να μοιραστούν στιγμές, για τα άτομα με αναπηρία», υπογράμμισε ο Νίκος Σακκάς.

«Αφαίμαξη» των πολιτών της Αγίας Βαρβάρας

Σκληρή επίθεση στον δήμαρχο Αγίας Βαρβάρας Λάμπρο Μίχο εξαπέλυσε η παράταξη της αντιπολίτευσης «Λαϊκή συσπείρωση» με αφορμή την απόφαση για νέα αύξηση στα ανταποδοτικά τέλη και τους φόρους για την επόμενη χρονιά. Για την ακρίβεια, στην ανακοίνωσή της κάνει λόγο για «νέα “αφαίμαξη” των λαϊκών νοικοκυριών με αύξηση των τελών και των φόρων από τη δημοτική αρχή του κ. Μίχου, που αποφάσισε νέα αύξηση 7% στα δημοτικά τέλη των λαϊκών νοικοκυριών για το 2026», ενώ υποστηρίζει πως «θεωρώντας ότι οι δημότες έχουν μνήμη χρυσόψαρου, ο δήμαρχος Αγίας Βαρβάρας προσπάθησε να απαξιώσει το ύψος της αύξησης του 7% των ανταποδοτικών τελών, ενώ σωρευτικά τα τρία τελευταία χρόνια η αύξηση των ανταποδοτικών τελών που έχει επιβάλει είναι συνολικά 24 %, αφού έκανε αύξηση 17% το 2024 και 7% τώρα». Παράλληλα, με την αύξηση στα ανταποδοτικά τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού η δημοτική αρχή προχώρησε και στην αύξηση του φόρου στα ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα, επιβάλλοντας 20% αύξηση ανά τετραγωνικό μέτρο, ενώ τροποποιώντας τον κανονισμό λειτουργίας για τη χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων σε ορισμένες περιπτώσεις επέβαλε αύξηση του αντίτιμου που φθάνει στο 50%.

QUIZ!

Σε ποιον δήμο της Αττικής, προς τα βόρεια της Αθήνας, είναι πολύ κοντά στο να διεκδικήσουν το ρεκόρ για την πιο πολύωρη συνεδρίαση Δημοτικού Συμβουλίου; Η αλήθεια είναι πως από την αρχή της παρούσας θητείας οι συνεδριάσεις είναι σχεδόν πάντα πολύωρες, αλλά αυτή της περασμένης εβδομάδας ξεπέρασε κάθε όριο καθώς πλησίασε τις 10 ώρες! Το αξιοσημείωτο είναι πως για την ευθύνη των ατέρμονων συνεδριάσεων η μια πλευρά κατηγορεί την άλλη, αφού η αντιπολίτευση κατηγορεί τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και κατ' επέκταση τον δήμαρχο, ενώ η διοίκηση το «χρεώνει» στα καμώματα των παρατάξεων της αντιπολίτευσης.

«Σταυροδρόμι Τεχνών» στην Ηλιούπολη

Σε άλλη μια σημαντική πολιτιστική εκδήλωση προχωρά στην Ηλιούπολη η δημοτική αρχή του Στάθη Ψυρρόπουλου. Συγκεκριμένα, ο Δήμος Ηλιούπολης προσκαλεί σε μια Έκθεση Εικαστικών και Φυσικών Υλικών (Ζωγραφική - Γλυπτική - Γραφή, Λόγος/Φωτογραφία - Πέτρα & Ξύλο - Πηλός) με τίτλο «Σταυροδρόμι Τεχνών», όπου συμμετέχουν οι Ηλίας Ρούσης, Αγάπη Κουρμπέλη, Δημήτρης Κιλκής, Οδυσσέας Γαλανάκης και Ξτέλιος Μπήτρος. Η έκθεση θα πραγματοποιηθεί στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Ηλιούπολης από σήμερα έως την Παρασκευή 14 Νοεμβρίου, καθημερινά από τις 10.00 έως τις 13.00 και από τις 17.30 έως τις 20.30 το βράδυ.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή 2 Νοεμβρίου και ώρα 18.00.

Προκάλεσε σχόλια το πόθεν έσχες της Μαϊχόσογλου

Μεγάλη συζήτηση έχει προκαλέσει στους διαδρόμους του δημαρχείου Διονύσου και στα δημοτικά στέκια της πόλης η δημοσιοποίηση του πόθεν έσχες της δημάρχου Διονύσου Κατερίνας Μαϊχόσογλου για το 2024 (χρήση 2023). Αυτό που προκάλεσε μεγάλη έκπληξη ήταν το πολύ χαμηλό εισόδημα που δήλωσε η δήμαρχος για την προεκλογική χρονιά, προκαλώντας σχόλια για το πώς έκανε την καμπάνια που την οδήγησε στη νίκη, την ώρα που και οι οικογενειακές καταθέσεις δεν δείχνουν... μεγάλη άνεση. Τελικά, κάποιοι που τα ψάχνουν περισσότερο ανέσυραν και την (υποχρεωτική πλέον) δήλωση πόθεν έσχες του συζύγου της δημάρχου που δείχνει ιδιοκτησία μεγάλου αριθμού ακινήτων, μετοχές και επενδυτικά ασφαλιστικά συμβόλαια που δικαιολογούν μια «αξιοσέβαστη» προεκλογική εκστρατεία.

Στο ΣτΕ προσφεύγει ο Δήμος Καλαμαριάς για τη μαρίνα

Νέα προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τη Μαρίνα (Αρετσού) καταθέτει ο Δήμος Καλαμαριάς μετά τη δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) που προχωρά τη διαδικασία του διαγωνισμού παραχώρησης. Η Δημοτική Επιτροπή έπειτα από εισήγηση της δημάρχου Καλαμαριάς Χρύσας Αράπογλου αποφάσισε ομόφωνα και με κατεπείγουσα διαδικασία την υποβολή αίτησης ακύρωσης και αναστολής εκτέλεσης της ΚΥΑ που υπέγραψαν ο υπουργός και ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η υπουργός Τουρισμού, με την οποία χωροθετείται και εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι της Μαρίνας Καλαμαριάς. Όπως υποστηρίζει η κυρία Αράπογλου, «η ΚΥΑ εξειδικεύει το Προεδρικό Διάταγμα του 2023, κατά του οποίου ο δήμος έχει ήδη προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση επέλεξε να προχωρήσει στη δημοσίευσή της πριν από την έκδοση της δικαστικής απόφασης, ενέργεια που η δημοτική αρχή χαρακτηρίζει απαράδεκτη». Αυτός είναι ο λόγος που «η νέα προσφυγή κρίνεται αναγκαία, καθώς η υπουργική απόφαση αναπαράγει χωρίς καμία ουσιαστική αλλαγή τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για την οποία ο δήμος είχε ήδη εκφράσει σαφείς και τεκμηριωμένες αντιρρήσεις», όπως τονίζει στην ανακοίνωση.

Σχολεία «ώρα μηδέν» στον Δήμο Ελευσίνας

Προσπάθεια να αποποιηθεί τις ευθύνες για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα σχολεία της Ελευσίνας κάνει η δημοτική αρχή του Γιώργου Γεωργόπουλου. Ενδεικτική είναι η τοποθέτηση του αρμόδιου αντιδημάρχου Παιδείας Μελέτη Μπάρδη στην πρόσφατη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όταν παραδέχτηκε ότι «δεν υπάρχει σχολείο χωρίς πρόβλημα». Όπως πρόσθεσε ο ίδιος, η εικόνα που συνάντησε στις επισκέψεις-αυτοψίες που πραγματοποίησε στις σχολικές μονάδες της πόλης είναι ανυπόφορη. «Δεν υπάρχει σχολείο χωρίς πρόβλημα. Είναι ανυπόφορη η κατάσταση και με λυπεί βαθιά», είπε ο κ. Μπάρδης, σημειώνοντας ότι η κυβέρνηση έχει περιορίσει σημαντικά τις χρηματοδοτήσεις. Παράλληλα, ο αντιδήμαρχος Παιδείας δεσμεύτηκε πως η δημοτική αρχή θα πιέσει με όλες τις δυνάμεις την κυβέρνηση και θα αξιοποιήσει κάθε χρηματοδοτικό εργαλείο προκειμένου να αποκαταστήσει ό,τι μπορεί.

«Ψήνεται» deal Ελλάδας - ΕΕ για το στεγαστικό πρόβλημα

Γράφει ο
Λουκάς Γεωργιάδης

Μεγάλο deal με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «ψήνει» η Ελλάδα για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, με άξονες την ενεργειακή αναβάθμιση και ανακαίνιση κατοικιών, ώστε να αυξηθεί η προσφορά και να συγκρατηθούν οι τιμές των ενοικίων.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, μιλώντας στην ΕΡΤ News και στο Κανάλι 1 του Δήμου Πειραιώς, αποκάλυψε ότι η κυβέρνηση βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την ΕΕ για ένα νέο πρόγραμμα ενίσχυσης της στεγαστικής πολιτικής, η οποία θα συνδυάζει την ενεργειακή αναβάθμιση και την ανακαίνιση κατοικιών. Σύμφωνα με τον κ. Παπαθανάση, η στεγαστική πολιτική της κυβέρνησης αρθρώνεται σε ένα ευρύ πλέγμα μέτρων ύψους 6,5 δισ. ευρώ, με άξονα το πρόγραμμα «Σπίτι μου II», χάρη στη διεύρυνση των εισοδηματικών και ηλικιακών κριτηρίων, ενώ έχει ήδη καλυφθεί το 65,45% του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος, με την υπαγωγή περίπου 11.000 δανείων ύψους 1,258 δισ. ευρώ. Μάλιστα, ο μέσος όρος κάθε δανείου είναι 119.490 ευρώ, και το 58,8% αφορά εισοδήματα έως 24.000 ευρώ.

Πολλές υπαγωγές στην περιφέρεια

Σύμφωνα με τον αναπληρωτή υπουργό, γίνονται πολλές υπαγωγές στην Περιφέρεια και ιδίως στην Κεντρική Μακεδονία, τη Θεσσαλία, τη Θράκη και τη Δυτική Ελλάδα. «Δεν έχει νόημα να μιλάμε για "Σπίτι μου III" από τη στιγμή που στο πλαίσιο του "Σπίτι μου II" υπάρχουν ακόμα διαθέσιμοι πόροι για να επωφεληθούν πολλοί συμπολίτες μας με χαμηλά εισοδήματα», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Παπαθανάσης.

Η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της ευρωπαϊκής κατάταξης ως προς την απορρόφηση πόρων του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με τις συνολικές εκταμιεύσεις να ανέρχονται σε 23,4 δισ. ευρώ (ποσό που αντιστοιχεί στο 65% του συνολικού προϋπολογισμού) μετά και την επικείμενη εκταμίευση του 6ου αιτήματος που έχει υποβάλει η

Νίκος Παπαθανάσης: «Μέτρα με συνδυασμό ενεργειακής αναβάθμισης και ανακαίνισης κατοικιών»

χώρα μας και έχει ήδη λάβει τη θετική προκαταρκτική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πανευρωπαϊκό πρόβλημα

Σύμφωνα με τον κ. Παπαθανάση, η αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος, το οποίο αποτελεί πανευρωπαϊκό πρόβλημα, έχει εισαχθεί για πρώτη φορά επισήμως στην ημερήσια διάταξη της ΕΕ και «ο πρωθυπουργός έχει αναλάβει την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός νέου προγράμματος, το οποίο θα αποτελέσει πιλότο στην Ευρώπη». Μάλιστα, στο πλαίσιο της ευρύτερης αναθεώρησης των προγραμμάτων και της ανακατεύθυνσης πόρων, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η διαπραγμάτευση με τους Ευρωπαίους εταίρους για το νέο πρόγραμμα, που θα αφορά ανακαίνιση σπιτιών χωρίς οι επισκευές να σχετίζονται μόνο με ενεργειακή αναβάθμιση. Αν υπάρξει έγκριση, το νέο πρόγραμμα θα ξεκινήσει μετά από το «Εξοικονομώ 2025», το οποίο πήρε παράταση έως τις 31 Μαΐου 2026, οπότε οι σχετικές ανακοινώσεις αναμένονται τους πρώτους μήνες της νέας χρονιάς.

Νέες παρατάσεις

Εξάλλου, το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέρ-

γειας ανακοίνωσε νέες παρατάσεις για την υλοποίηση των προγραμμάτων, λόγω σημαντικών καθυστερήσεων. Πιο συγκεκριμένα, η ολοκλήρωση προγραμμάτων όπως είναι του «Εξοικονομώ 2021» παρατείνεται έως 28 Φεβρουαρίου 2026, του «Εξοικονομώ 2023», του «Εξοικονομώ - Ανακαινίζω για Νέους», του «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωνα» και του «Αλλάζω Συσκευή για τις επιχειρήσεις» έως 30 Απριλίου 2026. Επίσης η ολοκλήρωση του έργου «Εξοικονομώ 2025» παρατείνεται έως 31 Μαΐου 2026. Οι καθυστερήσεις είναι σημαντικές αν αναλογισθεί κανείς ότι το πρόγραμμα «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωνα» θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί στις 23 Σεπτεμβρίου.

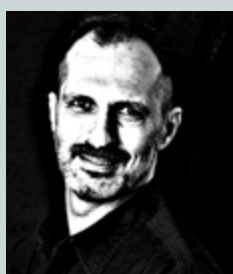
Τα συναρμόδια υπουργεία Εθνικής Οικονομίας - Οικονομικών και Περιβάλλοντος - Ενέργειας έχουν γίνει αποδέκτες παραπόνων ειδικά για το πρόγραμμα «Αλλάζω Σύστημα Θέρμανσης και Θερμοσίφωνα», καθώς χιλιάδες νοικοκυριά, που στην πλειονότητά τους είναι ευάλωτα, δεν έχουν ενταχθεί, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με σημαντικές δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

43
POLITICAL

Η Ελλάδα σβήνει μνημονιακό χρέος και ανοίγει τον δρόμο για παροχές

Γράφει
ο Κωνσταντίνος Δαυλός

Μέσα στον Δεκέμβριο, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) προχωρά στην πρόωρη αποπληρωμή δανείων ύψους 5,29 δισ. ευρώ από το πρώτο μνημόνιο, μειώνοντας το χρέος της χώρας κατά 2,2% του ΑΕΠ. Η κίνηση αυτή, που εντάσσεται στη στρατηγική επιθετικής μείωσης του δημοσίου χρέους, εξοικονομεί 150 εκατ. ευρώ σε τόκους μέσα στην επόμενη 12ετία και ενισχύει περαιτέρω την εικόνα αξιοπιστίας της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές.

Πρόκειται για τα διμερή δάνεια του μηχανισμού GLF (Greek Loan Facility) που είχαν συναφθεί το 2010 με τις χώρες της Ευρωζώνης, συνολικού ύψους 52,9 δισ. ευρώ. Ήδη έχουν αποπληρωθεί 21,3 δισ., ενώ στόχος είναι έως το 2031 να έχει εξοφληθεί πλήρως το σύνολό τους, δηλαδή δέκα χρόνια νωρίτερα από την προβλεπόμενη λήξη. Να τονίσουμε ότι η αποπληρωμή αυτή δεν επιβαρύνει τα ταμειακά διαθέσιμα του Δημοσίου, τα οποία, ακόμη και μετά την καταβολή του ποσού, θα παραμείνουν στα 35 με 36 δισ. ευρώ.

Το αποτέλεσμα είναι εντυπωσιακό: για πρώτη φορά μετά από 15 χρόνια, η Ελλάδα θα πάψει να είναι η πιο χρεωμένη χώρα της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με το προσχέδιο του Προϋπολογισμού του 2026, το δημόσιο χρέος θα υποχωρήσει στο 137,6% του ΑΕΠ, κάτω από το ψυχολογικό όριο του 140%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση που έχει σημειωθεί ποτέ μέσα σε μία πενταετία.

Συμπληρωματικός προϋπολογισμός

Η θετική εικόνα του χρέους ενισχύει την προοπτική για κατάθεση αλλαγών στον προϋπολογισμό του 2026, σε σχέση με τον αρχικό που θα υποβληθεί σύντομα στις Βρυξέλλες και ενός πιθανά αναθεωρημένου την άνοιξη, ο οποίος θα αποτυπώσει τη συνεχιζόμενη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών. Το προσχέδιο προβλέπει ανάπτυξη 2,1% για το 2026, με κινητήριες δυνάμεις την ιδιωτική

κατανάλωση, τις επενδύσεις και τις εξαγωγές. Παράλληλα, για πρώτη φορά μετά από χρόνια, η κυβέρνηση έχει περιθώριο να σχεδιάσει νέες στοχευμένες ελαφρύνσεις. Το υψηλό πρωτογενές πλεόνασμα που έχει καταγραφεί στα 9,3 δισ. ευρώ στο εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου, δηλαδή 4,1 δισ. πάνω από τον στόχο, δημιουργεί έναν νέο δημοσιονομικό χώρο που μπορεί να φτάσει τα 2 δισ. ευρώ. Με βάση τους ευρωπαϊκούς κανόνες, περίπου 800 εκατ. ευρώ από αυτόν τον χώρο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μέτρα στήριξης πολιτών και επιχειρήσεων.

Την άνοιξη ή στη ΔΕΘ;

Η κυβέρνηση, ωστόσο, φαίνεται να κρατά κλειστά τα χαρτιά της ως προς τον χρόνο ανακοίνωσης των νέων παροχών. Το αν αυτές θα ανακοινωθούν την άνοιξη, με την κατάθεση του αναθεωρημένου προϋπολογισμού, ή θα μετατεθούν για την επόμενη ΔΕΘ, θα εξαρτηθεί τόσο από

τις πολιτικές εξελίξεις όσο και από τις οριστικές επιβεβαιώσεις των στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ και τη Eurostat.

Μεταξύ των πιθανών μέτρων που εξετάζονται βρίσκονται η περαιτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, που αφαιρέθηκε από τη φετινή ομιλία του πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη, η αύξηση του αριθμού των δικαιούχων του επιδόματος των 250 ευρώ προς τους συνταξιούχους, η ενίσχυση των επιδομάτων του ΟΠΕΚΑ, καθώς και νέα προγράμματα στήριξης της κατοικίας.

Θετικό προφίλ

Η συνολική εικόνα της ελληνικής οικονομίας είναι σήμερα περισσότερο θετική από κάθε άλλη περίοδο της τελευταίας δεκαετίας. Η χώρα δανείζεται με επιτόκια χαμηλότερα από τη Γαλλία, διατηρεί υψηλά ταμειακά διαθέσιμα και επιτυγχάνει σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα. Η πρόωρη αποπληρωμή του χρέους, η προοπτική ενός αναθεωρημένου προϋπολογισμού και η ύπαρξη δημοσιονομικού χώρου για νέες παροχές συνθέτουν το τρίπτυχο μιας οικονομίας που επιστρέφει στην κανονικότητα, χωρίς τα βαρίδια του παρελθόντος. Το 2026 αναμένεται να είναι χρονιά με σημαντικές κατακτήσεις: το δημόσιο χρέος θα πέσει κάτω από το 140% του ΑΕΠ, οι επενδύσεις θα διατηρήσουν την αναπτυξιακή ώθηση και η κυβέρνηση θα έχει τη δυνατότητα να ενισχύει ακόμη περισσότερο τα νοικοκυριά.

Η πρόωρη αποπληρωμή 5,29 δισ. ευρώ, η πιθανή κατάθεση νέου προϋπολογισμού την άνοιξη και ο δημοσιονομικός χώρος που δημιουργείται συνθέτουν το νέο οικονομικό τοπίο

Γράφει ο
Κώστας Νούσης

Καθοριστικής σημασίας για τη διαμόρφωση των πράσινων τιμολογίων ρεύματος αναμένεται να είναι η εβδομάδα που τρέχει, μέχρι και το Σάββατο 1 Νοεμβρίου, οπότε κλειδώνουν οι τιμές που θα ανακοινώσουν οι πάροχοι, με την τάση που έχει διαμορφωθεί έως σήμερα να δείχνει ότι οι εταιρείες θα οδηγηθούν σε αυξήσεις, οι οποίες θα επηρεάσουν περισσότερα από 3,5 εκατ. νοικοκυριά.

Στην αύξηση των τιμών, σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE), συμβάλλει ένας συνδυασμός πραγμάτων, με βασικό τη μείωση της συμμετοχής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή και την επαναφορά του λιγνίτη στο μείγμα καυσίμου, αλλά και το εξαγωγικό πρόσημο του ελληνικού συστήματος έχουν συμβάλει καθοριστικά στην αύξηση των τιμών. Παράλληλα, οι γνωστές στρεβλώσεις στις διασυνοριακές συνδέσεις των ευρωπαϊκών δικτύων-με τις φθηνότερες τιμές ρεύματος από τη Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη να μη μεταφέρονται επαρκώς στη Νότια- συνεχίζουν να πιέζουν προς τα πάνω τις ελληνικές τιμές. Οι διαχρονικές αδυναμίες ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά ενέργειας επιτείνουν το πρόβλημα.

Ο ρόλος της οριακής τιμής συστήματος

Καθοριστικό ρόλο εξακολουθεί να παίζει η οριακή τιμή συστήματος (ΟΤΣ), δηλαδή η τιμή στην οποία οι πάροχοι αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια χονδρικής. Η τιμή αυτή διαμορφώνεται βάσει του ακριβότερου καυσίμου, συνήθως του φυσικού αερίου, σύμφωνα με τους «άκαμπτους» κανόνες του ευρωπαϊκού Target Model. Έτσι, παρότι η παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ είναι φθηνότερη, το όφελος δεν μεταφέρεται ουσιαστικά στους καταναλωτές, αφού το φυσικό αέριο εξακολουθεί

Η τάση δείχνει πως οι πάροχοι ετοιμάζονται για αυξήσεις, λόγω μείωσης της συμμετοχής των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή, επαναφοράς του λιγνίτη στο μείγμα καυσίμου και στρεβλώσεων στις αγορές

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

«Κλειδώνουν» προς τα... πάνω τον Νοέμβριο

να καθορίζει την τελική τιμή. Επιπλέον, η εξάρτηση από εισαγόμενο LNG -κυρίως αμερικανικής προέλευσης- διατηρεί υψηλό το κόστος. Σε αυτό το περιβάλλον, οι προβλέψεις για τα τιμολόγια Νοεμβρίου χαρακτηρίζονται από έντονη αβεβαιότητα. Στο παρελθόν έχουν καταγραφεί περιπτώσεις όπου οι πάροχοι είτε συγκράτησαν τα τιμολόγια παρά τις αυξήσεις στη χονδρική, είτε αντίθετα τα ανέβασαν απρόσμενα, ακόμη και όταν οι τιμές παρουσίαζαν πτώση.

Τρίτος ανοδικός μήνας

Σημαντική αύξηση καταγράφεται τον Οκτώβριο στη χονδρεμπορική τιμή ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Day Ahead Market του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, η μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας για το διάστημα 1 έως 27 Οκτωβρίου διαμορφώθηκε στα 112,25 ευρώ/MWh. Πρόκειται για αύξηση άνω του 26% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο

του Σεπτεμβρίου, όταν η μέση τιμή βρισκόταν στα 88,59 ευρώ/MWh, ενώ σε σύγκριση με τον Αύγουστο -όπου η τιμή ήταν 73,76 ευρώ/MWh- η άνοδος ξεπερνά το 52%. Παρά τη σημαντική αυτή άνοδο, εκτιμάται ότι οι προμηθευτές ρεύματος θα επιδιώξουν να περιορίσουν τις αυξήσεις στα τιμολόγια του Νοεμβρίου, προκειμένου να αποφύγουν την επιβάρυνση των καταναλωτών και να διατηρήσουν τα μερίδιά τους στην αγορά. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον αβεβαιότητας, όλο και περισσότεροι οικιακοί καταναλωτές στρέφονται στα μπλε (σταθερά) τιμολόγια ρεύματος, αναζητώντας προστασία από τις διακυμάνσεις της αγοράς.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), τον Ιούλιο του 2025 οι οικιακοί μετρητές με μπλε τιμολόγια ξεπέρασαν τους 1,307 εκατομμύρια, αποσπώντας μερίδιο 22,14% στο σύνολο των κατηγοριών τιμολογίων. Τον Ιανουάριο του ίδιου έτους, οι αντίστοιχοι μετρητές ήταν 867.161, γεγονός που αποτυπώνει αύξηση άνω του 50% μέσα σε έξι μήνες. Η τάση αυτή δείχνει ότι οι καταναλωτές αναζητούν σταθερότητα και προβλεψιμότητα στους λογαριασμούς τους, την ώρα που οι διεθνείς και εγχώριες αγορές ενέργειας παραμένουν ευμετάβλητες και ευάλωτες σε νέες αναταράξεις.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

45
POLITICAL

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Τι αναμένει η JP Morgan για το γ' τρίμηνο

Γράφει η
**Αμαλία
Κάτζου**

Χωρίς ιδιαίτερες εκπλήξεις αναμένεται να κυλήσει το τρίτο τρίμηνο για τις ελληνικές τράπεζες, σύμφωνα με πρόσφατη ανάλυση της JP Morgan. Ο αμερικανικός οίκος εκτιμά ότι τα βασικά οικονομικά μεγέθη θα κινηθούν εντός των προβλέψεων, με το ενδιαφέρον της αγοράς να στρέφεται κυρίως σε στρατηγικές κινήσεις για την ενίσχυση των προμηθειών και στις προοπτικές διανομής μερισμάτων.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να παρουσιάσουν οριακή μείωση, μικρότερη του 1% σε τριμηνιαία βάση, με εξαίρεση την Alpha Bank που εκτιμάται ότι θα καταγράψει μικρή άνοδο (+1%). Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην καθυστερημένη αναπροσαρμογή των αποδόσεων των στοιχείων ενεργητικού, η οποία αντισταθμίζεται εν μέρει από την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και τη μείωση του κόστους καταθέσεων. Παρά το γεγονός ότι οι όγκοι δανείων εμφανίζονται εποχικά ασθενέστεροι, διατηρούνται οι προοπτικές επίτευξης των ετήσιων στόχων, ενώ η ανοδική τάση στις προμήθειες φαίνεται ήδη να έχει αποτυπωθεί στις αποτιμήσεις των τραπεζών.

Η JP Morgan επισημαίνει ότι το ενδιαφέρον των επενδυτών θα επικεντρωθεί σε δύο βασικούς άξονες: αφενός στις μη οργανικές κινήσεις για την ενίσχυση των προμηθειών -όπως η πρόσφατη συμφωνία Eurobank-Eurolife και ενδεχόμενες νέες συνεργασίες από την Εθνική Τράπεζα ή ενημερώσεις για την Εθνική Ασφαλιστική από την Πειραιώς- και αφετέρου στις προοπτικές για τις ετήσιες διανομές μερισμάτων, όπου διαφαίνεται ανοδικό περιθώριο κυρίως για την Εθνική Τράπεζα, αλλά και για τη Eurobank και την Alpha Bank. Ο οίκος διατηρεί τη σύσταση «overweight» για το σύνολο των ελληνικών τραπεζών, με ιδιαίτερη προτίμηση στη

Το ενδιαφέρον των επενδυτών θα επικεντρωθεί σε δύο βασικούς άξονες: αφενός στις μη οργανικές κινήσεις για την ενίσχυση των προμηθειών, αφετέρου στις προοπτικές για τις ετήσιες διανομές μερισμάτων - Παραμένει overweight στο εγχώριο banking

Eurobank και την Εθνική Τράπεζα έως το τέλος του 2025. Οι αποτιμήσεις παραμένουν ελκυστικές, με τις τράπεζες να διαπραγματεύονται σε 7,6 φορές τα εκτιμώμενα κέρδη ανά μετοχή και 1,1 φορές τη λογιστική αξία για το 2027, ενώ η μέση απόδοση ιδίων κεφαλαίων (RoTE) εκτιμάται στο 15,2% (15,6% εξαιρουμένης της Alpha).

Alpha Bank: Ήπιο τρίμηνο

Για την Alpha Bank, το τρίτο τρίμηνο αναμένεται ήπιο, με τα καθαρά κέρδη (προ έκτακτων) να διαμορφώνονται στα 213 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της αγοράς. Οι όγκοι δανείων προβλέπεται να είναι χαμηλότεροι σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ωστόσο αναμένεται επιτάχυνση στο τέλος του έτους. Τα καθαρά έσοδα από τόκους εκτιμάται ότι θα συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία, ενώ οι προμήθειες θα υποχωρήσουν κατά 4% σε τριμηνιαία βάση. Τα λειτουργικά έξοδα αναμένεται να αυξηθούν κατά 3%. Η JP Morgan διατηρεί ως βασικό σενάριο συνολική διανομή 50% για το 2025, με πιθανότητα αύξησης έως και 60% ανάλογα με τα τελικά κεφαλαιακά επίπεδα, κάτι που θα αποσαφηνιστεί στο τέταρτο τρίμηνο.

Eurobank: Στο επίκεντρο η συμφωνία με Eurolife

Στη Eurobank, τα βλέμματα στρέφονται στις εξελίξεις γύρω από τη συμφωνία με τη Eurolife, με την αγορά να ανα-

μένει περαιτέρω διευκρινίσεις στα επόμενα τρίμηνα. Για το τρίτο τρίμηνο, τα καθαρά κέρδη εκτιμώνται στα 342 εκατ. ευρώ, ενώ τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένονται σταθερά. Οι προμήθειες θα κινηθούν ελαφρώς πτωτικά, ενώ τα λειτουργικά έξοδα θα αυξηθούν κατά 1,5%. Η επίτευξη του στόχου για έσοδα από προμήθειες το 2025 φαίνεται ήδη ενσωματωμένη στην αποτίμηση, ενώ η συνολική διανομή για το 2025 εκτιμάται στο 60%. Η αγορά δεν αναμένει σημαντική αντίδραση, ακόμη και αν υπάρξουν ενδείξεις για υψηλότερο payout.

Εθνική Τράπεζα: Προοπτική εξελίξεις στο Bancassurance

Για την Εθνική Τράπεζα, τα καθαρά κέρδη τρίτου τριμήνου εκτιμώνται στα 278 εκατ. ευρώ, ελαφρώς υψηλότερα από τις συγκλίνουσες εκτιμήσεις, λόγω χαμηλότερου φορολογικού συντελεστή. Οι όγκοι δανείων αναμένονται εποχικά μειωμένοι, με ισχυρότερη δυναμική στο τέταρτο τρίμηνο. Τα καθαρά έσοδα από τόκους θα υποχωρήσουν οριακά, ενώ οι προμήθειες θα συνεχίσουν να αυξάνονται με υψηλό μονοψήφιο ρυθμό. Η JP Morgan εκτιμά ότι το τελικό payout για το 2025 μπορεί να ξεπεράσει το 60%, φτάνοντας ακόμη και το 70%, εξέλιξη που θα εκτιμηθεί θετικά από την αγορά. Παράλληλα, αναμένονται ανακοινώσεις για στρατηγικές κινήσεις στον τομέα του bancassurance, είτε μέσω συνεργασιών είτε μέσω εξαγοράς μειοψηφικού πακέτου, σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες της αγοράς.

Γράφει ο
Γιώργος Σ. Σκορδίλης

Η Κίνα δεν αρκείται πια στο να είναι το εργοστάσιο του κόσμου. Θέλει να γίνει και ο κεντρικός διαχειριστής των μεταφορών του. Το νέο 15ετές οικονομικό πλάνο για τις μεταφορές (2021-2035) αποτελεί τη ραχοκοκαλιά αυτής της στρατηγικής.

Στόχος του είναι να δημιουργήσει ένα ενιαίο, υπερσύγχρονο σύστημα μεταφορών που θα καλύπτει κάθε μορφή κινητικότητας - από τον σιδηρόδρομο και τον αυτοκινητόδρομο μέχρι τα λιμάνια, τα αεροδρόμια και τα logistics. Με απλά λόγια, η Κίνα θέλει να ενώσει τις περιφέρειές της με τον κόσμο κάτω από τη δική της τεχνολογική και πολιτική ομπρέλα.

Το πλάνο προβλέπει τεράστιες επενδύσεις. Έως το 2035 η χώρα στοχεύει να διαθέτει 200.000 χλμ. σιδηροδρομικού δικτύου, 460.000 χλμ. σύγχρονων αυτοκινητοδρόμων, 27 παράκτια λιμάνια, 36 ποτάμους κόμβους και περίπου 400 αεροδρόμια.

Επένδυση στην AI

Στόχος είναι κάθε πολίτης να έχει πρόσβαση σε υποδομές μεταφορών υψηλής ταχύτητας μέσα σε μία ώρα, ενώ τα εμπορεύματα να μπορούν να φτάνουν σε οποιοδήποτε σημείο της Κίνας μέσα σε μία ημέρα και σε κάθε ήπειρο μέσα σε τρεις. Αυτή η φιλοδοξία συνοψίζεται στο λεγόμενο «1-2-3 Circle» - ένα δίκτυο που υπόσχεται μετακινήσεις μέσα σε 1 ώρα εντός πόλεων, 2 ώρες μεταξύ περιοχών και 3 ώρες μεταξύ μεγάλων μητροπόλεων.

Πέρα από το φυσικό δίκτυο, το σχέδιο εισάγει μια ψηφιακή επανάσταση στις μεταφορές. Το Πεκίνο επενδύει σε Τεχνητή Νοημοσύνη, big data, cloud και blockchain για να παρακολουθεί και να ελέγχει σε πραγματικό χρόνο κάθε στάδιο της μεταφοράς - από το εργοστάσιο μέχρι το λιμάνι και τον τελικό προορισμό.

Το εθνικό δορυφορικό σύστημα πλοήγησης BeiDou αντικαθιστά σταδιακά το αμερικανικό GPS, ενώ δοκιμάζονται αυτόνομα φορτηγά, drones και ρομποτικοί γερανοί στα λιμάνια. Το αποτέλεσμα θα είναι ένα πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα

Η Κίνα στήνει τον νέο χάρτη των μεταφορών

Από τα υπερταχεία τρένα μέχρι τα «έξυπνα» λιμάνια, το Πεκίνο χτίζει ένα δίκτυο υποδομών που φιλοδοξεί να αλλάξει το παγκόσμιο εμπόριο και την ισορροπία ισχύος

logistics, όπου τα δεδομένα και οι ροές θα ελέγχονται κεντρικά από την κινεζική πολιτεία.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στην πράσινη μετάβαση. Η Κίνα θέλει έως το 2035 να διαθέτει στόλο ηλεκτρικών και υδρογονοκίνητων οχημάτων, καθαρές θαλάσσιες μεταφορές και ενεργειακά αποδοτικά αεροσκάφη.

Σχέδιο οικονομικής και γεωπολιτικής αυτοδυναμίας

Ο στόχος δεν είναι μόνο περιβαλλοντικός αλλά και στρατηγικός: μείωση της εξάρτησης από τα εισαγόμενα καύσιμα και ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας. Παράλληλα, προβλέπεται δημιουργία συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και ελέγχου κρίσεων ώστε οι μεταφορές να λειτουργούν απρόσκοπτα σε συνθήκες φυσικών καταστροφών ή πολέμου.

Πίσω από όλα αυτά βρίσκεται ένα ευρύτερο σχέδιο οικονομικής και γεωπολιτικής αυτοδυναμίας. Με την ενοποίηση των περιφερειών της η Κίνα μειώνει τις εσωτερικές ανισότητες, ενισχύει την πολιτική συνοχή και αυξάνει την ταχύτητα στρατιωτικής και εμπορικής πρόσβασης σε κάθε σημείο της επικράτειας. Ταυτόχρονα, το πλάνο συνδέεται με τη διεθνή πρωτοβουλία «Belt and Road», επεκτείνοντας το κινεζικό αποτύπωμα σε Ασία, Αφρική και Ευρώπη.

Οι προκλήσεις βέβαια είναι υπαρκτές. Υπερχρέωση των τοπικών κυβερνήσεων, επιβράδυνση της οικονομίας, μειωμένη ζήτηση και αντιπαράθεση με τη Δύση. Όμως, το Πεκίνο έχει αποδείξει ότι μπορεί να ολοκληρώνει έργα τέτοιας κλίμακας με απίστευτη ταχύτητα.

Αν το σχέδιο υλοποιηθεί, η Κίνα δεν θα είναι απλώς μια βιομηχανική δύναμη. Θα είναι ο νέος παγκόσμιος κόμβος μεταφορών, ο κρίκος που συνδέει παραγωγή, τεχνολογία και γεωπολιτική ισχύ σε ένα ενιαίο σύστημα που αλλάζει τον χάρτη του πλανήτη.

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΕΝΕΡΓΕΙΑ

47
POLITICAL

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ BIM

Η συμβολή της στη δημιουργία ανθεκτικών και βιώσιμων projects

Γράφει η
**Ρεγγίνα
Σαβούρδου**

Το αρκτικόλεξο BIM (Building Information Modeling) μπορεί να μην είναι ευρέως γνωστό, όμως πρόκειται για μια σχετικά νέα τεχνολογία που εφαρμόζεται στον κατασκευαστικό κλάδο και συμβάλλει καθοριστικά στη δημιουργία ανθεκτικών, βιώσιμων και σύγχρονων υποδομών.

Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη ψηφιακή μεθοδολογία που καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο ζωής ενός έργου, ξεκινώντας από τη μελέτη και τον σχεδιασμό έως την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρησή του. Στόχος της είναι η δημιουργία ενός «έξυπνου» τρισδιάστατου μοντέλου στο οποίο ενσωματώνονται όλες οι πληροφορίες του έργου, από τις γεωμετρικές και υλικές έως τις ενεργειακές, οικονομικές και λειτουργικές, δημιουργώντας μια δυναμική βάση δεδομένων που συνδέει όλους τους εμπλεκόμενους σε πραγματικό χρόνο.

Το BIM αποτελεί τον βασικό-τερο μοχλό του ψηφιακού μετασχηματισμού στον κλάδο των κατασκευών, εισάγοντας νέα πρότυπα ανθεκτικότητας, βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας σε κρίσιμες υποδομές, όπως κτίρια, γέφυρες, οδικά και ενεργειακά έργα.

Τι λέει για τη χρήση της ο Χρίστος Δήμας

Στην Ελλάδα η ενσωμάτωση του BIM έχει ήδη ξεκινήσει, με τον υπουργό Υποδομών και Μεταφορών Χρίστο Δήμα να αναφέρει σε ημερίδα που διοργάνωσε το υπουργείο πως «αξιοποιούμε τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας και επενδύουμε συστηματικά στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. Στόχος μας είναι η ομαλή και αποτελεσματική υιοθέτηση της μοντελοποίησης κατασκευαστικών πληροφοριών, γνωστής ως BIM, σε όλα τα στάδια των έργων υποδομής. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζουμε καλύτερο συντονισμό, μεί-

ωση λαθών και καθυστερήσεων, καθώς και δημιουργία ανθεκτικών, βιώσιμων και σύγχρονων έργων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας και τις απαιτήσεις της εποχής. Η εκπαίδευση των μηχανικών και η διαρκής ενημέρωση για τις νέες τεχνολογίες είναι προτεραιότητα του υπουργείου ώστε να καταστεί ο κατασκευαστικός κλάδος πιο ανταγωνιστικός, ασφαλής και φιλικός προς το περιβάλλον. Πρόκειται για ακόμη ένα βήμα στην υλοποίηση των παρεμβάσεων που προβλέπονται στον Οδικό Χάρτη της Εθνικής Στρατηγικής BIM», ο οποίος έχει εγκριθεί από το υπουργείο και στοχεύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό του κλάδου των κατασκευών.

Η τεχνολογία BIM αποτρέπει λάθη, καθυστερήσεις και υπερβάσεις κόστους σε όλα τα στάδια ζωής ενός έργου και η επιτυχής υιοθέτησή της προϋποθέτει την κατάρτιση του προσωπικού που θα αξιοποιήσει τα ψηφιακά εργαλεία, ενώ ήδη στελέχη του υπουργείου εκπαιδεύονται για την παραλαβή έργων με διαδικασίες BIM, στο πλαίσιο πιλοτικών εφαρμογών στις υποδομές και τα δημόσια κτίρια.

**Τα κέρδη από
το νέο εργαλείο
«Με την αξιοποίηση των ψη-**

φιακών εργαλείων μπορούμε να επιτύχουμε καλύτερη οργάνωση πληροφοριών, εξοικονόμηση πόρων και ταχύτερη περαίωση εργασιών», σημείωσε ο υπουργός, ενημερώνοντας πως η Διεύθυνση Δ10 - Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Ηλεκτρονικής Παρακολούθησης Τεχνικών Έργων έχει αναλάβει τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση του Οδικού Χάρτη BIM, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η λειτουργία 4D BIM εισάγει τη διάσταση του χρόνου στον σχεδιασμό, επιτρέποντας την οπτικοποίηση των φάσεων κατασκευής σε συνάρτηση με το χρονοδιάγραμμα. Μέσω προσομοιώσεων οι ομάδες μπορούν να δουν πώς αλληλεπιδρούν διαφορετικά στάδια του έργου, να προβλέψουν καθυστερήσεις και να ανασχεδιάσουν τη ροή εργασιών σε πραγματικό χρόνο. Επιπλέον, η ενσωμάτωση οικονομικών δεδομένων στο 5D BIM βοηθά στην έγκαιρη ανίχνευση αποκλίσεων στον προϋπολογισμό, αποτρέποντας υπερβάσεις κόστους και καθυστερήσεις λόγω κακής διαχείρισης πόρων. Μέσα από ένα Κοινό Περιβάλλον Δεδομένων επιτυγχάνεται άμεση ενημέρωση και συντονισμός μεταξύ αρχιτεκτόνων, μηχανικών, εργολάβων και διαχειριστών έργου. Οι αλλαγές που πραγματοποιούνται σε ένα σημείο του μοντέλου ενημερώνουν αυτόματα όλα τα σχετικά τμήματα, εξαλείφοντας ασυνέπειες και καθυστερήσεις λόγω κακής επικοινωνίας.

**Η ψηφιακή
επανάσταση
που φέρνει στον
κατασκευαστικό κλάδο
μεταμορφώνοντας τον
τρόπο σχεδιασμού,
κατασκευής και
λειτουργίας των
έργων υποδομής**

Θέλει να παίξει στο Μουντιάλ ο Μέσι

Ο Λιονέλ Μέσι επιθυμεί να παίξει στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 2026 με την Αργεντινή, αλλά δεν θα αποφασίσει για τη συμμετοχή του μέχρι τον επόμενο χρόνο. Ο 38χρονος, οκτώ φορές νικητής της Χρυσής Μπάλας, δεν ήταν σαφής σχετικά με την παρουσία του στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 2026 (11/6-19/7), που θα διεξαχθεί σε ΗΠΑ, Καναδά και Μεξικό, κατά τη διάρκεια συνέντευξης στο αμερικανικό δίκτυο NBC, λίγες μέρες μετά την επέκταση του συμβολαίου του με την Ίντερ Μαϊάμι μέχρι το 2028.

«Για να πω την αλήθεια, θα ήταν εξαιρετικό να μπορέσω να βρίσκομαι στο Παγκόσμιο

Κύπελλο. Θα ήθελα να είμαι σε καλή φόρμα και να παίξω σημαντικό ρόλο για να βοηθήσω την εθνική μου ομάδα, αν είμαι εκεί», δήλωσε ο παγκόσμιος πρωταθλητής του 2022. Ο Λιονέλ Μέσι έπαιξε τον τελευταίο μεγάλο εντός έδρας αγώνα του με την εθνική του ομάδα τον Σεπτέμβριο, μια νίκη με 3-0 επί της Βενεζουέλας, σκοράροντας δύο φορές. Κατέχει το ρεκόρ για τις περισσότερες συμμετοχές (195) και γκολ (114) με την εθνική ομάδα της Αργεντινής.

«Προφανώς είμαι πραγματικά ενθουσιασμένος γιατί είναι ένα Παγκόσμιο Κύπελλο. Κερδίσαμε το τελευταίο Παγκόσμιο Κύπελλο και το να μπορέσουμε να υπερασπιστούμε τον τίτλο στο γήπεδο θα ήταν υπέροχο, γιατί είναι πάντα όνειρο να παίζεις με την εθνική ομάδα, ειδικά σε μια επίσημη διοργάνωση», πρόσθεσε ο Μέσι σε μια από τις σπάνιες συνεντεύξεις που παραχώρησε από τότε που αγωνίζεται στο MLS.

«Διαμάντι» στα γαλανόλευκα

Γράφει ο
Χρήστος Γιαννούλης

Με τα χρώματα της Εθνικής Ελλάδας θα αγωνιστεί ο 18χρονος Ράγιαν Ογεμπάντε, ποδοσφαιριστής της Γουέστ Χαμ. Όπως αποκάλυψε αποκλειστικά το Αθηναϊκό Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων και ο συνάδελφος Γιώργος Μανταίος, πρόκειται για ακόμη μια ανακάλυψη του διεθνούς scouting της ΕΠΟ, ανάλογη με αυτές του αείμνηστου Τζορτζ Μπάλντοκ και του Νόα Άλεν. Ο Ράγιαν Ογεμπάντε πληροί τις προδιαγραφές και θα κληθεί άμεσα στην Εθνική Νέων για να συμμετάσχει στους προκριματικούς του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος.

Ο Ογεμπάντε έχει γεννηθεί στις 30 Απριλίου 2007, ο πατέρας του είναι Νιγηριανός και η μητέρα του Ελληνίδα. Το παιδί μιλάει άψογα ελληνικά και από τα 14 ανήκει στη Γουέστ Χαμ. Ποδοσφαιρικά αυτό τον έχει εξελίξει και τον έχει βελτιώσει ιδιαίτερα. Ο νεαρός άσος θεωρείται εξαιρετική περίπτωση στην ηλικία-

κή του κατηγορία και αγωνίζεται με την ίδια ευχέρεια τόσο ως κεντρικός αμυντικός όσο και ως αριστερός φουλ μπακ, καθώς είναι αριστεροπόδαρος.

Μάλιστα, οι καλές εμφανίσεις του στα τμήματα υποδομής της Γουέστ Χαμ τον έφεραν έως την Κ15 της Αγγλίας, με την οποία έχει αγωνιστεί, ωστόσο αυτό δεν αποτελεί εμπόδιο για να αγωνιστεί με τη γαλανόλευκη σε μεγαλύτερες κατηγορίες -και φυσικά στην Ανδρών- εφόσον πει το «ναι» και αποδεχτεί να παίζει με τα αντιπροσωπευτικά συγκροτήματα της Ελλάδας.

Ο Ογεμπάντε ήταν αρχηγός της Κ18 της Γουέστ Χαμ που πέρυσι κατέκτησε το Κύπελλο της αντίστοιχης ηλικιακής κατηγορίας (Premier League Cup) στην Αγγλία. Εφέτος προβιβάστηκε στην Κ21, η οποία αγωνίζεται στο πρωτάθλημα της Premier League 2, δηλαδή εναντίον όλων των αντίστοιχων τμημάτων των συλλόγων της Premiership. Παρότι είναι από τους μικρότερους της ομάδας, έχει ήδη πάρει 5 συμμετοχές στις πρώτες 7 αγωνιστικές. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλες του οι συμμετοχές στην τρέχουσα σεζόν είναι ως αριστερός μπακ, κάτι που πιθανότατα σημαίνει ότι για αυτήν τη θέση προορίζεται και στην Εθνική Νέων.

Η Ελλάδα ρίχνεται στη μάχη της α' φάσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος 2026 στα μέσα Νοεμβρίου σε όμιλο στην Τουρκία, όπου θα αντιμετωπίσει τη Λευκορωσία, το Λιχτενστάιν και την εκπρόσωπο της διοργανώτριας.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΧΑΡΗΣ ΜΑΡΙΟΛΗΣ

**WORLD
BOXING**

Ο ηγέτης που φέρνει την Ελλάδα στην κορυφή της παγκόσμιας πυγμαχίας

Γράφει ο
Μίλτος Σακελλάρης

Ο ελληνικός αθλητισμός ζει μια σπάνια και ιστορική στιγμή, καθώς για πρώτη φορά ένας Έλληνας μπαίνει δυναμικά στη μάχη για την προεδρία της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Πυγμαχίας (World Boxing). Ο Χάρης Μαριόλης θα βρεθεί στις 23 Νοεμβρίου στη Ρώμη για να διεκδικήσει την κορυφαία θέση του αθλήματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρόκειται για μια υποψηφιότητα που δεν αφορά μόνο έναν ηγέτη με αποδεδειγμένο έργο και όραμα αλλά ξεπερνά τα στενά όρια μιας εκλογικής διαδικασίας και αναδεικνύει τη δυναμική του ελληνικού αθλητισμού να διεκδικεί με κύρος και αυτοπεποίθηση πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της παγκόσμιας πυγμαχίας.

Ένας Έλληνας σε ιστορική αποστολή

Η πορεία του Χάρη Μαριόλη δεν χτίστηκε πάνω σε εύκολες συνθήκες. Όταν ανέλαβε την Ελληνική Ομοσπονδία Πυγμαχίας, παρέλαβε μια διοίκηση επιβαρυνμένη με χρέη και εσωτερικά προβλήματα. Ο ισχυρός άνδρας της ΕΟΠ απέδειξε στην πράξη τι σημαίνει ηγεσία με όραμα και αποφασιστικότητα. Από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε την ΕΟΠ εξόφλησε όλες τις παλιές οικονομικές εκκρεμότητες που κρατούσαν δέσμια την ομοσπονδία, καθιέρωσε ένα διαφανές και υγιές μοντέλο διοίκησης που αποκατέστησε την εμπιστοσύνη αθλητών και παραγόντων και επένδυσε σε νέες δομές και στη βάση του αθλήματος, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια ιστορική αναγέννηση της ελληνικής πυγμαχίας. Με αυτό το τρίπτυχο έβαλε θεμέλια που δεν αφορούν μόνο το παρόν αλλά και το μέλλον, μετατρέποντας την ΕΟΠ σε υπόδειγμα για όλο τον ελληνικό αθλητισμό.

**Θα βρεθεί
στις 23 Νοεμβρίου
στη Ρώμη
για να διεκδικήσει
δυναμικά
την προεδρία
της World Boxing**

Η ανταμοιβή αυτής της σκληρής δουλειάς αποτυπώνεται σε αριθμούς-ρεκόρ για την ελληνική πυγμαχία, καθώς τα τελευταία χρόνια έφερε πάνω από 170 διεθνείς διακρίσεις για την Ελλάδα, επίδοση που κατέστησε την ΕΟΠ υποψήφια για το Βιβλίο Γκίνες ως το κορυφαίο επίτευγμα Ελληνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας.

Το όραμα πέρα από τα σύνορα

Η διαδρομή του Χάρη Μαριόλη, που ήδη έχει σφραγίσει με το έργο του μια ολόκληρη εποχή για την ελληνική πυγμαχία, τον οδηγεί σήμερα σε ένα νέο και καθοριστικό σταυροδρόμι, τη διεκδίκηση της κορυφαίας θέσης στην Παγκόσμια Ομοσπονδία Πυγμαχίας. Δεν αντιμετωπίζει αυτή την πρόκληση ως προσωπική φιλοδοξία ή αναζήτηση εξουσίας, αλλά την ορίζει ως αποστολή με διεθνή ευθύνη. Με την ίδια αποφασιστικότητα που αναμόρφωσε την Ελληνική Ομοσπονδία Πυγμαχίας, οραματίζεται μια World Boxing σύγχρονη, αξιόπιστη και ενωμένη, που θα υπηρετεί πρωτίστως τους αθλητές και τις ομοσπονδίες τους, θα διαφυλάσσει την ακεραιότητα και το κύρος του αθλήματος και θα εξασφαλίζει την αδιαπραγμάτευτη παρουσία του στους Ολυμπιακούς Αγώνες του μέλλοντος. Για τον Χάρη Μαριόλη η πυγμαχία δεν είναι μόνο ένα ανταγωνιστικό άθλημα, είναι διεθνής θεσμός με κοινωνική, πολιτισμική και ιστορική διάσταση και είναι αποφασισμένος να τον ενισχύσει και να τον αναδείξει στο ύψιστο επίπεδο.

«Η Ελλάδα, η γενέτειρα της Ολυμπιακής Ιδέας, μου δίνει την έμπνευση να παλέψω για μια παγκόσμια πυγμαχία με ενότητα, διαφάνεια και όραμα», δηλώνει, αφήνοντας να φανεί η βαθιά του πίστη στο ότι η πυγμαχία δεν είναι απλώς ένα άθλημα αλλά μια παγκόσμια «γλώσσα αξιών».

Το «γαλανόλευκο» στο κέντρο του κόσμου

Στις 23 Νοεμβρίου η Ρώμη θα αποτελέσει το κέντρο του ενδιαφέροντος της παγκόσμιας πυγμαχίας, φιλοξενώντας μια εκλογική διαδικασία με ιστορικό «γαλανόλευκο» χαρακτήρα. Η Ελλάδα για πρώτη φορά δεν περιορίζεται στον ρόλο του παρατηρητή αλλά εμφανίζεται ως ουσιαστικός διεκδικητής της κορυφής. Το αποτέλεσμα έχει ήδη αποκτήσει ιστορική σημασία, καθώς η χώρα μας περνά από τη θέση του θεατή στη θέση του πρωταγωνιστή και του στρατηγικού παράγοντα που μπορεί να επηρεάζει τις διεθνείς εξελίξεις. Η υποψηφιότητα του Χάρη Μαριόλη αντανάκλα την πορεία αναγέννησης που διένυσε η ελληνική πυγμαχία τα τελευταία χρόνια και αναδεικνύει την Ελλάδα σε σύμβολο αξιών, κύρους και προοπτικής. Πρόκειται για μια στιγμή που υπερβαίνει τα όρια μιας απλής εκλογικής διαδικασίας και καταγράφεται ως ορόσημο για τον ελληνικό αθλητισμό, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα διαθέτει τη δύναμη και την αποφασιστικότητα να πρωταγωνιστήσει στο διεθνές στερέωμα.

Σούπερ άφιξη στην Αθήνα: Ο Moby live στην Πλατεία Νερού

της
Δήμτρας Δάρδα

Ο κορυφαίος Αμερικανός σταρ, μια από τις πιο εμβληματικές μορφές της ηλεκτρονικής μουσικής παγκοσμίως, επιστρέφει στη χώρα μας ύστερα από δεκαπέντε χρόνια, για ένα εκρηκτικό live με τις μεγαλύτερες επιτυχίες του.

Μετά τους Νικ Κέιβ, Ντέιβιντ Μπερν και τους Gorillaz, το «Release Athens» ανακοίνωσε μια ακόμη εντυπωσιακή προσθήκη: τον πολυβραβευμένο Moby, ο οποίος έρχεται για μια καθηλωτική συναυλία την 1η Ιουλίου 2026 στην Πλατεία Νερού, με την προπώληση των εισιτηρίων ήδη ανοιχτή!

Με περισσότερα από 20 εκατομμύρια άλμπουμ

σε πωλήσεις σε ολόκληρο τον κόσμο και μια καριέρα που συνεχίζει να εξελίσσεται αδιάκοπα, παραμένει μία από τις πιο αυθεντικές, τολμηρές και ανεξάρτητες φωνές της σύγχρονης σκηνής. Αν κάτι χαρακτηρίζει τον εμβληματικό καλλιτέχνη, είναι η τόλμη του απέναντι στη δημιουργική εξερεύνηση. Από τα πρώτα του βήματα σε punk μπάντες, τις ambient συνθέσεις και τα speed metal πειράματα, μέχρι τις ανεπανάληπτες dance επιτυχίες του, ο Moby δεν έπαψε ποτέ να πειραματίζεται.

Η πορεία του ξεκίνησε με το εμβληματικό «Go» (1991), που βασίστηκε σε sample του Angelo Badalamenti από τη διάσημη σειρά «Twin Peaks» και συνεχίστηκε με σπουδαίους δίσκους όπως το «Everything Is Wrong», που τον καθιέρωσε παγκοσμίως.

Η αποθέωση ήρθε με το «Play» (1999), ένα άλ-

Έρχεται για
μια καθηλωτική
συναυλία
την 1η Ιουλίου 2026
με την προπώληση
των εισιτηρίων
να είναι ήδη ανοιχτή!

μπουμ-σταθμό, που τον μετέτρεψε σε διεθνή pop star, ενώνοντας τα blues και gospel samples με την electronica σε διαχρονικά κομμάτια όπως τα «Why Does My Heart Feel So Bad?» και «Natural Blues».

Από τότε, συνέχισε να εξελίσσεται, ακολουθώντας το δικό του μονοπάτι. Το «18» (2002) επανέλαβε την επιτυχία του «Play» με πωλήσεις που ξεπέρασαν τα τέσσερα εκατομμύρια, ενώ το «Hotel» (2005) ηχογραφήθηκε ζωντανά στο στούντιο, χωρίς samples, αφήνοντας πίσω του όσα τον καθιέρωσαν. Στη συνέχεια, με το side project «Moby & The Void Pacific Choir», κυκλοφόρησε το «These Systems Are Failing» (2016), ένα industrial electropunk άλμπουμ που θύμιζε την ένταση του παλαιότερου «Animal Rights» (1996), ενώ την ίδια χρονιά, με το «Long Ambients 1: Calm. Sleep» -έναν τετράωρο ambient δίσκο- απέδειξε πως δεν σταματά να εξερευνά κάθε γωνιά της μουσικής που τον ενδιαφέρει.

Εικαστική γιορτή στην Κηφισιά

Στέλλα Βιλβιρίδη, Χριστίνα Λεντούδη-Μουνδρέα

Ηλέκτρα Καλούδη, Μαρίζα Φασιανού,
Δήμητρα Λαζαράτου

Λίτσα Λάβδα, Κλέλια Χατζιωάννου, Ντόρα Πάλλη,
Έμιλυ Βαφειά

Έλλη Παπαδιαμάντη-Αγγελοπούλου, Μαίρη Κατράντζου

Έμιλυ Βαφειά, Ντόρα Κατσικογιάννη, Μαίλια Βαζαίου, Ελένη Πατσέα

Η αθηναϊκή ελίτ της τέχνης τίμησε τα εγκαίνια της έκθεσης της Έμιλυ Βαφειά με τίτλο «Στοιχεία», σ' ένα αριστοκρατικό κάλεσμα στην εμβληματική Βίλα Καζούλη.

Γιάννης Κεφαλογιάννης, Έμιλυ Βαφειά

Έμιλυ Βαφειά, Χριστιάνα και Αλεξία Τσακανίκα

Ρόνη Αποστολοπούλου, Έμιλυ Βαφειά

Εξέταση ευαισθησίας

Η εξέταση ευαισθησίας στην πενικιλίνη είναι ο μόνος τρόπος να επιβεβαιωθεί ή όχι η ύπαρξή της. «Η εξέταση πραγματοποιείται μόνο εάν ο αλλεργιολόγος πιστεύει ότι είναι ασφαλές να προβεί ο ασθενής σε αυτήν και εάν υπάρχει μικρή πιθανότητα αλλεργικής αντίδρασης. Μετά τη λήψη λεπτομερούς ιστορικού, χορηγεί μια πολύ μικρή ποσότητα του εν λόγω φαρμάκου στο δέρμα με μια μικροσκοπική βελόνα. Εάν δεν υπάρξει αντίδραση μετά από μερικά λεπτά, θεωρείται σχετικά ασφαλής η χορήγηση πενικιλίνης, αντί για αντιβιοτικά ευρέος φάσματος. Εάν προκληθεί αντίδραση (κόκκινο, κνησμώδες, υπερυψωμένο εξόγκωμα), τότε το αποτέλεσμα είναι θετικό. Μια θετική δερματική εξέταση υποδεικνύει την παρουσία αντισωμάτων IgE στην πενικιλίνη και αποκλείει αμέσως τη χρήση της, όπως και των σχετικών β-λακταμικών αντιβιοτικών. Ωστόσο, ορισμένες φορές κρίνεται απαραίτητη η προσπάθεια απευαισθητοποίησης του ασθενή, χορηγώντας μικρές, σταδιακά αυξανόμενες δόσεις πενικιλίνης από το στόμα ή ενδοφλεβίως σε ελεγχόμενο νοσοκομειακό περιβάλλον. «Όταν κάποιος δεν ξέρει εάν έχει πραγματική αλλεργία στην πενικιλίνη, δεν μπορεί να λάβει ούτε παράγωγά της ούτε φάρμακα από μια συγγενή κατηγορία αντιβιοτικών που ονομάζονται κεφαλοσπορίνες, αφού υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να είναι αλλεργικός και σε αυτές. Αντί αυτών υποχρεώνεται να πάρει υποκατάστατα, που είναι πιθανόν να μην αντιμετωπίζουν το ίδιο καλά τη λοίμωξη που τον ταλαιπωρεί. Αντιθέτως, η τεκμηριωμένη γνώση της μη ύπαρξης πραγματικής αλλεργίας στην πενικιλίνη αυξάνει τις επιλογές θεραπείας αλλά και προφύλαξης του οργανισμού, όπως για παράδειγμα πριν από μια χειρουργική επέμβαση», καταλήγει ο δρ Τερσιπαζόγλου.

Αλλεργία στην πενικιλίνη

Γράφει η
**Κατερίνα
Παπακωστοπούλου**

Ερευνες δείχνουν ότι το ποσοστό των ανθρώπων που δηλώνουν αλλεργικοί στην πενικιλίνη, όταν επισκέπτονται κάποιον γιατρό ή νοσοκομείο, είναι ιδιαίτερα υψηλό. Στην πραγματικότητα, όμως, μόλις το 5-10% είναι πραγματικά αλλεργικοί. Μια ανασκόπηση 118 μελετών από 28 χώρες της Β. Αμερικής, Ευρώπης, Ωκεανίας, Ασίας, Αφρικής και Ν. Αμερικής (κατά σειρά αριθμού μελετών που περιλήφθηκαν) που δημοσιεύθηκε στο «Journal of Infection», το επιβεβαίωσε. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι το 9,4% του πληθυσμού είναι αλλεργικό στην πενικιλίνη, με την επισήμανση ότι η πλειονότητα του πληθυσμού που μελετήθηκε προερχόταν από χώρες υψηλού εισοδήματος, διότι ελάχιστες ήταν οι μελέτες από χώρες χαμηλού-μεσαίου εισοδήματος που ανέφεραν επίκράτηση της αλλεργίας στην πενικιλίνη.

Οι περισσότεροι άνθρωποι αυτοχαρακτηρίζονται ως αλλεργικοί, χωρίς προηγουμένως να έχουν υποβληθεί σε διαγνωστική εξέταση -απλώς κάποια στιγμή στο παρελθόν έλαβαν τη συγκεκριμένη κατηγορία αντιβιοτικών και παρουσίασαν παρενέργειες. Αυτή η «ταμπέλα» του αλλεργικού οδηγεί τους γιατρούς να συστήνουν συνδυασμούς αντιβιοτικών δεύτερης γραμμής, ευρύτερου φάσματος, λιγότερο αποτελεσματικά, δηλαδή, φάρμακα, που είναι πιθανόν

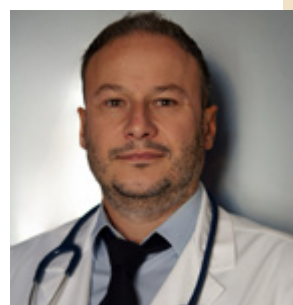
να προκαλέσουν αντιμικροβιακή αντοχή, παράταση της ασθένειας και μεγαλύτερη διάρκεια νοσηλείας. Δεδομένου του υψηλού ποσοστού ασθενών που φέρουν ψευδώς τον χαρακτηρισμό «αλλεργικός στην πενικιλίνη», ενώ θα μπορούσαν να την ανεχθούν με ασφάλεια, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προτείνει την αξιολόγηση της ύπαρξης αλλεργίας από ειδικευμένους αλλεργιολόγους. «Οι αλλεργίες σε φάρμακα εμφανίζονται όταν το ανοσοποιητικό σύστημα αντιδρά σε μια ουσία σαν να είναι εχθρός και προετοιμάζεται να του επιτεθεί.

Ο πιο συχνός «ένοχος» στις αυτοαναφερόμενες φαρμακευτικές αλλεργίες είναι η πενικιλίνη, η οποία ανήκει σε μια σημαντική ομάδα αντιβιοτικών που ονο-

μάζονται β-λακτάμες. Πρόκειται για αντιβιοτικά που είναι πολύ αποτελεσματικά στην εξάλειψη λοιμώξεων του δέρματος, των αυτιών, των παραρρινίων κόλπων, έναντι της πνευμονίας, της μηνιγγίτιδας, της ουρολοίμωξης, της βλεννόρροιας και της σύφιλης και πολλών άλλων παθήσεων. Η πενικιλίνη πράγματι εμφανίζει συχνές παρενέργειες και ανεπιθύμητες ενέργειες, αλλά ευθύνεται για πολύ λίγες πραγματικές αλλεργίες, δηλαδή για εκείνες που προκαλούν την παραγωγή συγκεκριμένων αντισωμάτων, γνωστά ως ανοσοσφαιρίνη E (IgE) και ανοσοσφαιρίνη G (IgG)», εξηγεί ο δρ Θεόδωρος Σεραφείμ Τερσιπαζόγλου, αλλεργιολόγος παιδών και ενηλίκων.

Τα αντισώματα αυτά μπορούν να προκαλέσουν οξείες και υποξείες αλλεργικές αντιδράσεις αντίστοιχα. Οι πρώτες εμφανίζονται μέσα σε λίγα λεπτά έως μία με δύο ώρες μετά τη λήψη της πενικιλίνης και περιλαμβάνουν αιφνίδια αναφυλαξία με υπόταση, βρογχόσπασμο, αγγειοοίδημα και κνίδωση. Οι δεύτερες προκύπτουν ακόμα και 10 μέρες μετά την έναρξη της θεραπείας και οι ασθενείς μπορεί να εμφανίσουν κνίδωση, πυρετό και αρθραλγίες.

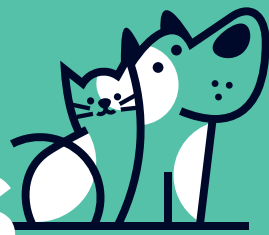
**Οι αλλεργίες
σε φάρμακα
εμφανίζονται όταν
το ανοσοποιητικό
σύστημα αντιδρά σε μια
ουσία σαν να είναι εχθρός
και προετοιμάζεται
να του επιτεθεί**

Δρ Θεόδωρος Σεραφείμ
Τερσιπαζόγλου, αλλεργιολόγος
παιδών και ενηλίκων

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

ALL FOR PETS

53
POLITICAL

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Τι να κάνω αν ο σκύλος μου λιποθυμήσει;

Γράφει η
δρ Νικολέτα Σερέτη

Αγαπημένοι μου κατοικίδιογονείς, λίγα πράγματα μπορούν να μας πανικοβάλουν περισσότερο από το να δούμε τον σκύλο μας να σωριάζεται ξαφνικά στο πάτωμα. Η λιποθυμία (ή συγκοπή) είναι μια αιφνίδια απώλεια συνείδησης που συνήθως διαρκεί λίγα δευτερόλεπτα έως λίγα λεπτά και προκαλείται από προσωρινή μείωση της ροής του αίματος στον εγκέφαλο. Αν και κάποιες φορές μπορεί να είναι ένα μεμονωμένο, αθώο επεισόδιο, συχνά αποτελεί προειδοποιητικό σύμπτωμα για κάτι πιο σοβαρό. Ας δούμε, λοιπόν, βήμα-βήμα τι πρέπει να κάνετε και τι δεν πρέπει να κάνετε σε μια τέτοια στιγμή.

Πώς αναγνωρίζω ότι ο σκύλος μου λιποθύμισε;

Η λιποθυμία έρχεται συνήθως χωρίς προειδοποίηση. Ο σκύλος μπορεί να περπατά κανονικά και ξαφνικά να καταρρεύσει, να πέσει στο πλάι και να μείνει ακίνητος. Συνήθως:

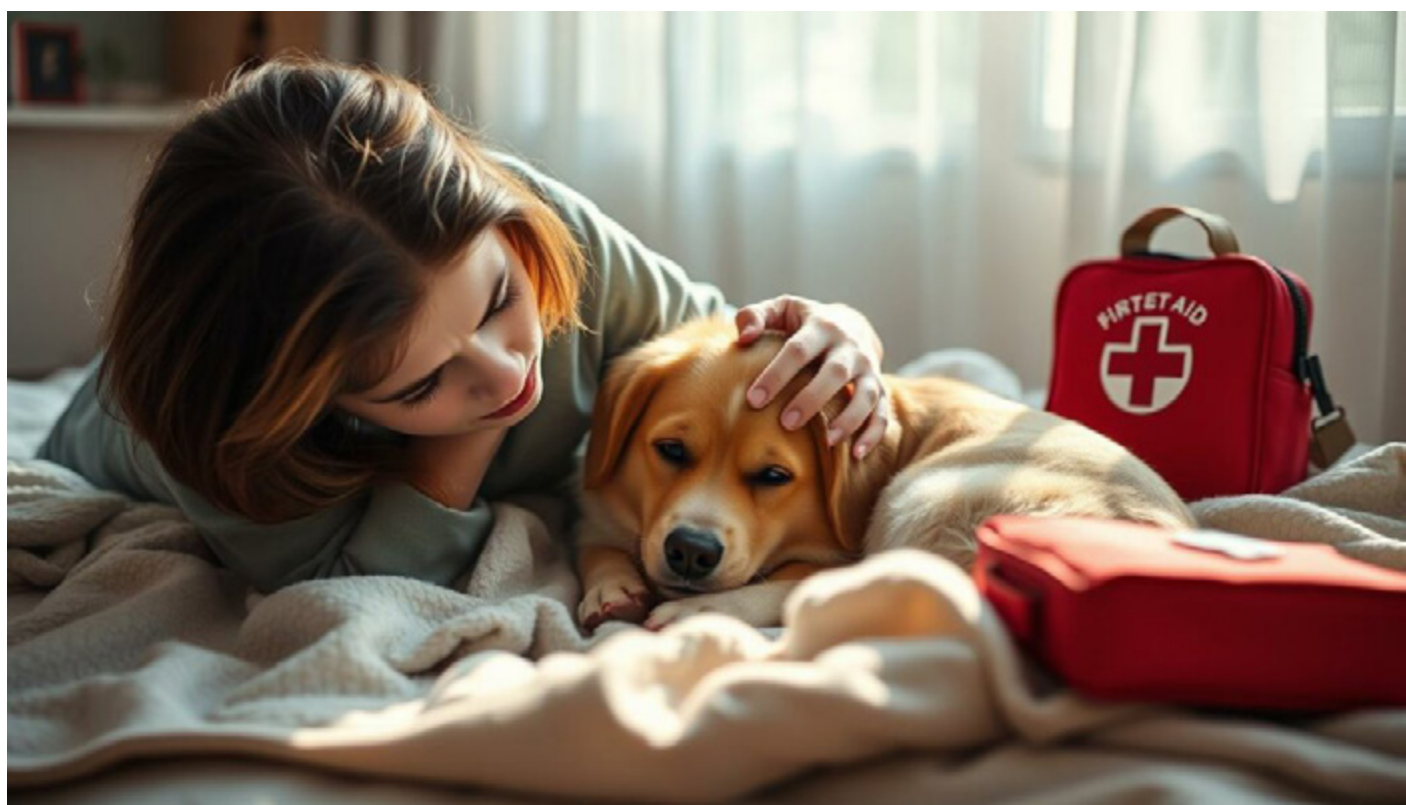
- οι μύες του χαλαρώνουν,
- η αναπνοή του μπορεί να είναι ρηχή,
- τα μάτια του μένουν ανοικτά αλλά χωρίς αντίδραση,
- και μετά από λίγα δευτερόλεπτα αρχίζει να συνέχεται, δείχνοντας αποπροσανατολισμένους.

Είναι σημαντικό να ξεχωρίσουμε τη λιποθυμία από την κρίση επιληψίας: στην κρίση υπάρχουν έντονες σπασμωδικές κινήσεις, τρέμουλο ή απώλεια ελέγχου ούρων και κοπράνων, ενώ στη λιποθυμία όχι.

Πιθανές αιτίες

Οι πιο συχνές αιτίες που μπορεί να προκαλέσουν λιποθυμία σε έναν σκύλο περιλαμβάνουν:

- 1, Καρδιολογικά προβλήματα -αρρυθμίες, καρδιακή ανεπάρκεια, στένωση αορτής ή παθήσεις βαλβίδων.
- 2, Απότομη πτώση πίεσης, π.χ. μετά από έντονη άσκηση ή φόβο.
- 3, Αναίμια ή εσωτερική αιμορραγία, μειώνεται η παροχή οξυγόνου στον εγκέφαλο.
- 4, Υπογλυκαιμία, συχνή σε μικρόσωμες φυλές ή κουτάβια που δεν έχουν φάει αρκετά.
- 5, Πόνος ή έντονο στρες σε ευαίσθητα ζώα -το έντονο στρες μπορεί να οδηγήσει σε προσωρινή απώλεια αισθήσεων.
- 6, Απόφραξη αναπνευστικών οδών, π.χ. αν καταπιεί ξένο σώμα ή παρουσιάσει οξύ βήχα.
- 7, Θερμοπληξία σε ζεστό περιβάλλον, ειδικά το καλοκαίρι.

Τι να κάνετε αμέσως

- 1, Διατηρήστε την ψυχραιμία σας. Είναι φυσιολογικό να τρομάξετε, αλλά ο σκύλος σας χρειάζεται σταθερές, ήρεμες κινήσεις.
- 2, Απομακρύνετε τυχόν αντικείμενα γύρω του ώστε να μην χτυπήσει.
- 3, Ελέγξτε αν αναπνέει: πλησιάστε το αυτί σας στο στόμα και στη μύτη του ή δείτε αν κινείται ο θώρακάς του.
- 4, Ελέγξτε τον σφυγμό του βάζοντας τα δάχτυλα στην εσωτερική πλευρά του μπρού (μηνιαία αρτηρία).
- 5, Αν δεν αναπνέει ή δεν έχει σφυγμό, ξεκινήστε καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (CPR), εάν γνωρίζετε τη διαδικασία.
- 6, Αν αναπνέει, τοποθετήστε τον στο πλάι σε ήσυχο μέρος και παρακολουθήστε τον μέχρι να συνέλθει.
- 7, Μην του δίνετε νερό ή τροφή όσο είναι αποπροσανατολισμένος, μπορεί να πνιγεί.
- 8, Σημειώστε τη διάρκεια του επεισοδίου και τι προηγήθηκε (π.χ. έτρεχε, φοβήθηκε, έκανε εμετό). Αυτές οι πληροφορίες θα βοηθήσουν τον κτηνίατρο.

Πότε να πάτε άμεσα στον κτηνίατρο

Ακόμα κι αν ο σκύλος σας ανακτήσει πλήρως τις αισθήσεις του, πρέπει πάντα να εξεταστεί. Η λιποθυμία δεν είναι φυσιολογική και μπορεί να αποτελεί ένδειξη καρδιολογικού ή μεταβολικού προβλήματος.

Απευθυνθείτε άμεσα σε κτηνίατρο αν:

- το επεισόδιο διαρκεί πάνω από 1 λεπτό,
 - ο σκύλος δείχνει αδύναμος ή δεν μπορεί να σταθεί μετά,
 - έχει δυσκολία στην αναπνοή ή γρήγορο, ανώμαλο σφυγμό,
 - υπήρξε προηγούμενο παρόμοιο περιστατικό,
 - ή αν ανήκει σε φυλή με γνωστές προδιαθέσεις (π.χ. Boxer, Cavalier King Charles Spaniel, Doberman).
- Ο κτηνίατρος μπορεί να ζητήσει ηλεκτροκαρδιογράφημα (ECG), αιματολογικές εξετάσεις ή υπερηχογράφημα καρδιάς για να εντοπίσει την αιτία.

Πώς να προλάβετε μελλοντικά επεισόδια

- Μην ασκείτε έντονα τον σκύλο σας σε μεγάλη ζέστη.
- Μην αγνοείτε συμπτώματα όπως κόπωση, βήχα ή δύσπνοια.
- Προσφέρετε ισορροπημένη διατροφή και φροντίστε να μην μένει νηστικός για πολλές ώρες.
- Κάντε τακτικό check-up, ειδικά σε ηλικιωμένα ζώα ή φυλές με προδιάθεση σε καρδιοπάθειες.

Η συμβουλή μου ως κτηνίατρο:

Αν δείτε τον σκύλο σας να λιποθυμά, μην προσπαθήσετε να «περιμένετε να περάσει». Κάθε λιποθυμικό επεισόδιο είναι ένας συναγερμός του οργανισμού ότι κάτι δεν πάει καλά. Κρατήστε σημειώσεις, δράστε ψύχραιμα και ζητήστε άμεσα επαγγελματική βοήθεια. Η έγκαιρη διάγνωση σώζει ζωές και η δική του αξίζει κάθε φροντίδα.

Επιμονή και στρατηγική δύναμη

Γράφει
η Αλεξάνδρα Καρτά
www.facebook.com/
alexandra.karta.astro.
karta19@gmail.com
- Τηλ.: 697 3232 775

Μία αρμονική όψη του Άρη με τον Δία δίνει βάθος, επιμονή και στρατηγική δύναμη και οι ευκαιρίες δεν θα λείψουν, κυρίως στα ζώδια του Νερού, [Καρκίνο, Σκορπιό και Ιχθύς] του τρίτου δεκαημέρου.

Κριός (21/3-20/4)

Αυξάνονται τα οικονομικά σας με κάποιον τρόπο, ευκαιρίες συναισθηματικές αλλά και υποστήριξη από τρίτα άτομα. Η διαίσθησή σας σήμερα είναι στον καλύτερο δρόμο.

Ταύρος (21/4-20/5)

Οι σχέσεις σας αναπτύσσονται με τον καλύτερο τρόπο, οι δεσμοί με πρόσωπα από το περιβάλλον σας δυναμώνουν, ενώ δεν αποκλείεται να έχετε βοήθεια και υποστήριξη από συνεργάτη. Μπορεί να υπάρξουν νέες γνωριμίες που θα έχουν προοπτική.

Δίδυμοι (21/5-21/6)

Σήμερα υπάρχει μία γενικότερη βελτίωση στην υγεία και την εργασία σας. Ίσως έχετε μία επαγγελματική ευκαιρία από άτομο εμπιστοσύνης ή ανώτερό σας.

Καρκίνος (22/6-22/7)

Για εσάς που ανήκετε στο τρίτο δεκαήμερο, θα έχετε μία πολύ τυχερή χρονική στιγμή σε προσωπικό επίπεδο. Είστε έτοιμοι για νέες προοπτικές αν είστε επιχειρηματίες.

Λέων (23/7-22/8)

Η οικογένεια σας απασχολεί έντονα, αλλά θα υπάρξουν καλές προοπτικές για θέματα που σας είχαν στεναχωρήσει. Θα νιώσετε μία εσωτερική δύναμη να σας φροντίζει και πολλά πράγματα θα είναι υποστηρικτικά για εσάς.

Παρθένος (23/8-22/9)

Σήμερα θα έχετε καλές προοπτικές για ταξίδια, μετακινήσεις, ενώ πρόσωπα από το περιβάλλον σας θα σας υποστηρίξουν σε ό,τι αποφάσεις πάρετε. Μπορεί να λάβετε μια σημαντική πρόσκληση ή θα σας γίνει μία ενδιαφέρουσα επαγγελματική πρόταση.

Ζυγός (23/9-23/10)

Οικονομικά θέματα θα έχουν σήμερα καλύτερη προοπτική, ενώ θα υπάρξει νέα πηγή εισοδήματος ή μία επαγγελματική αναγνώριση για κάποια προσπάθειά σας.

Σκορπιός (24/10-21/11)

Είστε σε μία πολύ θετική μέρα, ιδίως εσείς του τρίτου δεκαημέρου. Ο Άρης σάς γεμίζει πάθος, ενώ ο Δίας σάς ανοίγει νέες πόρτες και ευκαιρίες σε ταξίδια και διδασκαλία.

Τοξότης (22/11-21/12)

Σήμερα θα έχετε εσωτερική δύναμη και ψυχική αναγέννηση, ενώ μπορεί να σας στηρίξουν πρόσωπα που βρίσκονται δίπλα σας με ανιδιοτέλεια.

Αιγόκερως (22/12-19/1)

Σχέσεις, φιλικά πρόσωπα και συνεργασίες βρίσκονται αυτή την περίοδο στην καλύτερη στιγμή για εσάς. Δεν αποκλείεται σήμερα να έχετε κοινωνική αναγνώριση.

Υδροχόος (20/1-18/2)

Θα υπάρξουν σήμερα επαγγελματικές εξελίξεις, ενώ οι προσπάθειές σας ανταμείβονται. Δεν αποκλείεται να υπάρξει μία προαγωγή ή αναγνώριση.

Ιχθύες (19/2-20/3)

Σήμερα θα είστε κυρίαρχοι του παιχνιδιού, ενώ θα έχετε πολλές συναισθηματικές ευκαιρίες με τα αγαπημένα σας πρόσωπα, αλλά και οι καινούριες γνωριμίες θα δουν κάτι πολύτιμο σ' εσάς.